

Grey Scale #13

Part Code ST1316 DANES PICTA .COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

Egz. Nr 1

Tylko dla nauczycieli akademickich

ĆWICZENIE Nr 122

PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DYWIZJĘ
ZMECHANIZOWANĄ W OBRONIE

Plan przeprowadzenia ćwiczenia
Opracowanie metodyczne zajęć z TO

Biblioteka Główna
Akademii Sztuki Wojennej
48648

09-048648-000-0

48648

WARSZAWA

1990

JAWNE

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

ZATWIERDZAM
SZEFA
KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

~~_____~~
Egz.nr ... 1

/-/ płk dypl. Witold WÓJCIK PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 54305

Tylko dla nauczycieli
akademickich

ĆWICZENIE Nr 122

Temat: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DYWIZJĘ
ZMECHANIZOWANĄ W OBRONIE

PLAN PRZEPROWADZENIA ĆWICZENIA

Opracowanie metodyczne

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

WARSZAWA

1990 r.

B. PROWADZENIE OBRONY

1. Walka o utrzymanie pierwszej pozycji.
2. Manewr siłami i środkami, kontratak.
3. Obrona kolejnych pozycji, walka z desantem ^{przeciwnika} nieprzyjaciela.

V. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. W ćwiczeniu uwzględniono:
  - wytyczne komendanta WWL oraz szefa KTO i szefów katedr specjalistycznych;
  - doświadczenia z ćwiczeń;
  - uwagi przełożonych i nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia ćwiczenia głównego nr 205 w roku ubiegłym.
2. W zajęciach eksponować "Doktrynę obronną Rzeczypospolitej Polskiej", postanowienia regulaminów oraz wytyczne przełożonych wydane w czasie instruktażu.
3. Wykorzystać wyniki symulacji komputerowej przebiegu obrony 17 DZ.
4. Po zajęciu nr 1 z TO polecić skonfrontowanie wybranych rubieży obronnych oraz punktów rekonesansowych z danymi komputerowej mapy terenu.
5. Każde zajęcie poprzedzić instruktażem oraz w miarę potrzeb konsultacjami.

VI. WARUNKI ORGANIZACJI ĆWICZENIA:

1. W opracowaniu uwzględniono tematykę przewidzianą w planie tematycznym studiów dyplomowych WWL od roku akademickiego 1990/1991. Nr bibl. ...
2. Ćwiczenie składa się z dwóch części:
  - A. Planowanie i organizacja obrony
  - B. Prowadzenie obrony
3. Ćwiczenie prowadzone jest bez planowania i użycia broni jądrowej.
4. Struktura organizacyjna dywizji zmechanizowanej według wydawnictwa ASG WP nr bibl. 02986.

VII. ZAMIAR STRON:

"NIEBIESCY" prowadzą działania zaczepne w kierunku wschodnim. 3 KA nacierając w kierunku ŁÓDŹ, BRZEŚĆ, opanował rubież GARWOLIN, STOCZEK ŁUKOWSKI, ŁUKÓW, RADZYŃ PODLASKI. W wyniku poniesionych strat oraz braku odwodów natarcie korpusu zostało załamane.

Dowódca 3 KA zamierza utrzymać opanowaną rubież do rana 29.11, 5 DPanc/~~NZ~~ zabezpieczyć wprowadzenie 2 KA, a następnie wspólnie z nim wznowić natarcie.

2 KA przegrupowuje się do rejonu SOBOLEW, ADAMÓW, /wył./ KAZIMIERZ DOLNY. Maszerujące ZT korpusu odpierają uderzenia lotnictwa oraz odbudowują zniszczone przeprawy na WIŚLE.

Dowódca 2 KA zamierza rano 29.11 uderzeniem w kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW z rubieży /wył./ STOCZEK ŁUKOWSKI, PARYSÓW przełamać obronę "CZERWONYCH", rozciąć ich ugrupowanie i wspólnie z 7 DPanc/~~WZ~~ uderzającą w kierunku CIECHANÓW, WYSZKÓW okrążyć część sił 11 i 8 A "CZERWONYCH". Następnie nacierać w kierunku północno-wschodnim i opanować rubież BUGU.

"CZERWONI" prowadzą działania obronne.

8 A broni pasa PODOLE, KARCZEW, PARCZEW, BRZEŚĆ w celu załamania natarcia "NIEBIESKICH" na kierunku RYKI, SIEDLCE i nie dopuszczenia do okrążenia WARSZAWY. W pierwszym rzucie armii walczą trzy ZT.

17 DZ i część 20 DZ wykonują przeciwuderzenie w celu likwidacji włamania nieprzyjaciela w rejonie GARWOLIN, SIENNICA, LIPINY.

Licząc się z możliwością potęgowania uderzenia "NIEBIESKICH" w kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW, dowódca 8 A zamierza tamże skupić główny wysiłek i utrzymać pas obrony. W wypadku włamania się nieprzyjaciela, drugorzutowymi ZT wykonać przeciwuderzenie w kierunku GRODZISK, CHOINY lub SIEDLCE, GARWOLIN i odtworzyć system obrony. W przypadku wysadzenia desantów nieprzyjaciela częścią drugorzutowych ZT blokować ich działanie i w zależności od sytuacji, je likwidować.

17 DZ wykonując od rana 28.11 przeciwuderzenie w kierunku RUDZIENKO, PARYSÓW, rozbiła część 5 DPanc/~~WZ~~ i o 12.30 czołowymi oddziałami walczy na rubieży MIĘTNE, PARYSÓW, WIELGOLAS.

Dywizja otrzymała zadanie: bronić pasa WILGA, KARCZEW, LATOWICZ, GRODZISK z przednim skrajem na rubieży MIĘTNE, PARYSÓW, CHYŻYNY, /wył./ LATOWICZ. Nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI.

Dowódca 17 DZ zamierza:

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie MIĘTNE, WYMYSLE, POGORZEL i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI.

Uzyskać stopień porażenia ogniowego $N=0,4$. Ogniem artylerii, środków przeciwpancernych i śmigłowców bojowych w porażeniu ogniowym zwalczać nieprzyjaciela na podejściach i przed przednim skrajem obrony. Pierwszorzutowymi pododdziałami zadać maksymalne straty nacierającemu nieprzyjacielowi i dążyć do rozbicia go w rejonach bronionych pozycji i rubieży ryglowych. W przypadku włamania się nieprzyjaciela być w gotowości do wykonania 44 pz kontrataku w kierunku WALISKA, CHYŻYNY lub ŻAKÓW, WYMYSLE, we współdziałaniu z odwodami specjalnymi oraz przy wsparciu ogniowym lotnictwa i artylerii.

Obroną na kolejnych rubieżach stworzyć warunki do wykonania przeciwuderzenia armijnego w kierunku GRODZISK, PARYSÓW. Do walki z desantem taktycznym nieprzyjaciela przewidzieć część 44 pz.

Dywizję ugrupować w dwa rzuty oraz zorganizować pozycję przednią. W pierwszym rzucie 8 i 12 pz, w drugim - 44 pz, na pozycji przedniej - 1/44 pz.

Rozbudować:

- pozycję przednią na rubieży STAROWOLA, GOZD, CHROMINEK;
- pierwszą pozycję na rubieży WILGA, MIĘTNE, PARYSÓW, /wył./ LATOWICZ;
- drugą pozycję na rubieży PILAWA, DZIELNIK, DĘBIENIEC;
- trzecią pozycję na rubieży KOŚMINY, ŁĘKAWICA, CEGŁÓW, LUBOMIN.

W pasie obrony dywizji przygotować dwie rubieże ogniowe i dwie rubieże kontrataku.

W pierwszej kolejności wykonać prace fortyfikacyjne na przedniej i pierwszej pozycji oraz stanowiska startowe drt i stanowiska ogniowe artylerii. Następnie rozbudować kolejne pozycje obronne i rubieże ogniowe oraz system zapór inżynierskich.

VIII. SKŁAD STRON:

"NIEBIESCY" - 2 KA/NZ/ oraz 2 DZ i 5 DPanc z 3 KA/NZ/.

Organizacja - Kompendium SZ państw NATO, Warszawa 1987 r.,
nr bibl. 022552.

Ukompletowanie: 2 KA/NZ/ - 94%;
2 DZ i 5 DPanc/NZ/ - 65%;
1 DLT i 81 STLM/A/ - 80%.

2 DZ/NZ/ walczy na lewym skrzydle 3 KA/NZ/ ugrupowana w jednym
rzucie. Szerokość pasa natarcia - 22 km.

5 DPanc/NZ/ znajduje się w centrum ugrupowania 3 KA/NZ/, ugrupo-
wana w jednym rzucie. Szerokość pasa natarcia - 28 km.

2 KA/NZ/ ugrupowany w dwa rzuty. W pierwszym rzucie 4 DZ i
10 DPanc. W drugim rzucie - 8 DPG.

Przyjęte normy dla 2 KA/NZ/:

- szerokość odcinka przełamania - 12 km;
- szerokość pasa natarcia 50-80 km;
- głębokość zadania: bliższego - 40 km;
dalszego - 85 km.

"CZERWONI" - 8 A /13,17,20,21 DZ, 25 DP/; 17 DZ - ćwicząca.

Organizacja - Struktura organizacyjna dywizji zmechanizowanej
i bazy materiałowo-technicznej /ćwiczebna/. ASG WP, Warszawa 1989 r.,
nr bibl. 02986.

Ukompletowanie: 80%.

17 DZ znajduje się w pierwszym rzucie operacyjnym armii.

Przechodzi do obrony w styczności z nieprzyjacielem, na prawym
skrzydle 8 A.

Wzmocnienie dywizji: 1 i 2 /23 FBAA, 8 kmo

Wsparcie dywizji: trzy e/1 sboj; dwa e/1 LMB, dwa da z AGA-8.

Przyjęte dla 17 DZ normy: - pas obrony: szerokość - 37 km;
głębokość - 18 km;
- pozycja przednia - 6 km.

Na organizację obrony dywizja dysponuje czasem 17 godzin
30 minut w tym czasie dziennego 3 godziny 30 minut.

OPRACOWAŁ:
ST.ASYSTENT KTO

/-/ mjr dypl. Tadeusz KOSKA

OPRACOWANIE METODYCZNE
zajęcia grupowego nr 1 z taktyki ogólnej

z 2.1a
z 2.1c.

I. TEMAT: WYPRACOWANIE ZAMIARU PRZEZ DOWÓDCĘ DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ,
WYDANIE WSTĘPNYCH ZARZĄDZEŃ BOJOWYCH

II. CEL: 1. Nauczyć słuchaczy w roli:

- dowódcy dywizji: umiejętności przeprowadzania analizy zadania bojowego, oceny sytuacji i formułowania zamiaru walki oraz wydania wstępnych zarządzeń bojowych dla oddziałów;
  - szeffa sztabu dywizji: przedstawiania dowódcy zasadniczych kalkulacji czasowych związanych z organizacją obrony i pracy w sztabie.
2. Doskonalić słuchaczy w zwięzłym formułowaniu i wyrażaniu myśli w meldunkach.
3. Ugruntować u słuchaczy, znajomość postanowień regulaminu walki SZ RP w zakresie planowania i organizacji obrony.

III. CZAS: 4 godziny lekcyjne.

IV. MIEJSCE: sala grupowa.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE /PODZIAŁ CZASU/:

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA: ..... 10 minut.

CZĘŚĆ GŁÓWNA:

- 1. Analiza zadania bojowego ..... 35 minut.
- 2. Określenie przedsięwzięć, które należy niezwłocznie zrealizować w celu szybszego przygotowania oddziałów do wykonania postawionego zadania ..... 15 minut.
- 3. Kalkulacja czasu ..... 10 minut.
- 4. Wydanie wytycznych szefowi sztabu dywizji dotyczących: zapoznania przez niego zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i służb, dowódców oddziałów z zadaniem; organizacji rozpoznania; rekonesansu oraz przygotowania danych niezbędnych do podjęcia decyzji ..... 20 minut.
- 5. Ocena sytuacji ..... 45 minut.

1a

1c

6. Określenie zamiaru walki - meldowanie dowódcy armii i zapoznanie z zamiarem zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb ..... 20 minut.
7. Wydanie wstępnych zarządzeń bojowych ..... 15 minut.
8. CZĘŚĆ KOŃCOWA ZAJĘCIA ..... 10 minut.

VI. POMOCE NAUKOWE:

1. Regulamin walki SZ RP /dywizja, pułk/ - rozdział 2 i 7 /Przygotowanie obrony/
2. Podręcznik "Taktyka ogólna" - rozdział 4 i 8.
3. Biuletyn Informacyjny 1/150, cz.II, s.44.

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Na 3-4 dni przed zajęciem grupowym nr 1 słuchacze pobierają założenie nr 1 z TO; mapę 1:200 000 /po jednej na grupę szkoleniową/ z elementami decyzji dowódcy 8 A; mapy 1:100 000 /po jednej dla każdego słuchacza/ z sytuacją /wyjściową/ o 12:30 28.11.

2. W czasie instruktażu nauczyciel akademicki nakazuje słuchaczom:
a/ przestudiować założenie nr 1 z TO wraz z załącznikami /sytuacje RWISŁ/ i niezbędne dane wrysować na mapę /zadanie 17 DZ i zadania sąsiadów/;

b/ przestudiować RWWL SZ RP cz.I /dywizja, pułk/, rozdział 2;
- dowodzenie wojskami oraz rozdział 7 - Obrona /podrozdział;
- przygotowanie obrony /;

c/ przygotować się w roli - dowódcy dywizji do przeprowadzenia analizy zadania; określenia przedsięwzięć, które należy niezwłocznie zrealizować w celu szybszego przygotowania oddziałów do wykonania postawionego zadania, wydania wytycznych szefowi sztabu; oceny sytuacji oraz określenia zamiaru walki i wydania wstępnych zarządzeń bojowych;

przygotować się w roli - szefa sztabu dywizji do przedstawienia kalkulacji czasowych związanych z organizacją pracy sztabu nad przygotowaniem obrony.

d/ wrysować na mapę: ocenę nieprzyjaciela, elementy zamiaru do obrony;

e/ w notatnikach opracować treść wstępnego zarządzenia bojowego dla jednego z pierwszorzutowych oddziałów oraz kalkulację czasu.

3. Zajęcie grupowe prowadzić w następujący sposób:

a/ każde zagadnienie szkoleniowe rozpoczynać od podania nazwy zagadnienia, a następnie pytań sprawdzających znajomość przez słuchaczy zalecanej treści regulaminu walki, przy czym w przypadku niewłaściwej lub niepełnej odpowiedzi, nauczyciel akademicki przytacza stosowną treść regulaminu;

b/ po sprawdzeniu znajomości treści regulaminu walki, prowadzący zajęcia grupowe dokonuje teoretycznego wprowadzenia, interpretując stosowanie jego postanowień w pracy dowódcy dywizji podczas organizacji obrony;

c/ przed przystąpieniem do rozpatrywania problemów, wprowadzić słuchaczy w sytuację taktyczną;

d/ w każdym zagadnieniu szkoleniowym wyznaczyć 1-3 słuchaczy do wystąpienia w określonej roli; zainicjować dyskusję w grupie szkoleniowej nad poprawnością wystąpień. W przypadku niewłaściwego rozwiązania prowadzący zajęcia podaje przykładowe rozwiązanie;

e/ zagadnienia szkoleniowe prowadzić metodami: sytuacyjną, problemową i pokazu.

4. W części wstępnej zajęcia podać zasadnicze dane o ćwiczeniu oraz wyegzekwować od słuchaczy pełną znajomość dotychczasowego przebiegu działań i sytuacji o 12.30 28.11 wyposażenia i stanu oddziałów /pododdziałów/ dywizji, środków wzmocnienia, wsparcia oraz ich możliwości bojowych.

5. Słuchacze referują ze swoich map, przy tablicy, bez ciągłego korzystania z notatek /z wyjątkiem, kiedy słuchacz przedstawia kalkulacje podczas rozwiązywania wybranych problemów taktycznych/.

6. Nauczyciele akademicy KTO do zajęcia otrzymują:

- opracowanie metodyczne zajęcia nr 1 z TO;
- mapę 1:200 000 "Plan przeprowadzenia ćwiczenia";
- mapę 1:100 000 "Sytuacja o 12:30 28.11".

VIII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Część wstępna zajęcia ..... 10 minut

a/ wprowadzenie do ćwiczenia nr 122 /rodzaj ćwiczenia, temat, cele szkoleniowe, ilość zajęć i godzin lekcyjnych itp./;

b/ podanie tematu i celu zajęcia oraz zagadnień szkoleniowych;

c/ sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia:

- treści wrysowane na mapę;

- znajomość czynności dowódcy dywizji w równoległej metodzie przygotowania obrony oraz sytuacji o 12:30 28.11, wyposażenia i stanu oddziałów /pododdziałów/ dywizji, środków wzmocnienia, wsparcia oraz ich możliwości bojowych;

d/ wprowadzenie do tematu zajęcia grupowego:

Nauczyciel akademicki informuje słuchaczy, że w czasie zajęcia grupowego zajmiemy się początkową fazą czynności dowódcy i sztabu w równoległej metodzie przygotowania obrony.

Z otrzymanego zadania bojowego wynikają następujące problemy:

1. Gdzie skupić główny wysiłek obrony i w jaki sposób zwalczać nieprzyjaciela wznawiającego natarcie?

2. Jak zorganizować pracę, by jak najszybciej postawić zadania oddziałom i przygotować dywizję do obrony?

3. Jakie dane będą potrzebne do podjęcia decyzji?

4. Możliwości wojsk własnych w stosunku do oceny prawdopodobnego działania nieprzyjaciela i jego możliwości.

5. Jak ugrupować dywizję, w jaki sposób zorganizować porażenie ogniowe nieprzyjaciela i jakie wykonać prace inżynierskie?

Czynności dowódcy dywizji w procesie podejmowania zamiaru do obrony zdeterminowane będą powyższymi problemami taktycznymi.

1. Analiza zadania bojowego ..... 35 minut

Uwaga metodyczna:

Powyższe zagadnienie potraktować jako najważniejsze w tym zajęciu. W związku z tym przed przystąpieniem do jego realizacji, wyegzekwować od słuchaczy znajomość i zrozumienie treści elementów składowych analizy, zadania /można wykorzystać przygotowany folio-gram/. Analizę zadania prowadzić częściami, wyznaczając 1-2 słuchaczy do przedstawienia problematyki. Na zakończenie nakazać przeprowadzenie analizy zadania w całości przez słuchacza lub przedstawić ją osobiście.

Ocenę nieprzyjaciela i ocenę wojsk własnych łączyć z oceną terenu.

~~(W grupach specjalistycznych skupić główną uwagę na najistotniejszych problemach, bez rozpatrywania szczegółów.)~~

Nauczyciel akademicki podaje nazwę zagadnienia szkoleniowego, po czym zadaje pytanie.

Pytanie: Na czym polega analiza zadania bojowego, którą przeprowadza dowódca dywizji?

Do odpowiedzi wyznaczyć 1-2 słuchaczy, po ich wysłuchaniu dokonać jej oceny. W przypadku niewłaściwej lub niepełnej odpowiedzi prowadzący zajęcia przytacza stosowną treść z regulaminu walki.

Odpowiedź: RWWL SZ PRL cz.I str.49 pkt 57.

Wprowadzenie:

Analiza zadania, jest elementem twórczej działalności dowódcy podczas podejmowania decyzji, polegającym na pełnym zrozumieniu otrzymanego zadania w świetle celu i zamiaru przełożonego, zadań sąsiadów, oraz ustalenia sposobu wykonania zadań szczegółowych, zapewniających osiągnięcie celu walki. Jest więc procesem myślowym złożonym, w którym stosuje się wszystkie sposoby abstrakcyjnego myślenia, jak: analizę i syntezę, indukcję i dedukcję, oraz porównanie i przewidywanie. Rozpoczęcie procesu myślowego następuje w wyniku uświadomienia zadania, tj. zrozumienie jego treści, które polega na przechodzeniu myślowym od syntetycznie sformułowanego zadania do szczegółowej analizy zawartych w nim podzadań i wymagań. Analiza ta prowadzi do zrozumienia zadań cząstkowych, których realizacja zapewni osiągnięcie celu walki.

Sytuacja wprowadzająca: Czas operacyjny 12.40 28.11 SD 17 DZ. Walką 17 DZ kieruje zastępca dowódcy ds.liniiowych. Wszyscy oficerowie w roli dowódcy 17 DZ. Dowódca zapoznał się z otrzymanymi dokumentami, po czym przystępuje do analizy zadania. Szef sztabu kalkuluje czas i przekazuje wytyczne do organizacji pracy sztabu.

Proponowana treść analizy zadania bojowego:

8 A prowadzi operację obronną, celem której jest załamanie natarcia nieprzyjaciela i niedopuszczenie do rozcięcia ugrupowania obronnego armii, oraz okrażeń WARSZAWY z kierunku południowo-wschodniego.

Cel ten dowódca 8 A zamierza realizować następująco:

Skupiając główny wysiłek obrony na kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW, dążyć do załamania natarcia nieprzyjaciela w rejonie: PARYSÓW, KALUSZYN, OLSZYC SZLACHECKI.

W przypadku włamania się nieprzyjaciela, siłami walczącymi w styczności wraz z odwodami specjalnymi armii, załamać jego natarcie, po czym drugorzutowymi ZT wykonać przeciwuderzenie i odtworzyć system obrony. Porażenie odwodów osłabi siłę uderzeniową nieprzyjaciela, co stwarza możliwość załamania jego natarcia na 1-2 pozycji obrony. Obezwładnienie stanowisk dowodzenia zdezorganizuje dowodzenie w relacji korpus-dywizja-brygada.

W ogniowym porażeniu nieprzyjaciela główny wysiłek ogniowy artylerii skupiony będzie na porażeniu pododdziałów pierwszorzutowych brygad i artylerii oraz systemu dowodzenia.

W okresie ogniowego wzbronienia podejście i rozwijanie wojsk nieprzyjaciela, wspierające siły i środki armii są w stanie zdezorganizować rozwinięcie jego wojsk, naruszyć system dowodzenia nimi, oraz zmniejszyć efektywność prowadzenia przez niego przygotowania ogniowego.

Podczas ogniowego odparcia ataku nieprzyjaciela artyleria organiczna, przydzielona i wspierająca, oraz śmigłowce bojowe są w stanie zadać znaczne straty nieprzyjacielowi, co w połączeniu z systemem zapór inżynieryjnych i ogniem środków strzelających na wprost powinno osłabić siłę uderzeniową nieprzyjaciela.

Z zamiaru dowódcy 8 A wynika, że:

- 17 DZ walczy w pierwszym rzucie operacyjnym armii na kierunku skupienia głównego wysiłku;

- zadanie przejścia do obrony z przednim skrajem na rubieży WILGA, LATOWICZ wymaga by rubież tę opanować jak najszybciej i w dobrych warunkach widoczności przeprowadzić pracę dowódcy w terenie i zorganizować system ognia.

Zadanie 17 DZ polega na niedopuszczeniu do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI. Z sytuacji operacyjnej i otrzymanego zadania wynika, że koncepcja rozegrania walki obronnej powinna zakładać zatrzymanie nieprzyjaciela przez pierwszorzutowe oddziały, a w szczególnie trudnych sytuacjach na trzeciej pozycji. Włamanie się nieprzyjaciela głębiej zagrażałoby strefie komunikacji 8 A i sił broniących WARSZAWY z bazami zaopatrzenia.

Tak więc z miejsca dywizji w ugrupowaniu bojowym armii, oraz otrzymanego zadania wynika, że dywizja będzie spełniała główną rolę w odparciu uderzeń nieprzyjaciela.

Walka obronna może składać się z trzech okresów:

- zwalczanie nieprzyjaciela podczas jego podejścia i rozwijania;
- zwalczanie nieprzyjaciela przed przednim skrajem obrony w czasie jego ataku /przełamania/ z uwzględnieniem walki na pozycji przedniej;
- załamanie natarcia nieprzyjaciela w ugrupowaniu bojowym w przypadku jego włamania się w pierwszą lub drugą pozycję obronną.

O możliwości wykonania zadania - odparcie uderzenia prawdopodobnie 1,5 dywizji - zadecydować może wybór pierwszej pozycji, maksymalne wykorzystanie możliwości ogniowych oraz stworzenie warunków do manewrowego wykorzystania odwodów.

Położenie oddziałów i pojemność pasa obrony nakazują wydzielić do pierwszego rzutu dwa-trzy pułki. Z oceny terenu i prawdopodobnego działania nieprzyjaciela wynika, że główne uderzenie wykonane może być w lewe skrzydło dywizji. Na tym skrzydle powinien być skupiony główny wysiłek obrony. Istnieje możliwość zorganizowania pozycji przedniej batalionem 44 pz i rejon jej połączyć ubezpieczeniami bezpośrednimi, dążąc do maksymalnego upodobnienia jej do pierwszej pozycji obrony.

Na przewidywanym kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela celowo jest mieć głęboko zorganizowaną obronę, czyli koniecznie jest wydzielenie pułku do obrony w drugim rzucie.

Z powyższych rozważań wynika, że do pierwszego rzutu należy wydzielić dwa pułki, z tego na przewidywanym kierunku uderzenia nieprzyjaciela wyznaczyć węższy rejon obrony, a rejon pasywny bronić drugim pułkiem na szerokim froncie. Głębokość pasa obrony około 20 km zmusza do operatywnego wykorzystania drugiego rzutu i odwodów specjalnych.

Na prawo broni się 15 DZ 11 A z zadaniem niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela na kierunku RADOM, PIASECZNO. Rozgraniczenie pasów obrony doliną WISŁY, oraz przewidywany pasywny kierunek oddziaływania nieprzyjaciela nie stanowią o ścisłym współdziałaniu z tą dywizją.

Na lewo 20 DZ broni pasa ŁUKÓW, KRZESK /wył./ LATOWICZ, KAŁUSZYN z zadaniem niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela na kierunku ŻELECHÓW, SIEDLCE. Podczas prowadzenia walki obronnej zajdzie potrzeba ścisłego współdziałania, głównie z 40 pz 20 DZ. Utrzymanie rejonu przez ten pułk może przyczynić się do wykonania zadania przez dywizję.

Przydzielony wysiłek lotnictwa stanowi znaczną siłę ogniową /szczególnie śmigłowce bojowe/. Należy uzgodnić z szefem GDBL sposób wykorzystania lotnictwa w walce obronnej.

Obowiązujące dywizję terminy:

- meldowanie zamiaru walki - 13.30 28.11;
- czas zajęcia obrony - 18.00 28.11;
- gotowość systemu ognia - 22.00 28.11;
- gotowość obrony - 6.00 29.11.

2. Określenie przedsięwzięć, które należy niezwłocznie zrealizować w celu szybszego przygotowania oddziałów /pododdziałów/ do wykonania postawionego zadania ..... 15 minut

Uwaga metodyczna:

Jest to zagadnienie, które określa regulamin walki w harmonogramie czynności dowódcy dywizji w metodzie równoległego przygotowania walki, lecz nie określa się o jakie przedsięwzięcia chodzi. Dlatego też w początkowej fazie zagadnienia drogą dyskusji określić rodzaje przedsięwzięć, a następnie czynności w ramach tych przedsięwzięć.

Sytuacja wprowadzająca: Czas operacyjny 12.55. SD 17 DZ. Dowódca dywizji określa przedsięwzięcia do niezwłocznej realizacji w celu szybszego przygotowania oddziałów do wykonania zadania.

Określenie przedsięwzięć /proponowane rozwiązanie/:

1. Przez sztab dywizji w zakresie:
  - a/ organizacji pracy w sztabie dywizji nad przygotowaniem obrony:
    - ukierunkowanie pracy oficerów sztabu, zapoznanie ich z zadaniem i organizacją pracy w sztabie:

- nawiązanie stałej łączności z 20 DZ;
- zorganizowanie pracy z podległymi sztabami, oraz stałej wymiany informacji z 20 DZ;
- kierowanie walką oddziałów w celu opanowania rubieży, na której zorganizować przedni skraj obrony;
- zorganizowanie rozpoznania /zmiana zadań/;

b/ przygotowanie oddziałów do wykonania zadania:

- organizacja zaopatrzenia oddziałów w środki materiałowe, ewakuacji chorych i rannych;
- przyjęcie, dowóz i rozdział amunicji artyleryjskiej, czołgowej i strzeleckiej, oraz w środki oświetleniowe pola walki;
- przyjęcie, dowóz i rozdział środków inżynieryjnych do oddziałów;
- przekazanie wstępnych zarządzeń bojowych do oddziałów.

2. Przez oddziały dywizji:

- opanowanie /zajęcie/ określonych rejonów obrony /rubieży/;
- przygotowanie ludzi i sprzętu do obrony;
- organizacja przyjęcia zaopatrzenia materiałowego, ewakuacji chorych i rannych.

3. Kalkulacja czasu ..... 10 minut

Uwaga metodyczna:

W grupach ogólnowojskowych wysłuchać propozycji kalkulacji czasu dokonanych przez dwóch słuchaczy, wykorzystując foliogramy lub wcześniej wypisaną kalkulację na tablicy.

W celu ujednoczenia czasu realizacji zasadniczych przedsięwzięć wchodzących w zakres organizacji obrony, po wystąpieniach słuchaczy podać przyjęte w rozwiązaniu autorskim terminy.

We wszystkich grupach w celu realizacji planu tematycznego zagadnienie przeprowadzić w języku rosyjskim /proponowane rozwiązanie w języku rosyjskim - załącznik 1 do opracowania metodycznego zaj. nr 1 z TO/.

Wprowadzenie:

Kalkulacja czasu polega na ustawieniu zasadniczych czynności i czasu ich wykonania z punktu widzenia przygotowania podległych

wojsk do wykonania zadania. Dokonując kalkulacji czasu ustala się czas niezbędny przede wszystkim na: przygotowanie działań przez dowództwa i podległe wojska; wypracowanie zamiaru przez dowódcę dywizji i postawienie zadań bojowych w formie wstępnych zarządzeń bojowych; wydanie rozkazu bojowego; przeprowadzenie rekonesansu oraz organizowanie współdziałania. Kalkulacja czasu musi uwzględniać terminy narzucone przez przełożonego, oraz wyliczenie wynikające z realnych możliwości ludzi i sprzętu bojowego:

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 13.00 28.11. SD 17 DZ. Wszyscy oficerowie w roli szefa sztabu dywizji. Szef sztabu melduje dowódcy propozycję kalkulacji czasu.

Kalkulacje czasu /proponowane rozwiązanie/:

Przyjęcie zadania przez 17 DZ	- 12.25 28.11	} 651
Meldowanie zamiaru	- 13.30 28.11	
Zajęcie obrony	- 18.00 28.11	}
Gotowość obrony	- 6.00 29.11	
Gotowość systemu ognia	- 22.00 28.11	
Czas na przygotowanie obrony	- 17 godz.30 min.	
w tym czasu dziennego	- 3 godz.	
Zachód słońca 28.11-15.30, zmrok - 16.00	- 3g	
Wschód słońca 29.11-7.19, świt - 6.50		

30'

12.40-13.10 28.11:

- analiza zadania, określenie przedsięwzięć, które należy niezwłocznie zrealizować w celu szybszego przygotowania oddziałów do wykonania postawionego zadania;
- kalkulacje czasu;
- wydanie wytycznych szefowi sztabu.

50'

13.10-14.00 28.11:

- ocena sytuacji;
- określenie zamiaru walki, meldowanie go dowódcy 8 A.
- zapoznanie z zamiarem zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb;
- wydanie wstępnych zarządzeń bojowych oddziałom.

50' 14.00-14.50 28.11:

- kontynuacja wypracowania decyzji /meldunki oficerów sztabu/;
- podjęcie decyzji z mapy;
- wydanie rozkazu bojowego i wytycznych do organizacji zabezpieczenia walki dowodzenia, pracy wychowawczej i kontroli przygotowania oddziałów do obrony.

52' 14.50-15.40 28.11:

- praca dowódcy dywizji w terenie: przeprowadzenie rekonesansu. uściślenie decyzji i zadań dla oddziałów, oraz organizacja współdziałania na zasięg widoczności.

39 16.00-19.00 28.11:

- kontynuacja opracowania dokumentów bojowych, planów użycia RW1St.

149 21.00-22.00 28.11:

- zatwierdzanie dokumentów bojowych;
- organizacja współdziałania /z mapy/.

29 3.00-5.00 29.11:

- przeprowadzenie kontroli stopnia gotowości oddziałów do obrony.

4. Wydanie wytycznych szefowi sztabu dywizji dotyczących: zapoznania przez niego zastępców dowódcy. szefów rodzajów wojsk i służb. dowódców oddziałów z zadaniem: organizacji rozpoznania, rekonesansu, oraz przygotowanie danych do podjęcia decyzji
..... 20 minut

Uwaga metodyczna:

We wszystkich grupach ogólnowojskowych wyegzekwować pełną treść zagadnienia zwracając uwagę na szczególnie precyzyjne zadania w zakresie organizacji rekonesansu, co będzie podstawą do opracowania planu rekonesansu przed zajęciem nr 43 z TO.

We wszystkich grupach w celu realizacji planu tematycznego wysłuchać wytycznych w języku rosyjskim /proponowane rozwiązanie - załącznik 2 do opracowania metodycznego nr 1 z TO/.

Wprowadzenie:

Po zatwierdzeniu kalkulacji czasu, dowódca dywizji daje wytyczne szefowi sztabu dotyczące:

- zapoznania przez niego zastępców dowódcy, szefów rodzajów wojsk i służb, dowódców oddziałów z zadaniem;
- organizacji rozpoznania;
- organizacji rekonesansu;
- przygotowanie danych do podjęcia decyzji;

Zapoznanie dowódców oddziałów z zadaniem może mieć formę zarządzenia, przekazanego przez techniczne środki łączności.

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 13.05 28.11. SD 17 DZ. Wszyscy oficerowie w roli dowódcy 17 DZ. Dowódca wydaje wytyczne szefowi sztabu.

Wytyczne dowódcy dywizji szefowi sztabu /proponowane rozwiązanie/:

W zakresie:

a/ zapoznania z zadaniem:

- do 13.15 zapoznać zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb oraz dowódców oddziałów z zadaniem; *→ klo i jaki sposób*
- zorganizować pracę w sztabie, oraz sztabu dywizji z podległymi sztabami według przedstawionego harmonogramu czynności /kalkulacji czasu/;

b/ organizacji rozpoznania:

- główny wysiłek rozpoznania skupić na wykryciu i rozpoznaniu zgrupowania wojsk 2 KA/~~27~~, początku wychodzenia kolumn z rejonu wyjściowego, kierunku i czasu uderzenia;
- do 4.00 29.11 wykryć i określić współrzędne artylerii polowej na stanowiskach ogniowych /startowych/ w rejonie ŻABIENIE /5644/, UNIN /5248/, LALINKI /6054/, KUJAWY /5256/;
- do 4.00 29.11 wykryć i określić współrzędne stanowisk dowodzenia, węzłów łączności, stacji radiolokacyjnych, punktów kierowania ogniem artylerii i rakiet, oraz punktów naprowadzania lotnictwa;
- do odvodu rozpoznania przydzielam 2 pl z 2 kp 1/44 pz;

c/ organizacji rekonesansu:

*Smol kyp
o kalkulacji
czasu*

Rekonesans przeprowadzę od 14.50 do 15.40 z jednego punktu pracy na kierunku 12 pz w rejonie pñ. LATOWICZ. Na kierunku 8 pz przeprowadzi rekonesans zastępca ds.liniowych w rejonie pñ. GARWOLIN.

Udział wezmą:

- ze sztabu dywizji: SWR, SWO, SArt, SGDBL, SSap, SOPL, SZChem;
- z pułków: dowódcy 8 i 12 pz i ich grupy rekonesansowe.

Oficerowie sztabu dywizji i dowódcy pułków - przelot śmigłowcami.

Opracować plan rekonesansu, w którym przewidzieć skonkretyzowanie decyzji i zadań w terenie, oraz organizację współdziałania i zabezpieczenia działań bojowych na widoczność wzrokową.

Wylot z SD o 14.50 po postawieniu zadań. Zapewnić obecność dowódców pułków na stawianiu zadań.

Wyniki rekonesansu na kierunku 8 pz zastępca ds.liniowych przedstawi o 16.00 28.11 na SD 17 DZ.

d/ przygotowanie danych do podjęcia decyzji:

- powiadomić oficerów sztabu, że od 14.00 będę wysłuchiwał ich propozycji użycia rodzajów wojsk z kalkulacjami możliwości bojowych w następującej kolejności: SWR, SWO, SArt, SSap, SOPL, szef sztabu;

- szef sztabu wysłuchać SZChem, SŁącz, oficera WRE i przedstawić mi propozycje.

*to we
se wyplie*

5. Ocena sytuacji ..... 45 minut

Uwaga metodyczna:

Powyższe zagadnienie, a w szczególności ocenę możliwości wykonania otrzymanego zadania potraktować jako bardzo ważne w tym zajęciu. W związku z tym przed przystąpieniem do rozpatrywania zagadnienia, wyegzekwować od słuchaczy znajomość układu i zrozumienia treści oceny sytuacji prowadzonej przez dowódcę dywizji /wykorzystać można przygotowany foliogram/.

Proponuje się rozpatrzyć trzy pierwsze elementy oceny tj.:

- a/ ocenę nieprzyjaciela /ogólnie/;
- b/ ocenę wojsk własnych i możliwości wykonania przez nie zadania;
- c/ ocenę sąsiadów i warunki współdziałania z nimi uwzględniając w każdym z nich charakter terenu.

Rozpatrzyć kolejno każdy z trzech elementów angażując 1-3 słuchaczy do każdego z nich. Korygować wystąpienie i ustalać poprawną treść lub przedstawić ją osobiście.

Nauczyciel akademicki podaje nazwę zagadnienia szkoleniowego, po czym zadaje pytanie.

Pytanie: Co dowódca dywizji powinien rozpatrzyć oceniając sytuację?

Do odpowiedzi należy wyznaczyć 1-2 słuchaczy, po ich wystąpieniu dokonać jej oceny. W przypadku niewłaściwej lub niepełnej odpowiedzi prowadzący zajęcia przytacza stosowną treść regulaminu walki.

Odpowiedź: RWWL SZ PRL cz.I s.49-50 pkt 58.

Wprowadzenie:

Ocena sytuacji polega na poznaniu obiektywnych warunków przyszłej walki, ustaleniu ich wpływu na wykonanie postawionego zadania i na tej podstawie - określenie najefektywniejszego sposobu użycia sił i środków do osiągnięcia celu walki. Najważniejszym elementem oceny jest ustalenie możliwości bojowych własnych oddziałów, wyrażających się przede wszystkim w sile ognia, umiejętności użycia wojsk w najważniejszych momentach walki.

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 13.10 28.11. SD 17 DZ. Wszyscy oficerowie w roli dowódcy dywizji. Dowódca przystąpił do oceny sytuacji.

Ocena sytuacji /proponowane rozwiązanie/:

a/ ocena nieprzyjaciela:

3 KA/NZ/ po sforsowaniu WISŁY w rejonie DĘBLINA rozbił część ZT 8 A w rejonie ŁASKARZEW, STOCZEK ŁUKOWSKI, RYKI i rozwinął natarcie w kierunku pñ.wsch. W pierwszym rzucie korpusu walczą: 2 DZ, 5 i 12 DPanc. Ich stan ukończenia w granicach 65%. W sytuacji o 12.30 28.11 natarcie 2 DZ i 5 DPanc zostało zatrzymane, natomiast 12 DPanc znacznie osłabło. Dywizje odtwarzają odwody, które nie stanowią znacznej siły uderzeniowej. 5 DPanc i część 2 DZ odpiera przeciwuderzenie 8 A z kierunku SIENNICA, JAŻWINY. Nieprzyjaciel jest w stanie załamać nacierającą 17 DZ i część 20 DZ na rubieży PARYSÓW, JAŻWINY, STOCZEK ŁUKOWSKI.

Z głębi przegrupowywany jest 2 KA/NZ/ prawdopodobnie w celu wykonania uderzenia w kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW dla rozcięcia ugrupowania obronnego 8 A, okrążenie WARSZAWY z kierunku południowo-wschodniego, oraz stworzenie warunków do rozwinięcia natarcia w kierunku wschodnim.

Wykonanie uderzenia jest możliwe najwcześniej wieczorem 28.11. Uwzględniając odtworzenie zdolności bojowej po długotrwałym marszu oraz oddziaływanie lotnictwa "CZERWONYCH" w celu opóźnienia marszu 2 KA/NZ/ uderzenie głównych sił tego korpusu możliwe jest nie wcześniej jak rano 29.11.

W pasie działania 17 DZ broni się część 5 DPanc oraz 4 BZ 2 DZ/NZ/. Dywizje mają zaangażowane w walce wszystkie brygady. Odwód 5 DPanc jest odtwarzany w rejonie MIASTKÓW KOŚCIELNY, ŚWIDER, ZWOLA w sile 134 bcz, natomiast 2 DZ wyprowadza z walki 6 BPanc. Odwody prawdopodobnie będą wykorzystane do wykonania uderzeń pomocniczych razem z pierwszorzutowymi ZT 2 KA.

Brygady 5 DPanc walczą na rubieży PARYSÓW, LATOWICZ, STOCZEK ŁUKOWSKI, BORKI dążąc do utrzymania tej rubieży lub rubieży PARYSÓW, STOCZEK ŁUKOWSKI, z której prawdopodobnie wejdzie do walki 2 KA. Między pododdziałami występują luki od 1 do 3, a nawet 5 km i prawdopodobnie nieprzyjaciel dążyć będzie do utrzymania rubieży PARYSÓW, STOCZEK ŁUKOWSKI.

Na kierunku 17 DZ rano 29.11 do natarcia mogą przejść: 4 DZ i część 10 DPanc. Ich uderzenie prawdopodobnie będzie poprzedzone uderzeniami lotnictwa, ogniem artylerii i śmigłowców ppanc, a także oddziaływaniem bronią precyzyjną przy silnym oddziaływaniu radioelektronicznym. W pierwszym rzucie każdej dywizji prawdopodobnie będą nacierały po dwie brygady, czyli należy liczyć się z uderzeniem 3-4 brygad w pierwszej fazie natarcia, w tym co najmniej dwóch brygad pancernych.

Należy liczyć się z oddziaływaniem grup samolotów w liczbie 40-60 samolotów, głównie z małych wysokości z użyciem superkonwencjonalnych środków rażenia, jak również śmigłowców ppanc, szczególnie podczas przełamywania obrony i odpierania kontrataków.

Zniszczenie lub obezwładnienie artylerii nieprzyjaciela, a przede wszystkim jego ŚNJ i Ch w znacznym stopniu osłabi jego siłę uderzeniową. Zniszczenie systemu dowodzenia i OPL zdeorganizuje dowodzenie w relacji KA - dywizja - brygada, oraz stwarza możliwości działania własnego lotnictwa. Skupienie ogniowego porażenia na

1-2 brygadach przechodzących do natarcia zdezorganizuje ich podejście i uniemożliwi wykonanie jednocześnie ataku przez wszystkie pierwszorzutowe brygady, a tym samym powstanie możliwość załamania ich natarcia na 1-2 pozycji.

Uwzględniając trudne warunki terenowe na prawym skrzydle dywizji /pradolina WISŁY, teren podmokły, zalesiony, możliwość wykonania zawał i zniszczeń na drogach przez tereny zalesione/ nieprzyjaciel prawdopodobnie wykona uderzenie w lewe skrzydło dywizji. Z prawdopodobnego celu użycia 2 KA wynika, że uderzenie na kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW jest bardziej realne.

b/ Ocena wojsk własnych:

17 DZ od 7.00 28.11 naciera w kierunku SIENNICA, IWOWE. Rozbiła część 6 BPanc i 13 BZ i o 12.30 czołowymi oddziałami walczy na rubieży MIĘTNE, PARYSÓW, CHYŻYNY. 44 pz walczy z okrążonymi pododdziałami 6 BPanc w rejonie SIENNICA, GRZEBOWILK, BESTWINY. Pułki są w stanie wykonać postawione przed nimi zadanie i dywizja do 14.00 28.11 opanuje rubież MIĘTNE, PARYSÓW, LATOWICZ. Średnie ukończenie dywizji wynosi 80%. Najsilniejszy jest 12 pz, najwięcej strat i najbardziej wyczerpany walką jest 44 pz. Oddziały dywizji, z wyjątkiem 12 pz zużyły około 40% środków materiałowych i będą musiały być zaopatrywane.

Nakazany pas obrony dywizji, wnioski z oceny prawdopodobnego działania nieprzyjaciela, położenie i możliwości oddziałów nakazują przyjąć następujące ugrupowanie obronne:

- na prawym skrzydle w terenie nieco zalesionym, przeciętym rzeką WILGA i ŚWIDER, terenem podmokłym pradoliny WISŁY i na przewidywanym kierunku pasywnym zorganizuje obronę 8 pz na szerokim froncie do 22 km. Pułk ma możliwość uchwycenia dogodnej rubieży terenowej do obrony na kierunku PUZNÓWKA, GARWOLIN, po czym przejście od 31 pz 13 DZ pasa do WISŁY wykorzystując dotychczasową rubież obrony 31 pz wzdłuż WILGI. Pułk może zorganizować obronę rejonu WILGA, MIĘTNE, PILAWA-skupiając główny wysiłek na lewym skrzydle:

- 12 pz na lewym skrzydle dywizji, przewidywanym kierunku uderzenia 2 KA. Pułk ma możliwość zajęcia dogodnej rubieży do obrony. Po dokonaniu niewielkich zmian w dotychczasowym ugrupowaniu bojowym może bronić rejonu PARYSÓW, LATOWICZ, PIASKI. Podporządkowany 1/44 pz może być wykorzystany do organizacji pozycji przedniej na rubieży STAROWOLA, GOZD, LALINKI;

- 44 pz po rozbiciu 63 bcz może zorganizować obronę w drugim rzucie dywizji rozbudowując trzecią pozycję na rubieży KOŚMINY, SIENNICA, ROSOSZ, CEGŁÓW, DĄBROWA. Należy przewidzieć dla tego pułku rubieże ogniowe i kierunki kontrataków.

Oceniane kierunki uderzeń 4 DZ i 10 DPanc oraz teren wyznaczają rejon głównego wysiłku obrony: MIĘTNE, WYMYŚLE, POGORZEL. Tam też trzeba przewidywać działanie odwodów specjalnych 17 DZ. Z posiadanej artylerii należy zorganizować DGA i PGA w 12 pz. Do wsparcia działań wojsk na pozycji przedniej wydzielić das 44 pz.

c/ Położenie, charakter działania sąsiadów i warunki współdziałania z nimi:

Na prawo walczy 31 pz 13 DZ, z którym trzeba uzgodnić działanie w celu jego luzowania, by jak najszybciej 8 pz mógł zająć rejon obrony.

Na prawo od pasa obrony 17 DZ walczy 14 pz 15 DZ organizując obronę rejonu WARKA, MNISZEW, WOLA CHYNOWSKA. WISŁA uniemożliwia ściśle współdziałanie z tą dywizją. Nie należy lekceważyć jednakże tego styku i uzgodnić działanie w przypadku wysadzenia desantów nieprzyjaciela w rejonie GÓRY KALWARII.

Na lewo organizuje obronę 20 DZ z przednim skrajem na rubieży DĄBROWA, BORKI, STOCZEK ŁUKOWSKI, ŁUKÓW. Organizuje również pozycję przednią na rubieży REDZYŃSKIE, IWOWE. Rubieże te stanowią jakby przedłużenie rubieży 17 DZ. Koniecznością będzie uzgodnienie zabezpieczenia styku między dywizjami, jak również zgranie wysiłków ogniowych i manewrów drugimi rzutami w przypadku włamania się nieprzyjaciela na styku pomiędzy dywizjami.

6. Określenie zamiaru walki - meldowanie dowódcy armii i zapoznanie z zamiarem zastępców SRWiSL ..... 20 minut

Uwaga metodyczna:

Powyższe zagadnienie, obok poprzedniego potraktować jako główne w tym zajęciu. Podczas zajęcia doprowadzić do sprecyzowania takiej treści zamiaru walki, który odpowiadałby proponowanemu w rozwiązaniu autorskim, gdyż na nim są bazowane pozostałe zajęcia z TO i rodzajów wojsk. W związku z tym zasadniczą myśl zamiaru walki, której

twórcą jest sam dowódca dywizji, tj. jakiego nieprzyjaciela, w jaki sposób i w jakiej kolejności rozbić, a także obiekty rażenia bronią konwencjonalną, oraz sposoby jej użycia w czasie podchodzenia nieprzyjaciela, rozwijania i przechodzenia do ataku.

Po ustaleniu poprawnej treści elementów zamiaru walki przystąpić do sformułowania jego w całości zgodnie z wymogami RWWL SZ PRL pkt 405 s.270.

Przy rozpatrywaniu zagadnienia można wykorzystać przygotowany foliogram.

Ilość zaangażowanych do zagadnienia słuchaczy uzależnić od potrzeb szkolonej grupy i dysponowanego czasu. Na zakończenie nakazać 1-2 słuchaczom w roli dowódcy 17 DZ zameldować zamiar walki dowódcy 8 A i zapoznać z zamiarem zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb.

W przypadku innego zamiaru walki przedstawionego przez słuchaczy na zakończenie przedstawić zamiar według rozwiązania autorskiego.

Pytanie: Co dowódca dywizji określa w zamiarze walki do obrony?

Odpowiedź: RWWL SZ PRL cz.I s.270 pkt 405.

Wprowadzenie:

Zamiar walki jest rezultatem złożonej i najbardziej odpowiedzialnej pracy intelektualnej dowódcy. Zrozumiałe, że w ocenie sytuacji i wypracowaniu zamiaru uczestniczyć mogą zastępcy dowódcy i szefowie rodzajów wojsk, co pozwala na rozszerzenie prowadzonej oceny, jednak sprecyzowanie zamiaru jest aktem jednoosobowym dokonywanym tylko przez dowódcę, który ponosi pełną odpowiedzialność za jego realizację.

Zamiar dowódcy powinien być wyrażony w formie pisemnej, a także graficznie na mapie.

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 13.20 28.11. SD 17 DZ. Wszyscy oficerowie w roli dowódcy dywizji. Dowódca dywizji przystępuje do sprecyzowania zamiaru walki.

Proponowane pytania, celem ustalenia poprawnej treści elementów zamiaru walki.

1. Gdzie 17 DZ powinna skupić główny wysiłek obrony i uzasadnić ten wybór?
2. Które rejony będą decydowały o trwałości obrony?
3. Określić wymagany stopień porażenia ogniowego i go umotywować?
4. Jakie obiekty niszczyć bronią ~~jądrową~~ konwencjonalną?
5. Jak zorganizować porażenie ogniowe nieprzyjaciela przechodzącego do natarcia?
6. W jaki sposób odeprzeć natarcie nieprzyjaciela?
7. Co zrobić w przypadku włamania się nieprzyjaciela w pas obrony dywizji?
8. Przedstawić strukturę pasa obrony dywizji i uzasadnić przebieg poszczególnych pozycji.

Zamiar walki - proponowana treść:

Główny wysiłek obrony skupić w rejonie: MIĘTNE, WYMYŚLE, POGORZEL, szczególnie na utrzymaniu rejonów: CHOINY, KOZŁÓW, PSZONKA, CHYŻYNY, WYMYŚLE, PIASKI i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI.

Uzyskać stopień porażenia ogniowego nieprzyjaciela $N = 0,4$. Ogniem artylerii, środków przeciwpancernych i śmigłowców bojowych w ramach porażenia ogniowego zwalczać nieprzyjaciela na podejściach i przed przednim skrajem obrony.

Pierwszorzutowymi pododdziałami zadać maksymalne straty nacierającemu nieprzyjacielowi i dążyć do załamania jego natarcia w rejonach bronionych pozycji i rubieży ryglowych.

W przypadku włamania się nieprzyjaciela kontratakującym 44 pz w kierunku WALISKA, CHYŻYNY lub ŻAKÓW, WYMYŚLE we współdziałaniu z odwodami specjalnymi przy ogniowym wsparciu lotnictwa, śmigłowców bojowych i artylerii rozbić go w rejonie włamania i odtworzyć poprzednie położenie.

Obroną na kolejnych rubieżach stworzyć warunki do wykonania przeciwuderzenia armijnego w kierunku GRODZISK, PARYSÓW i wspólnie z siłami wykonującymi przeciwuderzenie rozbić nieprzyjaciela w rejonie włamania.

Dywizję ugrupować w dwa rzuty, oraz zorganizować pozycję przednią. W pierwszym rzucie 8, 12 pz; w drugim - 44 pz; na pozycji przedniej - 1/44 pz.

Rozbudować:

- pozycję przednią na rubieży: STAROWOLA, GOZD, CHROMINEK;
- pierwszą pozycję na rubieży: WILGA, MIETNE, PARYSÓW, LATOWICZ;
- drugą pozycję na rubieży: PILAWA, DZIELNIK, DĘBIENIEC;
- trzecią pozycję na rubieży: KOŚMINY, ŁĘKAWICA, CEGŁÓW, LUBOMIN.

W pasie obrony dywizji przygotować dwie rubieże ogniowe i dwie rubieże przejścia do kontrataku.

W pierwszej kolejności wykonać prace fortyfikacyjne na pierwszej pozycji, pozycji przedniej, oraz stanowiska startowe drt i stanowiska ogniowe artylerii. Następnie rozbudować kolejne pozycje obronne i rubieże ogniowe, oraz system zapór inżynieryjnych.

Wprowadzenie:

Tak przygotowany zamiar dowódca dywizji melduje przełożonemu, a po jego akceptacji ogłasza go kierowniczym osobom funkcyjnym dowództwa i sztabu.

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 13.30 28.11 SD 17 DZ. Wszyscy oficerowie w roli dowódcy dywizji. Dowódca dywizji melduje zamiar walki dowódcy 8 A.

Do zameldowania wyznaczyć 1-2 słuchaczy. W roli dowódcy 8 A wysłuchuje prowadzący zajęcia.

Wprowadzenie:

Po zatwierdzeniu zamiaru walki przez dowódcę 8 A, dowódca dywizji zapoznaje z nim zastępców, szefów rodzajów wojsk i służb.

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 13.40 28.11. SD 17 DZ. W pomieszczeniu wydziału operacyjnego zebrani zastępcy dowódcy i szefowie rodzajów wojsk i służb. Dowódca dywizji zapoznaje zebranych z zamiarem walki.

Wyznaczyć słuchacza do przedstawienia zamiaru walki.

7. Wydanie wstępnych zarządzeń bojowych ..... 15 minut

Uwaga metodyczna:

Przyjąć, że w czasie 13.40-13.45 dowódca dywizji zapoznał oficerów sztabu z zamiarem walki, przez kolejne 5 minut uzupełniono wstępne zarządzenia bojowe i o 13.50 szef sztabu wręczył je dowódcy dywizji do podpisu. Dowódca zapoznaje się, dokonuje poprawek i podpisuje, po czym nakazuje przekazać wstępne zarządzenia bojowe wykonawcom.

Wyznaczyć 1-2 słuchaczy do przedstawienia wstępnego zarządzenia bojowego dla jednego z pierwszorzutowych oddziałów.

Ustosunkować się i dokonać oceny.

Prowadzący zajęcia podaje nazwę zagadnienia szkoleniowego, po czym zadaje pytanie:

Pytanie: Co ujmuje się we wstępnym zarządzeniu bojowym?

Odpowiedź: RWWL SZ PRL cz.I s.53.

Wprowadzenie:

Na podstawie zamiaru dowódcy dywizji oficerowie sztabu opracowują wstępne zarządzenie bojowe dla podległych wojsk, a po ich podpisaniu przez dowódcę, przekazują je wykonawcom.

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 13.50 28.11. SD 17 DZ. Wszyscy słuchacze w roli dowódcy 17 DZ, który koryguje i podpisuje wstępne zarządzenie bojowe.

Wstępne zarządzenie bojowe - proponowana treść:

DOWÓDCA 12 pz

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE BOJOWE 17 DZ nr O2.SD - WOLA STAROGRODZKA /6442/. 12.55 28.11. Mapa 1:100 000, wydanie pierwsze rok 1973-74.

1. Nieprzyjaciel zdecydowanymi działaniami obronnymi usiłuje zatrzymać natarcie 17 DZ na rubieży: MIĘTNE /5438/, PARYSÓW /6046/, BORKI /6660/.

Jednocześnie podciąga 2 KA/NZ/ w składzie 4 DZ, 10 DPanc, 8 DPG, 26 BPD, 250 d"L" prawdopodobnie do rejonu ŁASKARZEW, KŁOCZEW, PUŁAWY, z którego rano 29.11 4 DZ i 10 DPanc może wykonać uderzenie w kierunku: ŻELECHÓW /4260/, WIŚNIEW /9248/.

Na kierunku obrony dywizji przewiduje się natarcie około 4 brygad, w tym dwóch pancernych.

Stwierdzono odwód 5 DPanc/NZ/ - 143 bcz w rejonie MIASTKÓW KOŚCIELNY /5056/, ŚWIDER /5264/, ZWOLA /5060/.

2. 12 pz ^{z 1/442/} bronić rejonu CHOINY /5844/, LATOWICZ /6654/, ŻAKÓW /7044/. Skupiając główny wysiłek obrony w rejonie TRANSBÓR /6448/, LATOWICZ POSIADAŁY /7450/ nie dopuścić do opanowania rejonów: TRANSBÓR, CHYŻYNY, WIELGOLAS /6650/; KICZKI /7250/, WALISKA /7054/, SKUPIE /7252/ i przerwania się nieprzyjaciela w kierunku BOROWIE /5652/, CEGLÓW /7850/.

Na kierunku obrony pułku ~~(w warunkach przejścia do działań z bronią jądrową zniszczony będzie 101 i 44 dam.)~~ DGA-17 zwalczać będzie nieprzyjaciela ogniem broni konwencjonalnej, wykonując ROZ, OZmas, OZ, oraz ZO do artylerii nieprzyjaciela i jego wojsk przechodzących do natarcia.

Rozbudować przedni skraj obrony na rubieży: CHOINY, LATOWICZ, drugą pozycję na rubieży STAROGRÓD, KICZKI, STAWEK /7254/.

Pozycję przednią zorganizować 1/44 pz na rubieży STAROWOLA /6048/, GOZD /4050/, CHROMINEK /6054/ z zadaniem zmuszenia nieprzyjaciela do rozwinięcia się i zadania mu strat w sprzęcie.

3. Na prawo przechodzi do obrony 8 pz z przednim skrajem na rubieży WILGA /4626/, RĘBKÓW /5038/, JAGODNE /5442/.

Linia rozgraniczenia: TRĄBKI /5642/, SUFCZYN /6836/.

Na lewo przechodzi do obrony 40 pz 20 DZ z przednim skrajem na rubieży DĄBRÓWKA /6856/, BORKI, STOCZEK ŁUKOWSKI.

Linia rozgraniczenia: /wył./ LATOWICZ, /wył./ GRODZISK /8058/.

4. Czas gotowości do obrony 6.00 29.11.

Czas zajęcia obrony 18.00 28.11.

5. Do 22.00 28.11 wyewakuować chorych i rannych do 24.00 28.11 przyjąć zapasy materiałowe, przygotować sprzęt do prowadzenia obrony.

6. Rozkaz bojowy dostarczony będzie o 18.00 na SD 12 pz -
PIECIÓWKA /6444/.

Meldowanie zamiaru walki o 15.20 podczas rekonesansu dowódcy
dywizji.

SZEF SZTABU 17 DZ

DOWÓDCA 17 DZ

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

Część końcowa zajęcia ..... 10 minut

a/ Ocena realizacji celów szkoleniowych zajęcia.

b/ Ocena przygotowania się słuchaczy do zajęcia i pracy w toku
jego trwania.

c/ Podanie terminu zaliczenia materiału przez słuchaczy nie-
przygotowanych do zajęcia.

d/ Postawienie zadań dla słuchaczy na naukę własną dotyczących
nauczenia się zatwierdzonego zamiaru walki i pełnej znajomości
dokonanej oceny sytuacji.

e/ Podanie tematu kolejnego zajęcia z TO, oraz ustalenie terminu
instruktażu i konsultacji.

ZAŁĄCZNIKI:

1. Kalkulacja czasu w języku rosyjskim.
2. Wytyczne dowódcy dywizji dla szefa sztabu w języku rosyjskim.

ST.ASYSTENT KTO

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ mjr dypl. Tadeusz KÓSKA

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

Расчёт времени
/ вариант /

12.40 - 13.10 28.11.

- уяснение задачи, определение мероприятий которые необходимо выполнить немедленно с целью подготовки подразделений к выполнению поставленной задачи;
- расчёт времени;
- указания командира дивизии начальнику штаба.

13.10 - 14.00. 28.11.

- оценка обстановки;
- выработка замысла боевых действий и доклад его командующему 8А;
- ознакомление с замыслам заместителей и начальников родов войск и служб;
- отработка предварительных боевых распоряжений подразделениям.

14.00 - 14.50. 28.11.

- продолжение выработки /примятия/ решения (доклады офицеров штаба)
- принятие решения с карты;
- отработка боевого приказа и указаний по организации обеспечения боевых действий, управления, политической работы и контроля подготовки подразделений к обороне.

14.50 - 15.40. 28.11.

- работа командира дивизии на местности проведение рекогносцировки, уточнение решения и боевых задач подразделений.

16.00 - 19.00. 28.11

- продолжение выполнения боевых документов и планов использования боевых документов родов войск и служб.

20.30 - 21.30. 28.11

- утверждение боевых документов;
- организация взаимодействия (по карте).

3.00 - 5.00. 28.11.

- проведение проверки степени готовности подразделений к обороне

OPRACOWAN

mjr dypl. Jacek KOSKA.

Указания командира дивизии начальнику штаба
/вариант/

В объёме:

а) ознакомления с задачей:

- до 13.15 ознакомить заместителей, начальников родов войск и служб и командиров подразделений с задачей;
- организовать работу в штабе и штаба дивизии с подчинёнными штабами согласно представленного графика мероприятий (расчёт времени).

б) организации разведки:

- основное усилие разведки сосредоточить на обнаружение и разведки группировки войск 2 АК (ФРГ); начала выхода колонн из исходного района, направления и времени удара;
- до 4.00 29.11 обнаружить местонахождение полевой артиллерии и определить координаты огневых позиций в районе: ЖАБЕЖИЕЦ (5644), ЛАЛИНКИ (6540), КУЯВЫ (5256);
- до 4.00 29.11 обнаружить рез 2 МПД, определить степень боевой готовности и наметить за использованием резерва;
- до 4.00 29.11 обнаружить и определить координаты командные пункты, узлов связи, радиолокационные станции (РЛС), пунктов управления огнём артиллерии и ракет и пунктов наведения авиации.
- в резерв разведки выделяю (придано) 2 мсп со 2 мер 1/4 мсп.

в) организации реконвоцировки:

Реконвоцировку проводить с 14.50 до 15.40 на одном пункте на направлении 12 мсп в районе: сев. ЛАТОВИЧ. На направлении 8 мсп реконвоцировку проводит заместитель командира по строевой части в районе: сев. ГАРВОЛЦН. На реконвоцировке привлекаются:

- со штаба дивизии: начальник разведки (НР), начальник оперативного отделения (НОО), начальник артиллерии (НА);
- Начальник группы управления авиацией, начальник инженерной службы (НИС), начальник (ТВО), начальник химической службы (НХС);

- с полков: командиры 8 и 12 мсп и их рекогносцировочное группы.

Оршиера штаба дивизии и командиры полков вылетают вертолётан в 14.50 с КТ МСО после постановки задач.

Обеспечит присутствие командиров во время постановки задач.

Выполнит план рекогносцировки в котором представит уточнение решения и задач на местности и организационно взаимодействия и обеспечения боевых действий на глубинную зрительной видимость. Результаты рекогносцировки на направлении 8 мсп доложить с 16.00 23.11. на КТ 17 мсп.

2) подготовил данных к принятию решения:

- проинформировать офицеров штаба, что с 14.00 буду высказывать их предложения по использованию родов войск и связь с расчётом боевых возможностей с следующей очередности: НР, НА, НОО, НИС, начальник ПВО, начальник штаба (НШ).

- начальнику штаба высказывать предложения НХС, НС (начальника связи), офицера РЭБ (радиоэлектронной борьбы) и представить их мне

OPRACOWAŁ

mjr dypl. Jacek KOSKA.

z. 2. 9.

OFRACOWANIE METODYCZNE

zajęcia grupowego nr 13 z taktyki ogólnej

I. TEMAT: REKONESANS DOWODCY DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ, MELDOWANIE
DECYZJI I POSTAWIENIE ZADAŃ BOJOWYCH

II. CEL: 1. Nauczyć słuchaczy w roli dowódcy dywizji organizacji
walki w zakresie:
- prowadzenia rekonesansu, uściślenia decyzji i za-
dań wykonawcom;
- organizowania współdziałania w terenie na zasięg
widoczności wzrokowej.
2. Kształtować wyobraźnię taktyczną w terenie.

III. CZAS: 6 godzin lekcyjnych.

IV. MIEJSCE: teren

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE /PODZIAŁ CZASU/:

CZEŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA ..... 15 minut
CZEŚĆ GŁÓWNA:
1. Rekonesans, uściślenie decyzji i zadań ..... 55 minut
2. Postawienie zadań bojowych ..... 50 minut
3. Organizacja współdziałania na zasięg widoczności
wzrokowej ..... 85 minut
CZEŚĆ KOŃCOWA ZAJĘCIA ..... 15 minut

VI. POMOCE NAUKOWE:

1. Regulamin walki SZ RP /dywizja, pułk/ s.270-279.
2. Podręcznik "Taktyka ogólna", s.271-275, 277-278.
3. Organizowanie współdziałania na szczeblu dywizji.
MON 1989 r., nr bibl. pf - 23219.

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Zajęcie poprzedzić instruktażem, w czasie którego nakazać
słuchaczom:

a/ przygotować się do wystąpienia:

- w roli dowódcy dywizji do prowadzenia rekonesansu, stawiania zadań oddziałom /pododdziałom/ i organizowania współdziałania na zasięg widoczności wzrokowej;
- w roli oficerów sztabu 17 DZ do udziału w rekonesansie dowódcy 17 DZ i organizacji walki na wyznaczonych stanowiskach;
- w roli dowódcy 8 i 12 pz do złożenia meldunku przyjęcia spreycyzowanych zadań w terenie oraz zameldowania sposobu ich wykonania;

b/ opracować plan rekonesansu;

c/ przygotować mapy do pracy w terenie;

d/ zabrać niezbędny sprzęt do pracy w terenie.

2. Zajęcie prowadzone będzie na dwóch punktach pracy:

PP nr 1 - 1 km płn. GARWOLIN /na kierunku 8 pz/.

PP nr 2 - 1 km płn.zach. LATOWICZ /na kierunku 12 pz/.

3. Tok pracy na punktach:

a/ wprowadzenie w sytuację;

b/ praca wyznaczonego zespołu w czasie operacyjnym;

c/ omówienie metody, treści i formy pracy grupy rekonesansowej;

d/ rozwiązywanie wybranych problemów taktycznych poza czasem operacyjnym;

e/ podsumowanie i ocena pracy na punkcie.

4. Szczególną uwagę zwrócić na prawidłowość uściślenia zadań oraz organizowanie współdziałania, poprawność i rzeczowość języka oraz umiejętność "posługiwania się terenem".

5. Przed przystąpieniem do pracy w terenie, wydzielić 5 minut na indywidualną orientację topograficzno-taktyczną.

6. Podział czasu:

- przejazd na punkt pracy nr 1 - 8.00+9.00.
- praca na punkcie pracy nr 1 - 9.00+10.30.
- przejazd na punkt pracy nr 2 - 10.30+11.00.
- praca na punkcie pracy nr 2 - 11.00+13.30.
- powrót do AON - 13.30+14.30.

7. Nauczyciele akademicki KTO do zajęcia otrzymują:
- opracowanie metodyczne zajęcia nr 13 z załącznikami;
  - załącznik nr 3 - mapa 1:100 000 "Decyzja dowódcy 17 DZ do obrony w dniu 29.11".

VIII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Punkt pracy nr 1 - 1 km płn. GARWOLIN. Czas pracy 9.00-10.30.

Cześć wstępna zajęcia ..... 15 minut

- a/ podanie tematu, celu i zagadnień szkoleniowych;
- b/ sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia: - map do pracy w terenie; - planów rekonesansu;
- c/ wyznaczenie czasu na indywidualną orientację topograficzno-taktyczną;
- d/ orientacja osobista oficerów w terenie /w tym czasie wskazanie dowódcy 8 pz niezbędnych danych do meldunku/;
- e/ wprowadzenie do zajęcia.

Obywatele oficerowie!

Rekonesans jest to rozpoznanie terenu i nieprzyjaciela przez dowódcę lub oficerów sztabu w celu skonfrontowania wniosków sprecyzowanych w wyniku analizy zadania i oceny sytuacji /dokonanych na podstawie mapy/ z konkretnymi warunkami terenowymi i rzeczywistym położeniem wojsk własnych i nieprzyjaciela.

Z tego też względu dowódca dywizji powinien dążyć do przeprowadzenia rekonesansu, bowiem jak wskazują doświadczenia wojenne, wywiera on istotny wpływ na wybór racjonalnego sposobu walki i sprawność jej prowadzenia.

Aktualizacja map nie zawsze jest bieżąca i nie odzwierciedla taktycznego stanu pokrycia terenu, toteż pobyt dowódcy w rejonach decydujących o trwałości obrony i zorganizowanie w nich walki jest konieczne.

1. Rekonesans, uściślenie decyzji i zadań ..... 20 minut

Uwaga metodyczna:

Scenariusz wystąpienia w roli dowódcy 17 DZ /zastępcy dowódcy 17 DZ ds. liniowych/ podczas prowadzenia rekonesansu na punkcie pracy ..... - załącznik nr 1 do niniejszego opracowania metodycznego.

Sytuacja wprowadzająca:

Zgodnie z przyjętą kalkulacją czasu od 15.00 28.11 grupy rekonesansowe rozpoczynają pracę w terenie. Grupa zastępcy dowódcy 17 DZ ds.liniowych .... /podać słuchaczy do obsady poszczególnych stanowisk/.

Praca wyznaczonego zespołu w czasie operacyjnym /15.00-15.15/.

a/ orientacja topograficzna;

b/ ustalenie dozorów;

c/ meldunek dowódcy 8 pz;

d/ rekonesans, uściślenie decyzji i zadań wykonawcom.

Problemy aktywizujące /poza czasem operacyjnym/:

- kto powinien składać meldunek? Dowódca pułku czy dowódca batalionu?

- przyjmować meldunek czy zadawać pytania? Jakie pytania?

- czy układ i treść meldunku były poprawne?

- czy poprawnie przyjęto w terenie siły nieprzyjaciela; kierunek uderzenia; rubieże rozwijania i ataku; kierunki nalotów i rubieże ogniowe śmigłowców itp.?

- czy uwzględniając warunki terenowe i sposób działania nieprzyjaciela poprawnie ustalono: rejon skupienia głównego wysiłku obrony; przedni skraj obrony itp.?

- wykorzystanie terenu w systemie obrony pułku.

Po dyskusji na ww.problemy, praca zespołu w czasie operacyjnym tj. 15.15-15.30 28.11.

2. Postawienie zadań bojowych ..... 25 minut

Sytuacja wprowadzająca:

Po rekonesansie zastępca dowódcy 17 DZ ds.liniowych stawia zadania bojowe w zakresie planowania walki na tym kierunku.

Jest 15.15 - przystąpić do stawiania zadań.

Po wystąpieniu zastępcy dowódcy 17 DZ ds.liniowych poza czasem operacyjnym przedyskutować następujące problemy:

- komu będą precyzowane zadania w terenie na tym kierunku?;

- jaka powinna być treść zadań?;

- jaka występuje różnica między rekonesansem a stawianiem zadania?.

3. Organizacja współdziałania na zasięg widoczności
wzrokowej ..... 30 minut

Sytuacja wprowadzająca:

Po przeprowadzeniu rekonesansu i uściśleniu zadań, powinno się omówić współdziałanie, czyli swoistego rodzaju scenariusz rozegrania obrony w rejonie pracy w terenie. Czas operacyjny 15.30-15.40 28.11. Prowadzący pracę w terenie organizuje współdziałanie.

Praca zespołu w czasie operacyjnym /organizowanie współdziałania, sprawdzenie zrozumienia zadań i sposobu ich realizacji/.

Po zakończeniu pracy przez zastępcę dowódcy 17 DZ ds.linowych, omówienie tej części pracy w terenie.

Problemy aktywizujące dotyczące:

a/ sposobu wykonania zadania przez 8 pz:

- poprawność rozwiązań w zakresie systemu ognia;
- poprawność ugrupowania i działania pododdziałów 8 pz;

b/ zadań wykonywanych przez rodzaje wojsk:

- czemu służą zadania wykonywane przez rodzaje wojsk;
- jaka powinna być forma?, czy prowadzący pracę w terenie narzuca, czy szef /oficer/ RW /dowódca elementu ugrupowania/ proponuje, a prowadzący zatwierdza?;
- poprawność merytoryczna przyjętych rozwiązań.

Podać słuchaczom: zastępca dowódcy 17 DZ ds.linowych po zakończeniu pracy na tym punkcie zostawia dowódcę 8 pz, natomiast sam z grupą rekonesansową udaje się na SD 17 DZ, gdzie przedstawia dowódcy o 16.00 28.11 wyniki rekonesansu, a poszczególne wydziały /RW/ szczegółowo planują użycie wojsk.

Dokonać omówienia pracy zespołu i ocenić słuchaczy.

Wyznaczyć nowy zespół - grupę rekonesansową dowódcy 17 DZ - do pracy na punkcie nr 2.

Nakazać sprawdzenie dokumentów niejawnych przez słuchaczy i przemarsz do autokaru, celem przejazdu na punkt pracy nr 2.

Punkt pracy nr 2 - płn.zach.LATOWICZ. Czas pracy 11.00-13.30

Orientacja osobista oficerów /w tym czasie przygotować osobiście oficera do wystąpienia w roli dowódcy 12 pz/..... 5 minut.

1. Rekonesans, uściślenie decyzji i zadań ..... 35 minut.
2. Postawienie zadań bojowych ..... 25 minut.
3. Organizacja współdziałania na zasięg widoczności
wzrokowej ..... 55 minut.

Sytuacja wprowadzająca:

Czas operacyjny 15:00 28.11. Dowódca 17 DZ wraz z grupą rekonesansową przybył w rejon obrony 12 pz. Dowódca dywizji rozpoczyna pracę w terenie.

Kolejność i treść pracy analogiczna jak na punkcie pracy nr 1, z uwzględnieniem rejonu obrony 12 pz i RW działających na tym kierunku oraz działania 1/44 pz na pozycji przedniej.

Część końcowa zajęcia ..... 15 minut.

Dokonać oceny realizacji celów szkoleniowych zajęcia, przygotowania się słuchaczy do zajęcia i pracy w toku jego trwania. Postawić zadania do wykonania w ramach samokształcenia.

Wskazać następne przedsięwzięcia przygotowania obrony i ich związek z wynikami rekonesansu.

Podać temat kolejnego zajęcia z TO oraz ustalić termin instruktażu i konsultacji.

ZAŁĄCZNIKI:

Nr 1 do opracowania metodycznego zajęcia nr 13 z TO - "Scenariusz pracy w terenie".

Mapy 1:100 000 "Decyzja dowódcy 17 DZ do obrony w dniu 29.11".

ST.ASYSTENT KTO

/-/ mjr dypl. Tadeusz KÓSKA

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

Załącznik 1

SCENARIUSZ PRACY DOWÓDCY 17 DZ
/zastępcy dowódcy ds.liniowych/ w terenie /propozycja układu i treści/

Po przybyciu w rejon PDO dowódcy 12 pz.

* Dowódca 17 DZ:

Obywatele oficerowie, porządek pracy następujący:

- orientacja topograficzna;
- wysłuchanie meldunku dowódcy 12 pz;
- umiejscowienie w terenie oceny działania nieprzyjaciela

/dokona tego SWR/;

- umiejscowienie i wskazanie w terenie elementów decyzji /na zasięg widoczności/;

- ustalenie techniki działania 12 pz - zreferuje dowódca 12 pz;

- umiejscowienie zadań wykonywanych na korzyść 12 pz przez rodzaje wojsk 17 DZ - zreferują SRW;

- organizowanie współdziałania na zasięg widoczności.

Czas pracy - 40 minut.

Orientacja topograficzna .... .

* Ustaliam dozory na czas prowadzenia rekonesansu:

- na prawo rozłożyste drzewo, w głębi rząd topól. Prawy skraj rzędu topól - dozór TOPOLA-1200;

- zabudowania kol. LATOWICZ, dalej na wzniesieniu las, jego wschodnia granica - dozór LAS-2100;

- kościół w LATOWICZU, dozór KOŚCIÓŁ-900.

Meldunek dowódcy 12 pz ..... .

Dowódca 12 pz: zgodnie z otrzymanym zadaniem przerwania natarcia i przejścia całością sił do obrony do chwili obecnej ..... pułk opanował rubież ..... .

Przed frontem pułku nieprzyjaciel w sile ..... . Stwierdzono na rubieży ..... prowadzenie prac fortyfikacyjnych ..... .

Bataliony 12 pz znajdują się w następującym położeniu:

- 1 bzmot; - - - - -

- 2 bzmot; - - - - -

- 1 bcz; - - - - -

- 2 bcz; - - - - -

- das /PGA-12/ wspiera walkę pułku ze stanowisk .....

- podporządkowany 1/44 pz działający jako OW zgodnie z otrzymanym zadaniem organizuje obronę na pozycji przedniej na rubieży ...

Obecnie pułk organizuje ugrupowanie bojowe i system ognia.

Prowadzenie rekonesansu przez dowódcę 17 DZ

* Położenie i najbardziej prawdopodobne kierunki natarcia nieprzyjaciela, przede wszystkim kierunek głównego uderzenia oraz możliwe rubieże rozwinięcia i ataku a także możliwe oddziaływanie jego lotnictwa - przedstawi SWR.

SWR - dokonuje oceny.

Dowódca 17 DZ - przedstawioną przez SWR ocenę - ZATWIERDZAM.

Ustaliam /elementy zadania 17 DZ w terenie/ .....

Precyzuję przedni skraj obrony .....

Wskazuję linię rozgraniczenia .....

Rejon skupienia głównego wysiłku obrony 17 DZ .....

Przebieg pozycji: pierwsza .....

Stanowiska startowe drt w rejonie .....

Stanowiska ogniowe DGA-17 w rejonie ....

Stanowiska startowe baterii plot wskaże szef OPL ... - szef OPL wskazuje SSbplot.

* Dowódca 17 DZ: - wskazuję rejony rozmieszczenia odwodów i OZap ...

Miejsca zasadzek ogniowych śmigłowców bojowych ....

* Obiekty uderzeń ładunkami konwencjonalnymi ..... przedstawi SArt.

SArt - referuje ....

* Dowódca 17 DZ. Wskazuję kierunki kontrataków ....

Rubieże ogniowe odwodu ppanc ... i rubieże ogniowe 44 pz ...;

rubieże minowania OZap ....

Rodzaj, ilość i sposób wykonania zapór inżynieryjnych oraz obiekty przygotowane do niszczenia określi SSap.

SSap - referuje ...

* Dowódca 17 DZ. Zatwierdza lub dokonuje korekt, po czym określa:
✓ Prace fortyfikacyjne pierwszej kolejności zakończyć do 4.00 29.11.
Wykorzystanie dymów oraz pododdziałów miotaczy ognia przedstawi
SOPChem.

SOPChem - referuje ... .

Dowódca 17 DZ. Styk z 20 DZ zabezpieczyć ogniem da z DGA-17
wykonując ..., ustawić pole minowe w rejonie .... Przygotować sprzęt
do walki w nocy. Oświetlenie terenu realizuje .... .

Stanowiska dowodzenia: 17 DZ rozwinięte w rejonie ..., WSD
17 DZ ..., SD pułku rakiet ... .

Precyzuję zadanie dla 12 pz ... .

Sposób wykonania zadania - zreferuje dowódca 12 pz.

Dowódca 12 pz przedstawia zamiar walki.

Dowódca 17 DZ. Na korzyść 12 pz zadania wykonuje:

artyleria ...., ...

Dowódca 17 DZ zadaje pytania w celu sprawdzenia znajomości
zadań przez dowódców, SRWiSł .... .

Dowódca 17 DZ:

Organizuję współdziałanie w zadaniu zwalczania nieprzyjaciela
na podejściach i przed przednim skrajem obrony 12 pz .... .

Zamierzam ... .

W tym celu z chwilą wyjścia pododdziałów nieprzyjaciela na
rubież ... .

Dowódca dywizji stwarza sytuację i nakazuje szefom rodzajów
wojsk oraz dowódcy pułku zameldować, co w tym czasie podległe
im wojska wykonują.

Po organizacji współdziałania w pierwszym zadaniu, dowódca
17 DZ omawia działanie wojsk podczas odpierania ataku i walki
o utrzymanie pierwszej /i drugiej jeśli widać/ pozycji obrony.

Po przeprowadzeniu pracy na tym punkcie rekonesansowym dowódca
17 DZ z grupą rekonesansową /bez dowódcy 12 pz/ udaje się na roz-
poznanie terenu w rejonie kolejnych pozycji obrony, po czym wraca
na SD, gdzie wysłuchuje od zastępcy ds.linowych wyników jego
pracy w terenie na kierunku 8 pz. Następuje faza szczegółowego
planowania walki.

OPRACOWAŁ:
STARSZY ASYSTENT KTO

/-/ mjr dypl. Tadeusz KÓSKA

OPRACOWANIE METODYCZNE
zajęcia grupowego nr 15 z taktyki ogólnej

I. TEMAT: ORGANIZACJA WSPÓLDZIAŁANIA

- II. CEL: 1. Uczyć słuchaczy w roli dowódcy dywizji umiejętności organizowania współdziałania podczas przygotowania obrony.
2. Doskonalić umiejętności określania celu, formułowania zamiaru oraz wytycznych dla podwładnych do prowadzenia obrony, a także rozwiązywania problemów taktycznych obrony dywizji i uzasadniania przyjętych rozwiązań.
3. Sprawdzić znajomość i praktyczne stosowanie regulaminowych zasad organizowania współdziałania.

III. CZAS: ~~1~~ 4 godziny lekcyjne.

IV. MIEJSCE: sala grupowa.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE /PODZIAŁ CZASU/:

CZEŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA ..... 10 minut.

CZEŚĆ GŁÓWNA:

1. Organizacja współdziałania i zabezpieczenia obrony .. ~~145~~¹⁶⁰ minut.

CZEŚĆ KOŃCOWA ZAJĘCIA ..... 10 minut.

VI. POMOCE NAUKOWE:

1. Regulamin walki SZ RP /dywizja, pułk/ s.273-276.
2. Podręcznik "Taktyka ogólna", s.267-275.
3. Organizowanie współdziałania na szczeblu dywizji /pułku/, nr bibl. pf 23219.

VII. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Słuchacze przygotowują się do zajęcia na podstawie dotychczasowych zajęć z TO i TRW oraz szczegółowych wytycznych nauczycieli akademickich KTO.
2. Zajęcie poprzedzić instruktażem, w czasie którego nakazać:
- opracować plan współdziałania /w formie tabelarycznej/ zgodnie z głównymi problemami współdziałania i zabezpieczenia obrony określonymi, w decyzji dowódcy 17 DZ do obrony;

- być w gotowości do wystąpienia w roli dowódcy 17 DZ do organizowania współdziałania oraz oficerów sztabu do udziału w organizowaniu współdziałania;
- przestudiować postanowienia regulaminu i literaturę fachową w zakresie organizacji współdziałania.
- 3. W celu zaprezentowania dwóch metod organizacji współdziałania, dwa pierwsze zadania przeprowadzić metodą dawania wytycznych przez dowódcę i meldunków podwładnych, natomiast kolejne - tylko metodą wytycznych.
- 4. Nauczyciele akademicki KTO do zajęcia otrzymują:
  - opracowanie metodyczne zajęcia nr 15 z TO;
  - "Plan współdziałania 17 DZ w obronie" - załącznik 1 do opracowania metodycznego zajęcia nr 15 z TO;
  - "Decyzja dowódcy 17 DZ do obrony w dniu 29.11" - mapa 1:100 000.

VIII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Część wstępna zajęcia ..... 10 minut.

a/ podanie tematu i celu zajęcia;

b/ sprawdzenie przygotowania się słuchaczy do zajęcia:

- opracowane plany współdziałania;
- znajomość metod i treści organizacji współdziałania.

c/ wprowadzenie do tematu zajęcia grupowego.

Zgodnie z ustaleniami na instruktażu w zajęciu będziemy organizować współdziałanie w zakresie wykonania przez 17 DZ czterech zadań:

- zwalczania nieprzyjaciela podczas podchodzenia, rozwinięcia oraz odparcia jego ataku przed przednim skrajem;
- odpięcia ataku i walki o utrzymanie pierwszej pozycji obrony;
- prowadzenia obrony w warunkach włamania się nieprzyjaciela na głębokość 4-7 km od ^{Pierwszej pozycji Obrony} przedniego skraju obrony;
- prowadzenia obrony w warunkach włamania się nieprzyjaciela na głębokość pierwszorzutowego pułku.

Wyznaczeni na stanowisko dowódcy 17 DZ kolejni oficerowie określają potrzeby w zakresie uczestnictwa w organizowaniu współdziałania osób funkcyjnych z dowództwa dywizji i dowódców oddziałów, po czym zespół będzie pracował w czasie operacyjnym.

Pozostali słuchacze oceniają metodę, treść i formę pracy ćwiczących w gotowości do grupowego jej omówienia.

1. Organizacja współdziałania i zabezpieczenia obrony ... ¹⁶⁰ ~~115~~ minut

Uwaga metodyczna:

Przed przystąpieniem do realizacji zagadnienia wyegzekwować od słuchaczy znajomość i zrozumienie celu i treści organizacji współdziałania. Zadania rozpatrywać kolejno poświęcając na każde z nich 15-25 minut, przeznaczając pozostały czas na omówienie sposobu i treści pracy według proponowanych problemów aktywizujących.

Po ustaleniu poprawnej formy i treści przystępować do następnego zadania.

Przestrzegać zasady: referowanie z własnej mapy.

Nauczyciel akademicki podaje nazwę zagadnienia szkoleniowego, po czym zadaje pytania:

Pytanie 1: Jaki jest cel organizacji współdziałania oraz przez co się go osiąga?

Odpowiedź: RWWL SZ RP cz. I, s.20-21.

Pytanie 2: Co powinien dowódca dywizji określić organizując współdziałanie w obronie?

Odpowiedź: RWWL SZ RP cz. I, s.273-274.

Sytuacja wprowadzająca:

W przyjętej kalkulacji czasu od 21.00 28.11 na SD 17 DZ dowódca dywizji będzie organizował współdziałanie /wyznaczyć dowódcę dywizji i niech sam określi skład zespołu/.

A. ORGANIZOWANIE WSPÓLDZIAŁANIA PODCZAS ZWALCZANIA NIEPRZYJACIELA W CZASIE PODCHODZENIA I ROZWINIĘCIA DO NATARCIA ORAZ ODPARCIA ATAKU PRZED PRZEDNIM SKRAJEM

Jest 21.00 28.11. Na SD 17 DZ przybyli wyznaczeni oficerowie. Dowódca dywizji przystąpić do organizowania współdziałania.

Wyjście z czasu operacyjnego przed przekazaniem wytycznych dla wykonawców.

Grupowe omówienie:

a/ poprawności sformułowania celu i zamiaru;

b/ poprawności opisu prawdopodobnego sposobu działania nieprzyjaciela.

Problemy aktywizujące:

- Ad.a/ - czy cel został ujęty jako końcowy wynik działania dywizji?
- czy cel został sformułowany precyzyjnie? /wymiennie/;
- czy zamiar określa koncepcję rozwiązania głównych problemów prowadzenia walki w tym zadaniu?;
- czy zamiar koresponduje z przyjętą oceną nieprzyjaciela?.

- Ad.b/ - jaki jest cel działania nieprzyjaciela w tym okresie?
/wojska z zachowaniem zdolności bojowej; w planowanym ugrupowaniu na rubieży ataku; nieprzyjaciel porażony w niezbędnym stopniu/;
- co jest istotą działania nieprzyjaciela w tym okresie - ogniowe porażenie przeciwnika; podejście i rozwinięcie wojsk?

Praca zespołu w czasie operacyjnym. Jest 21.05 28.11. Dowódca dywizji określił prawdopodobny /przyjęty/ sposób działania nieprzyjaciela oraz cel i zamiar w odniesieniu do omawianego zadania. Dowódca dywizji - kontynuować pracę.

Grupowe omówienie drugiej części pracy w pierwszym zadaniu.

Problemy aktywizujące:

- czy metoda organizowania współdziałania właściwa co do celu działania i aktywności wykonawców?
- upewnić się co do jednolitego zrozumienia celu, zamiaru, zadań i sposobu ich realizacji;
- zadając pytania poszczególnym osobom funkcyjnym wykazać niedociągnięcia i błędy /sygnały współdziałania; przelot własnego lotnictwa; działanie w przypadku wysadzenia TDP; sygnały ognia artylerii przy obezwładnieniu radioelektronicznym przez nieprzyjaciela/.

Podsumowanie pracy dowódcy dywizji - formy i treści.

B. ODPIERANIE ATAKU I WALKA O UTRZYMANIE PIERWSZEJ POZYCJI OBRONY

- określenie przestrzennych granic zadania;
- rola pracy w terenie /organizowanie współdziałania na zasięg widoczności wzrokowej/;
- dokonanie zmiany obsady stanowisk.

Dowódcą 17 DZ - ... Dowódca 17 DZ - czy dotychczasowy skład zespołu wymaga uzupełnień, zmian? /odpowieź/.

Jest 21.20 28.11. Dowódca dywizji kontynuuje organizowanie współdziałania.

Praca zespołu w czasie operacyjnym /bez przerywania/.

Grupowe omówienie przedstawionej organizacji współdziałania.

Problemy aktywizujące - jak poprzednio. Podsumowanie i ocena pracy zespołu.

C. PROWADZENIE OBRONY W WARUNKACH WŁAMANIA SIĘ NIEPRZYJACIELA POZA PIERWSZĄ POZYCJĘ OBRONY

Wprowadzenie do organizowania współdziałania na czas realizacji kolejnego zadania - metodą wytycznych.

Jest 21.40 28.11. W roli dowódcy 17 DZ - ... . Dowódca dywizji przystąpić do pracy.

Praca zespołu w czasie operacyjnym.

Grupowe omówienie metody, treści i formy pracy zespołu.

Problemy aktywizujące jak poprzednio oraz dodatkowo:

- jakie warunki muszą być spełnione, by wykonać kontratak?
- czy celowe jest wykonywanie kontrataku, czy lepiej przejść do obrony drugiej pozycji i pozycji ryglowych?

Podsumowanie pracy i ocena.

D. PROWADZENIE OBRONY W WARUNKACH WŁAMANIA SIĘ NIEPRZYJACIELA NA GŁĘBOKOŚĆ PIERWSZORZUTOWEGO PUŁKU I WALKI Z TAKTYCZNYM DESANTEM POWIETRZNYM

Wprowadzenie do organizowania współdziałania na czas realizacji kolejnego zadania.

Jest 21.55 28.11. SD 17 DZ. W roli dowódcy 17 DZ - ... . Dowódca dywizji przystąpić do pracy.

Praca zespołu w czasie operacyjnym.

Grupowe omówienie treści, metody i formy pracy zespołu.

Problemy aktywizujące jak w pierwszym zadaniu, a ponadto:

- w jaki sposób wykorzystano siły nie zaangażowane w dotychczasowej walce?;

- jak będą wykorzystane pododdziały, które prowadziły dotychczas walkę z nieprzyjacielem?;
  - czy wystarczy sił do utrzymania kolejnej pozycji obrony i walki z taktycznym desantem powietrznym;
  - jaki jest przewidywany procent strat w ludziach i sprzęcie, stopień zużycia środków materiałowych itp.?
  - czy omówiono uzupełnienie w amunicję i środki materiałowe?.
- Podsumowanie pracy zespołu i ocena.

Część końcowa zajęcia ..... - 10 minut

Dokonać oceny: realizacji celów szkoleniowych zajęcia, przygotowania się słuchaczy do zajęcia i pracy w toku jego trwania. Podać termin zaliczenia materiału przez słuchaczy nie przygotowanych do zajęcia.

Postawić zadania na samokształcenie w celu opracowania umiejętności rozgrywania zasadniczych epizodów taktycznych i najsłabiej opanowanych treści zajęcia.

Podać temat kolejnego zajęcia z TO oraz ustalić termin instruktażu i konsultacji.

Załącznik do OM zajęcia nr 15 z TO - "Plan współdziałania 17 DZ w obronie".

OPRACOWAŁ:
STARSZY ASYSTENT KTO

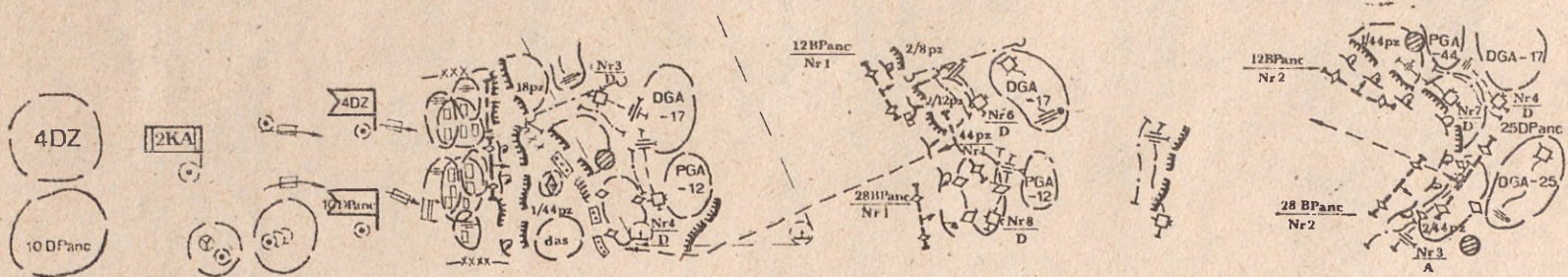
/-/ mjr dypl. Tadeusz KÓSKA

KIEROWNIK
ZAKŁADU DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

PLAN WSPÓLDZIAŁANIA 17 DZ W OBRONIE /wariant/

CEL WALKI OBRONNEJ 17 DZ: NIEDOPUSZCZENIE DO PRZERWANIA SIĘ PRZECIWNIKA NA KIERUNKU ŻELECHÓW - MIŃSK MAZOWIECKI

ZADANIA	Organizowanie współdziałania podczas zwalczania przeciwnika w czasie podchodzenia i rozwinięcia do natarcia oraz odparcie ataku przed przednim skrajem.	Odpieranie ataku i walka o utrzymanie pierwszej pozycji obrony.	Prowadzenie obrony w warunkach włamania się przeciwnika poza pierwszą pozycję obrony.	Prowadzenie obrony w warunkach włamania się przeciwnika na głębokość pierwszorzutowego pułku i zabezpieczenie wykonania przeciwuderzenia.
Przeciwnik	Wychodzi z rejonów wyjściowych, rozwija się w ugrupowanie bojowe. Artyleria wykonuje artyleryjskie przygotowanie ataku.	Wszystkimi siłami i środkami pierwszy rzut atakuje przedni skraj obrony.	Na wybranych kierunkach przełamuje pierwszą pozycję obrony. Wprowadza drugie rzuty pierwszorzutowych brygad.	Przełamuje obronę pułków pierwszego rzutu, wprowadza drugie rzuty dywizji.
I rzut	Ogniem wszystkich rodzajów broni pododdziałów na pozycji przedniej i na pierwszej pozycji zwalczą przeciwnika w czasie podjęcia do przedniego skraju obrony.	Ogniem wszystkich środków zwalczą siły i środki przeciwnika zadając mu maksymalne straty i nie dopuszczają do włamania się w głąb obrony.	Wykorzystując ogień artylerii i działanie odwodów specjalnych nie dopuszczają do przerwania się przeciwnika na skrzydła i tyły. Utrzymują drugą pozycję.	Po utracie drugiej pozycji organizuje obronę na kolejnych rubieżach. Nie dopuszczają do przerwania się przeciwnika na skrzydła i tyły. Stwarzają warunki do wykonania przeciwuderzenia.
II rzut	Doskonalą rozbudowę trzeciej pozycji. Przygotowują się do wykonania kontrataku.	Doskonalą rozbudowę trzeciej pozycji. Przygotowują się do wykonania kontrataku.	Wykonuje kontratak wspólnie z pierwszym rzutem - SZTYLET-1-5.	Broni trzeciej pozycji. Jest w gotowości do wyjścia częścią sił na rubież ogniewą RYWAŁ.
Wojska raketowe	W gotowości do wzięcia udziału w pierwszym zmasowanym uderzeniu jądrowym. W gotowości do wykonania uderzeń raketami kasetowymi.	W gotowości do wzięcia udziału w pierwszym zmasowanym uderzeniu jądrowym w gotowości do wykonania uderzeń raketami kasetowymi.	W gotowości do wzięcia udziału w pierwszym zmasowanym uderzeniu jądrowym w gotowości do wykonania uderzeń raketami kasetowymi.	Przechożą na zapasowe stanowiska startowe - SYRENA.
Artyleria	Wykonuje zadania w ramach ogniowego wzbronienia podjęcia i rozwinięcia wojsk przeciwnika zgodnie z planem porażenia ogniowego.	Ogniem zmasowanym ROZ, OZ, ZO, zwalczą siły i środki przeciwnika atakujące przedni skraj obrony.	Z zapasowych stanowisk ogniowych nie dopuszczają do podjęcia odwodów. Wykonuje OP kontrataku WICHER.	Przechodzi na kolejne SO-KOLORYT, wykonuje zadania ogniowego wsparcia broniących się wojsk. Bierze udział w ogniowym przygotowaniu przeciwuderzenia.
Lotnictwo	Zwalczą odwoły ZT pierwszego rzutu i SD przeciwnika.	Zwalczą odwoły ZT pierwszego rzutu i SD przeciwnika - JUTRZENKA. Smigłowce bojowe zwalczają czołgi i brp nieprzyjaciela atakującego przedni skraj obrony.	Zwalczą odwoły przeciwnika. Smigłowce wspierają wejście drugiego rzutu do kontrataku.	Zwalczą odwoły przeciwnika.
OPL	Oślania pododdziały na pozycji przedniej, pierwszej pozycji i artylerię na stanowiskach ogniowych.	Oślania pododdziały pierwszego rzutu i artylerię na stanowiskach ogniowych.	Oślania pierwszy rzut, artylerię na stanowiskach ogniowych, podjęcie i rozwinięcie 44 pz-KL.III.	Oślania wycofujące się pododdziały pierwszego rzutu, drugi rzut, artylerię na stanowiskach ogniowych.
Wojska inżynieryjne	Wykonują zapory inżynieryjne, węzły zapór i niszczeni są w gotowości do niszczenia przed przednim skrajem - JUBILAT.	Wysadzają węzły zapór i niszczeni PORYW. Wykonują pole minowe sposobem manewrowym - KOSA-1-3.	Wykonują pola minowe sposobem manewrowym KOSA-4-5.	Zabezpieczają drogi podjęcia i rozwinięcia wojsk do przeciwuderzenia DRUGA.
Wojska chemiczne	Zesłanymi dymnymi osłaniają wycofanie pododdziałów opóźniających podjęcie przeciwnika - ZASŁONA.	Wysadzają zapory minowe - RÓZBRAT.	Dymami maskują podjęcie i rozwinięcie 44 pz - RÓZANTEC.	Dymami maskują odejście wojsk na kolejne rubieże oraz podjęcie i rozwinięcie wojsk do przeciwuderzenia PISMO.
SD	W wyznaczonych rejonach wykonują zadania związane z kierowaniem walką.	W wyznaczonych rejonach wykonują zadania związane z kierowaniem walką. Przygotowują się do zmiany rejonów rozmieszczenia.	Przechodzą do zapasowych rejonów rozmieszczenia - BARBAKAN.	Przechodzą do zapasowych rejonów rozmieszczenia - LAKMUS i z nich kierują walką.
Tyły	W gotowości do uzupełniania zapasów walczących wojsk.	W gotowości do uzupełniania zapasów walczących wojsk. Prowadzą ewakuację rannych i chorych.	W gotowości do uzupełniania zapasów walczących wojsk. Prowadzą ewakuację chorych i rannych.	Dowozą środki materiałowe do wojsk pierwszego rzutu i odwodu - ZAPAS.
Pododdziały rozpoznawcze	Elementy rozpoznawcze śledzą przegrupowanie i rozmieszczenie odwodów, SNJ, artylerii.	Elementy rozpoznawcze śledzą przegrupowanie odwodów.	Śledzą podchodzące odwoły. Ustalają kierunki głównego uderzenia przeciwnika.	Ustalają najściślejsze miejsca w ugrupowaniu przeciwnika.
Sąsiedzi	Opóźniają podjęcie i rozwinięcie przeciwnika. Wycofują się przechodząc na wyznaczonych kierunkach przez ugrupowanie pierwszego rzutu - BRAMA.	Prowadzą działania obronne w swoich pasach obrony.	Prowadzą działania obronne w swoich pasach obrony.	25 DPanc wykonuje uderzenie na zatrzymanego przeciwnika.
Siły i środki A wykonujące zadania w pasie 17 DZ	Obezwładniają obiekty pierwszej kolejności rażenia; wykonują uderzenie lotnictwem na 4 DZ i 10 DPanc i niszczą systemy rozpoznawczo-uderzeniowe; wzbraniają podjęcie odwodów do rejonu włamania.			

OPRACOWANIE METODYCZNE
zajęcia grupowego nr 25 z taktyki ogólnej

z. 2.14 s0D 2q.

I. TEMAT: ZWALCZANIE NIEPRZYJACIELA PRZED PRZEDNIM SKRAJEM I
WALKA O UTRZYMANIE PIERWSZEJ POZYCJI OBRONY

II. CEL: 1. Nauczyć oficerów w roli:

a/ dowódcy dywizji:

- podejmowania decyzji w sytuacjach dynamicznych;
- przekazywania zadań dla wykonawców podczas kierowania walką;

b/ oficerów sztabu:

- pracy w zespołach na wyznaczonych stanowiskach sztabowych,

2. Doskonalić umiejętności oficerów w zakresie:

- stawiania zadań podwładnym podczas walki obronnej dywizji;
- rozwiązywania problemów taktycznych wynikających z sytuacji na polu walki.

III. CZAS: 4 godziny lekcyjne /1/R/.

IV. MIEJSCE: teren.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE /PODZIAŁ CZASU/:

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA	10 minut
CZĘŚĆ GŁÓWNA	220 minut
1. Zwalczenie nieprzyjaciela przed przednim skrajem	<u>120 minut</u>
1.1. Sytuacja o 6.55 29.11	30 minut
2. Walka o utrzymanie pierwszej pozycji	<u>100 minut</u>
2.1. Sytuacja o 7.30 29.11	30 minut
2.2. Sytuacja o 10.00 29.11	30 minut
CZĘŚĆ KOŃCOWA	10 minut

Razem: - 240 minut

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Oficerowie /słuchacze/ przygotowują się do zajęć na podstawie:
- dotychczasowych zajęć z taktyki ogólnej i zajęć specjalistycznych ćwiczenia 122;

- wytycznych wykładowców z TO i RWISŁ.

2. Zajęcia poprzedzić instruktażem, w czasie którego:

a/ nakazać:

- przygotować się do kierowania walką dywizji w roli dowódcy dywizji i oficerów sztabu /w terenie/;

- przestudiować obowiązującą literaturę dotyczącą pracy dowódcy i sztabu podczas kierowania walką /RWWŁad. cz.II; Dowodzenie dywizją cz.II; Taktyka ogólna podręcznik i in./.

b/ omówić przebieg zajęcia wg zagadnień szkoleniowych;

c/ ubiór, wyposażenie oraz miejsce zbiórki zgodnie z ustaleniami dowódcy kursu.

3. Na zapotrzebowanie słuchaczy przeprowadzić konsultacje wyjaśniające niezrozumiałe problemy z ww.tematu.

4. W czasie zajęć:

a/ w części wstępnej:

- wyegzekwować znajomość dotychczasowego przebiegu działań;

- sprawdzić znajomość sposobu orientowania taktycznego i topograficznego;

b/ w części głównej stosować następującą kolejność pracy:

- podanie sytuacji taktycznej przez wykładowcę;

- określenie sposobu działania dowódcy dywizji w danej sytuacji /poza czasem operacyjnym - w formie krótkiej dyskusji/;

- ocena sytuacji i podjęcie decyzji

- meldunek decyzji i krótkie uzasadnienie

} w czasie operacyjnym

- postawienie zadań wykonawcom

- ocena wystąpień oficerów /słuchaczy/.

Uwaga! Wszyscy oficerowie /ćwiczący/ występują w roli dowódcy 17 DZ. Wykładowca spełnia rolę podgrywki.

c/ w przypadku niewłaściwego rozwiązania problemów wykładowca podaje przykładowe rozwiązanie;

d/ szczególnie wyeksponować specyfikę pracy dowódcy w terenie w czasie kierowania walką.

5. Organizacja zajęcia:

Przejazd na punkt pracy nr 1	- 8.00 + 9.00
Praca na punkcie pracy nr 1	- 9.00 + 11.00
Przejazd na punkt pracy nr 2	- 11.00 + 11.30
Praca na punkcie pracy nr 2	- 11.30 + 12.00

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Punkt pracy nr 1 - PARYSÓW

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA ..... - 10 minut

- a/ przyjęcie meldunku od starszego grupy o gotowości do zajęcia;
- b/ podanie tematu, celu zajęć i zagadnień szkoleniowych;
- c/ sprawdzenie przygotowania oficerów do zajęcia:
  - treści wrysowanej na mapę oraz przygotowanie map do pracy w terenie;
  - notatek w zeszytach /tabela współdziałania/;
  - pytania kontrolne /wg uznania wykładowcy/;
- d/ określenie czasu na indywidualną orientację topograficzną i taktyczną;
- e/ wyznaczenie 1-2 oficerów do prowadzenia orientacji topograficznej i taktycznej.
- f/ omówienie wystąpień oficerów.

CZĘŚĆ GŁÓWNA .....

1. ZWALCZANIE NIEPRZYJACIELA PRZED FRZEDNIM SKRAJEM OBRONY ...

Uwaga metodyczna: Wszyscy ćwiczący występują w roli dowódcy dywizji i na podstawie decyzji wrysowanych na mapach oraz planów współdziałania są w gotowości do kierowania walką obronną. Wykładowca występuje w roli podgrywki /przełożonego, podwładnych i sąsiadów/.

Wprowadzenie: Wyjaśnić, że w dynamice walki dowódca dywizji wraz ze sztabem na podstawie otrzymanych meldunków od podwładnych, informacji od sąsiadów; elementów rozpoznawczych i przełożonego koryguje wcześniej podjętą decyzję, a w razie potrzeby podejmuje nową.

Niezależnie od sytuacji w newralgicznych momentach prowadzenia obrony dowódca ponownie ocenia sytuację i stosownie do niej podejmuje decyzję, którą melduje dowódcy armii przez techniczne środki łączności.

1.1. Sytuacja wprowadzająca: Czas operacyjny 6.55 29.11. Zastępca dowódcy 17 DZ ds. liniowych znajduje się na PDO 8 pz.

Podać sytuację o 6.55 29.11 zgodnie z załącznikiem 1 do opracowania metodycznego /mapa 1:100 000 z sytuacją o 6.55, 7.30, 10.00/.

Uwaga: Wykładowca podaje informacje z 6.55 wskazując je /w zależności od widoczności/ w terenie. Ćwiczący wrysują je na mapy.

Określić w formie krótkiej dyskusji, poza czasem operacyjnym - sposób działania dowódcy w tej sytuacji.

Nakazać ocenić sytuację i podjąć decyzję.

Wyznaczyć 1-2 oficerów do zameldowania decyzji i krótkiego uzasadnienia jej oraz postawienia zadań wykonawcom.

Omówić wystąpienia oficerów.

a/ Ocena sytuacji /proponowane rozwiązanie/.

Ocena nieprzyjaciela

Ocena działania nieprzyjaciela częściowo potwierdza się. Intensywność rozpoznania na kierunku 17 DZ oraz obezwładnienie radioelektroniczne naszych środków łączności radiowej o świcie 29.11 świadczy o prawdopodobnym przygotowaniu uderzenia 2 KA/NZ/ w kierunku północnym tj. na 17 DZ.

Z położenia kolumn nieprzyjaciela wynika, że może on wykonać uderzenie za około 45 minut.

Działania w rejonie GARWOLINA: WILGI mają prawdopodobnie na celu wprowadzenie "CZERWONYCH" w błąd. Podstawowe wątpliwości to:

- początek artyleryjskiego przygotowania ataku przeciwnika - przy jednoczesnym braku informacji o jakichkolwiek ruchach jego odwodów i II rzutów w tych rejonach;

- odległość wykrytych kolumn nieprzyjaciela - około 25 km od rubieży styczności tj. około - 45+60' marszu - przy około 15' OPA wykonywanym zgodnie z zasadami działania nieprzyjaciela /kompedium SZ NATO 1987 r./;

- synchronizacja wyjścia kolumn z rejonu wyjściowego z uderzeniem radioelektronicznym nieprzyjaciela sugeruje początek wyjścia głównego zgrupowania uderzeniowego pod osłoną "parasola radioelektronicznego".

Ocena wojsk własnych

Dotychczasowe oddziaływania nieprzyjaciela nie naruszyło systemu obrony dywizji.

Przed dywizją stoją - w tej sytuacji - następujące zadania:

- stwierdzenie kierunku głównego uderzenia nieprzyjaciela;
- określenie sił, które mogą uderzyć na naszą dywizję;
- opóźnienie i dezorganizowanie ich podejścia do przedniego skraju obrony;

jednocześnie - odtworzenie łączności z SD 8 pz.

Na kierunku sąsiadów 17 DZ tj. 14 i 40 pz od świtu nieprzyjaciel nie prowadzi aktywnych działań.

Powyższe zadania dywizja może realizować następująco: .

- elementy rozpoznawcze skierować w rejon przegrupowujących się kolumn nieprzyjaciela, śledzić ich ruch, określić ich skład;
- uderzeniami lotnictwa i artylerii zwalczać podchodzące kolumny zgodnie z planem porażenia ogniowego nieprzyjaciela;
- metodą poczty polowej nawiązać łączność z SD 8 pz;
- pozostałymi elementami ugrupowania realizować zadania zgodnie z decyzją dowódcy dywizji.

Decyzja dowódcy dywizji w sytuacji o 6.55 /proponowane rozwiązanie w formie zadaniowej/:

Szef łączności wspólnie z szefem wydziału operacyjnego - odtworzyć łączność z 8 pz.

Szef wydziału rozpoznania - natychmiast skierować elementy rozpoznawcze na drogi podejścia przeciwnika, rozpoznać skład kolumn oraz określić rejon rozmieszczenia artylerii.

Szef grupy dowodzenia bojowego lotnictwa - przekazać dla LMB wykonać sygnał "GRAD-1", na kolumnę na drodze CHOTYNIA - SOBOLEW.

2. WALKA O UTRZYMANIE PIERWSZEJ POZYCJI .....

Uwaga metodyczna: Wszyscy ćwiczący występują w roli dowódcy dywizji, są w gotowości do kierowania walką. Wykładowca - w roli podgrywki. Sposób pracy jak w sytuacji o 6.55 29.11.

2.1. Sytuacja wprowadzająca: Czas operacyjny 7.30 29.11. Dowódca 17 DZ znajduje się na WSD 17 DZ, otrzymał następujące informacje ... /załącznik nr 1 do OM - mapa z syt.o 6.55, 7.00, 10.00 29.11/.

Uwaga:

Wykładowca podaje informację z 7.30 wskazując je /w miarę widoczności/ w terenie. Ćwiczący wrysowują informacje na mapy.

Nakazać - ocenić sytuację i podjąć decyzję.

Wyznaczyć - 1-2 oficerów do zameldowania decyzji i krótkiego uzasadnienia jej oraz praktycznego postawienia zadań wykonawcom.

Omówienie wystąpienia oficerów.

a/ ocena sytuacji /proponowane rozwiązanie/:

Ocena nieprzyjaciela

Z oceny dotychczasowego działania nieprzyjaciela wynika, że główne uderzenie wykonuje on na przewidywanym przez dowódcę 17 DZ kierunku ŻELECHÓW, KAŁUSZYN. 1/4² pz /broniący pozycji przedniej/ atakują prawdopodobnie awangardy nieprzyjaciela. Siły główne pierwszorzutowych brygad prawdopodobnie wykonają uderzenie bezpośrednio na pierwszą pozycję 12 pz - może to nastąpić za około 60-90 minut.

Uderzenie nieprzyjaciela w rejonie GARWOLINA, STOCZKA /4834/ i WILGI, ze względu na małą ilość zaangażowanych sił, brak informacji o podejściu odwodów, drugich rzutów oraz słabe wsparcie artyleryjskie należy przypuszczać, że wykonują je głównie wojska będące w bezpośredniej styczności, prawdopodobnie mają one na celu związanie naszych sił, rozproszenie ich wysiłku i odwrócenie uwagi od kierunku głównego uderzenia 2 KA/NZ/.

Ocena wojsk własnych

System obrony dywizji nie został naruszony. Elementy ugrupowania realizują zadania zgodnie z przyjętą decyzją.

Główne zadania realizowane przez dywizję w tym okresie to:

- odparcie uderzenia nieprzyjaciela w rejonie GARWOLINA, STOCZKA i WILGI;
- zwalczanie podchodzących z głębi kolumn nieprzyjaciela, dezorganizujących ich podejście i rozwinięcie;
- osłona i obrona własnych elementów ugrupowania bojowego przed atakami z powietrza;
- wycofanie 1/12 pz z pozycji przedniej.

Decyzja dowódcy dywizji/proponowane rozwiązanie/:

Szef wydziału operacyjnego - przekazać dowódcy 1/12 pz - wykonać sygnał "RAK-1".

Szef GDBL - wykonać sygnał "GRAD-2" na kolumnę na drodze BOROWIE CHECINY.

Szef artylerii - wspierać ogniem /GRO/ 12 pz, pozostałe zadania realizować zgodnie z planem ogniowego porażenia przeciwnika.

Na zakończenie pierwszej części zajęcia:

- podsumować zagadnienie w formie dyskusji zwracając uwagę na specyfikę pracy w czasie kierowania walką;
- ocenić trafność podjętych decyzji oraz sposób i treść zadań przekazywanych wykonawcom;
- nakazać przejście do autokarów.

Przejazd na punkt pracy nr 2 ..... - 30 minut

Punkt pracy nr 2 - droga polna 1 km płn.zach. LATOWICZ.

Określić czas na krótką orientację topograficzno-taktyczną.

Wyznaczyć 1-2 oficerów do prowadzenia orientacji topograficznej i taktycznej.

Omówić wystąpienia oficerów.

2.2. Sytuacja wprowadzająca: Czas operacyjny 10.00 29.11. Z otrzymanych informacji dowódcy 17 DZ wiadomo ... /załącznik nr 1 do OM - mapa "Sytuacja o 6.55, 7.30, 10.00 29.11/.

Uwagi: Podając sytuację o 10.00 wskazać pododdziały przeciwnika i własne w terenie.

Nakazać ocenić sytuację i podjąć decyzję.

Wyznaczyć 1-2 oficerów do zameldowania decyzji i krótkiego uzasadnienia jej oraz postawienia zadań wykonawcom.

Omówić wystąpienia oficerów.

a/ Ocena sytuacji /proponowane rozwiązanie/:

Ocena nieprzyjaciela

Na kierunku ŻELECHÓW, KALUSZYN przeciwnik wykonał uderzenie siłami około dwóch dywizji, z czego w pasie obrony dywizji naciera około trzech brygad, w tym jedna pancerna. Jednocześnie na kierunku GARWOLIN, GOŁAW /6438/ uderzył siłami około BPanc.

Wprowadzenie kolejnych brygad na kierunku 12 pz może spowodować przełamanie pierwszej pozycji obrony pułku, a także możliwość rozcięcia jego ugrupowania.

Ocena wojsk własnych

Na 12 pz przeciwnik wykonał główne uderzenie siłami dwóch BZ i dwóch BPanc. Najtrudniejsza sytuacja powstała na lewym skrzydle pułku. Z oceny przeciwnika na tym kierunku wynika, że aby nie dopuścić do przerwania naszej obrony konieczne jest opóźnienie i odcięcie dopływu świeżych sił przeciwnika, szczególnie drugorzutowych brygad.

Na prawym skrzydle 1/12 pz częścią sił przechodzi do obrony kolejnej rubieży, skracając front obrony. Z powodzeniem odpiera ataki przeciwnika. Pułk nie jest w stanie własnymi siłami załamać natarcia zgrupowania uderzeniowego przeciwnika. Celowe jest użycie na tym kierunku OPanc-D.

8 pz odparł uderzenie:

- około dwóch bcz z kierunku ZAKĄCIE /4636/, STARA HUTA /5432/;

- około bcz i bczmot z kierunku WILGA, SOBIENIE;

utrzymuje dotychczas zajmowaną rubież.

Pozostałe elementy ugrupowania bojowego realizują zadania zgodnie z decyzją dowódcy.

Ocena sąsiadów

15 DZ - z powodzeniem odpiera uderzenie 1 DZ/B/ w rejonie WARKI.

20 DZ - zwalcza nieprzyjaciela na podejściach do przedniego skrajku obrony na styku z 17 DZ.

13 DZ - odtwarza zdolność bojową w rejonie HALINÓW, MOKOBRODY, WĘGRÓW.

zawieszanie

b/ Decyzja dowódcy dywizji /proponowane rozwiązanie/:

Dowódca 17 DZ kieruje walką zgodnie z uprzednio przyjętą decyzją przekazując zadania wykonawcom w formie komend i sygnałów - CZĘŚĆ KOŃCOWA.

- ocena realizacji celów szkoleniowych zajęcia;
- ocena przygotowania się oficerów do zajęcia i pracy w toku jego trwania;
- postawienie zadań na naukę własną dotyczących oceny kolejnej sytuacji, wypracowania decyzji i przygotowania się do pracy w terenie.

STARSZY ASYSTENT KTO

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ mjr dypl. Bolesław SIKORSKI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

z. 2. 16 Esod

OPRACOWANIE METODYCZNE
zajęcia grupowego nr 29 z taktyki ogólnej

I. TEMAT: ORGANIZACJA, WYKONANIE KONTRATAKU DRUGIM RZUTEM DYWIZJI ZMECHANIZOWANEJ I WZBRONIENIE ROZWIJANIA NATARCIA NIE-PRZYJACIELA W GŁĘB UGRUPOWANIA DYWIZJI

II. CEL: 1. Nauczyć oficerów w roli:

a/ dowódcy dywizji:

- podejmowania decyzji w sytuacji dynamicznej;
- organizacji wykonania kontrataku drugim rzutem dywizji.

b/ oficerów sztabu:

- pracy w zespołach /w terenie/ na wyznaczonych stanowiskach sztabowych.

2. Doskonalić oficerów w zakresie:

- rozwiązywania problemów taktycznych wynikających z sytuacji na polu walki.

III. CZAS: 3 godziny lekcyjne /1R/.

IV. MIEJSCE: teren.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE /PODZIAŁ CZASU/:

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA	- 10 minut
CZĘŚĆ GŁÓWNA	- 160 minut
1. Organizacja wykonania kontrataku	- 50 minut
- meldowanie i uzasadnianie decyzji do kontrataku	
2. Praca dowódcy 17 DZ na kierunku wprowadzenia do walki 44 pz	- 50 minut
CZĘŚĆ KOŃCOWA	- 10 minut

Razem: - 180 minut

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Oficerowie /słuchacze/ przygotowują się do zajęć na podstawie:
    - założenia nr 2 z TO oraz mapy 1:100 000 "Sytuacja o 13.00 29.11"
- oraz wytycznych wykładawców.

2. Zajęcia poprzedzić instruktażem, w czasie którego:

a/ nakazać:

- przygotować się do organizacji kontrataku drugim rzutem dywizji - w roli dowódcy dywizji i oficerów sztabu;
- przygotować się do pracy w terenie w roli dowódcy i oficerów sztabu dywizji na kierunku wykonania kontrataku drugorzutowym - 44 pz.

b/ omówić przebieg zajęcia według zagadnień szkoleniowych.

c/ wyznaczyć 2+3 zespoły /sztaby/ 3+5 osobowe.

d/ nakazać ocenić sytuację o 13.00 29.11 i podjąć decyzję w zespołach, wrysować na mapy i przygotować się do jej uzasadnienia.

e/ ubiór, wyposażenie oraz miejsce zbiórki zgodnie z ustaleniami dowódcy kursu.

3. Na zapotrzebowanie słuchaczy przeprowadzić konsultacje dotyczące ww. tematu.

4. W czasie zajęcia:

- przed przystąpieniem do jego realizacji wyegzekwować od ćwiczących znajomość problemów dotyczących zasad przygotowania i wykonania kontrataku drugim rzutem /odwodem/ dywizji w obronie;
- zwrócić szczególną uwagę na poprawność pracy oficerów w terenie.

5. Organizacja zajęcia:

Przejazd na punkt pracy ..... - 8.00-9.00

Praca na punkcie 1 ..... - 9.00-9.50

Przejście na punkt 2 ..... - 9.50-10.00

Praca na punkcie 2 ..... - 10.00-11.00

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Punkt pracy - wzg. 171,2 /7250/ - zach. SKUPIE.

A. Lasek pld. SKUPIE

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA:

- a/ przyjęcie meldunku od starszego grupy o gotowości do zajęcia;
- b/ podanie tematu, celu zajęć i zagadnień szkoleniowych;
- c/ sprawdzenie przygotowania grupy do zajęcia:
  - treści wrysowanych na mapy oraz przygotowania map do pracy w terenie;
  - pytania kontrolne /według uznania wykładowcy/.

CZEŚĆ GŁÓWNA:

1. MELDOWANIE I UZASADNIANIE DECYZJI W SYTUACJI o 13.00 29.11.

Sytuacja wprowadzająca: Dowódca 17 DZ wraz z grupą operacyjną znajduje się na WSD dywizji. Oceniał sytuację i podjął decyzję.

Wyznaczyć oficerów do zameldowania decyzji /z każdego zespołu/.

Po wysłuchaniu decyzji poszczególnych zespołów nakazać krótko uzasadnić proponowane rozwiązania. Ocenić i krótko omówić wystąpienia oficerów.

Nakazać przejście na punkt pracy - wzg. 171.2.

2. PRACA DOWÓDCY 17 DZ NA KIERUNKU WPROWADZENIA DO WALKI 44 pz.

Określić czas na indywidualną orientację topograficzną i taktyczną.

Wyznaczyć 1-2 oficerów do prowadzenia orientacji topograficznej.

Omówić wystąpienia oficerów.

Sytuacja wprowadzająca: Czas operacyjny 13.30 29.11. Dowódca wraz z grupą operacyjną przybył na POD 12 pz.

Nakazać dowódcy dywizji rozpoczęcie pracy /kolejno zespół 1-3/:

- w czasie operacyjnym;
- zgodnie z przyjętą przez dowódcę dywizji metodą pracy.

Proponowana kolejność pracy dowódcy w terenie w tej sytuacji:

- wysłuchanie krótkiego meldunku dowódcy 12 pz;
  - uściślenie decyzji w terenie;
  - postawienie zadań dla 44 pz oraz sił i środków wykonujących na korzyść lub wspólnie z nim zadanie /tylko te elementy, które uległy zmianie i widać je w terenie/;
  - organizacja współdziałania na czas wprowadzenia do walki 44 pz.
- sposób zabezpieczenia wpraw. II rzutu
- Ocena sytuacji /proponowane rozwiązanie/.

a/ ocena nieprzyjaciela:

ZT 2 KA/NZ/ przy silnym wsparciu lotniczym i artyleryjskim prowadzi natarcie w kierunku ŻELECHÓW, KAŁUSZYN. Wprowadzając do walki kolejne siły potęgują uderzenie, dążąc do wyjścia na skrzydła i tyły dywizji. Nieprzyjaciel prawdopodobnie wykorzysta wyłom powstały w pierwszej pozycji dywizji na kierunku obrony 12 pz. Za około pół godziny w rejon ten może wprowadzić dwa bataliony, a za około 1,5 godziny drugorzutowe brygady. Do rejonu włamania przegrupowuje część artylerii.

b/ ocena sił własnych:

Na lewym skrzydle dywizji w rejonie obrony 12 pz nieprzyjaciel wlał się na głębokość pierwszej pozycji. Dywizja ma możliwość zlikwidowania powstałego wyłomu i odtworzenia poprzedniego położenia pod warunkiem odcięcia dopływu świeżych sił przeciwnika w ten rejon.

Na 8 pz wykonała uderzenie częścią sił 2 DZ/NZ/. Jej natarcie na kierunku: ZAKĄCIE, STARA HUTA i GARWOLIN GOĆLAW zostało zatrzymane. Na kierunku WILGA, SOBIENIE nieprzyjaciel uzyskał powodzenie. Pułk ma możliwość zatrzymać nacierającego przeciwnika na kolejnych rubieżach na płd. SOBIENIE.

44 pz znajduje się w nakazanym rejonie obrony.

c/ ocena sąsiadów:

14/15 DZ odparł uderzenie nieprzyjaciela w rejonie WARKI, utrzymuje dotychczasową rubież.

Na kierunku 40/20 DZ przeciwnik wlał się na głębokość pierwszej pozycji siłami około brygady. Jego natarcie częściowo zatrzymano.

Decyzja dowódcy dywizji /proponowane rozwiązanie/

Wykorzystując ogień pododdziałów 12 pz będących w styczności, śmigłowców bojowych, artylerii oraz działanie odwodów specjalnych dywizji załamać natarcie przeciwnika w rejonie włamania, opóźnić podejście bliższych odwodów, obezwładnić jego artylerię na kierunku 12 pz.

44 pz główne uderzenie wykonać w kierunku POSIADAŁY, DĘBE MŁ. z rubieży pkt 162,6 /7048/, pkt 171,2 /7250/ rozbić przeciwnika w rejonie włamania, odtworzyć obronę na pierwszej pozycji.

Drogi marszu SIENNICA, ŻELECHÓW, KICZKI.

Wspiera 1/17 pa.

W tym celu:

Artyleria dywizji obezwładnia drugorzutowe bataliony nacierających brygad, SD 4 DZ/NZ/ oraz artylerię w rejonie włamania.

OPpanc z rubieży zach. skraj PODCIERNIE, KOŁACZ /7256/ zabezpiecza wejście do walki 44 pz.

8 pśb w czasie wyjścia 44 pz na rubież ataku zwalcza cele przed przednim skrajem obrony z rubieży: ŻAKÓWEK /7046/, KICZKI I.

Lotnictwo wysiłkiem dwóch e/1 LMB obezwładnia kolumny drugorzutowych brygad.

12 pz zatrzymuje natarcie przeciwnika przed drugą pozycją i nie dopuszcza do przerwania się w głąb obrony.

8 pz broni zajmowanego rejonu i nie dopuszcza do przerwania się przeciwnika w kierunku GARWOLIN, KOLBUDY.

Onówić w formie krótkiej dyskusji wystąpienia ćwiczących.

Na zakończenie zajęć podać sytuację:

Czas operacyjny 14.30 29.11. Dowódca dywizji na WSD otrzymał meldunek od dowódcy 44 pz:

- na czoło kolumny 2 bzmot i 1 bcz przeciwnik wykonał narzutowe pola minowe 1 bcz zatrzymany na drodze ..... czołem .....,
- 2 bzmot zatrzymany na drodze ..... czołem .....
- 2 bcz znajduje się w dotychczasowym rejonie obrony.

Ponadto w rejonie skrzyżowania dróg zach. TROJANÓW ląduje desant przeciwnika w sile około kpd.

Uwaga! Dane te oraz założenie nr 3 stanowią podstawę do pracy słuchaczy w sytuacji o 15.30 29.11 tj. na kolejnych zajęciach.

CZĘŚĆ KOŃCOWA ..... - 10 minut

- ocena realizacji celów szkoleniowych zajęcia;
- ocena przygotowania oficerów do zajęcia i pracy w czasie zajęć;
- postawienie zadań na naukę własną dotyczących kolejnej sytuacji, wypracowania decyzji i przygotowania się do pracy w terenie.

STARSZY ASYSTENT KTO

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ mjr dypl. Bolesław SIKORSKI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

OPRACOWANIE METODYCZNE
zajęcia grupowego nr 31a z taktyki ogólnej

I. TEMAT: WALKA W GŁĘBI OBRONY DYWIZJI, MANEWR SIŁ I ŚRODKÓW NA ZAGROŻONE KIERUNKI, WALKA Z DESANTAMI NIEPRZYJACIELA

II. CEL: 1. Nauczyć oficerów w roli:

a/ dowódcy dywizji:

- podejmowania decyzji w sytuacjach dynamicznych;
- organizacji obrony kolejnej pozycji;
- organizacji walki dywizji z desantami przeciwnika.

b/ oficerów sztabu:

- pracy w zespołach na wyznaczonych stanowiskach sztabowych,

2. Doskonalić umiejętności oficerów w zakresie:

- stawiania zadań podwładnym podczas obrony dywizji;
- rozwiązywania problemów taktycznych wynikających z sytuacji na polu walki.

III. CZAS: 4 godziny lekcyjne /1R/.

IV. MIEJSCE: teren.

V. ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE /PODZIAŁ CZASU/:

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA	- 10 minut
CZĘŚĆ GŁÓWNA	- 220minut
1. Organizacja obrony kolejnej pozycji	- 90 minut
2. Organizacja walki z desantem przeciwnika ..	- 40 minut
CZĘŚĆ KOŃCOWA	- 10 minut

Razem: - 240 minut

VI. WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE:

1. Oficerowie /słuchacze/ przygotowują się do zajęcia na podstawie:
  - założenia nr 3 z TO oraz mapy "Sytuacja o 15.30 29.11" oraz wytycznych wykładawców.
2. Zajęcia poprzedzić instruktażem, w czasie którego:

a/ nakazać:

- uzupełnić brakujące informacje na mapie z założenia;
- przygotować się do pracy w terenie w roli dowódcy 17 DZ i oficerów sztabu;
- ocenić sytuację c 15.30 29.11, podjąć decyzję i wrysować ją na mapę;
- być w gotowości do:
  - złożenia meldunku w roli szefa wydziału operacyjnego, dowódcy 12 i 44 pz w sytuacji o 15.30 29.11;
  - organizacji walki w głębi obrony dywizji /w roli dowódcy 17 DZ/;
  - organizacji walki z desantem przeciwnika /w roli zastępcy dowódcy 17 DZ ds. liniowych/;

b/ omówić przebieg zajęcia według zagadnień szkoleniowych;

c/ ubiór i wyposażenie oraz miejsce zbiórki zgodnie z ustaleniami dowódcy kursu.

3. Na zapotrzebowanie słuchaczy przeprowadzić konsultacje.

4. W czasie zajęcia:

Na punkcie pracy nr 1 - płn. skraj SIENNICA:

a/ w części wstępnej:

- wyegzekwować pełną znajomość dotychczasowego przebiegu działań;
- przeprowadzić orientację topograficzną i taktyczną;

b/ w części głównej:

- ustalić w formie dyskusji /poza czasem operacyjnym/ sposób działania dowódcy 17 DZ.

Proponowane rozwiązanie:

- wysłuchanie meldunku dowódcy 12 pz;
- uściślenie decyzji w terenie;
- postawienie zadań wykonawcom;
- organizacja współdziałania na zasięg widoczności;
- Ocena wystąpień oficerów.

Na punkcie pracy nr 2 - 1 km zach. TROJANÓW

a/ w części wstępnej:

- przeprowadzić orientację topograficzną i taktyczną.

b/ w części głównej:

- ustalenie w formie dyskusji /poza czasem operacyjnym/ sposobu działania zastępcy ds.linowych dowódcy 17 DZ podczas organizacji i kierowania walką z desantem przeciwnika.

Proponowane rozwiązanie:

- meldunek dowódcy 44 pz;
  - uściślenie decyzji do rozbicia desantu
  - postawienie zadań wykonawcom
  - praktyczna organizacja walki z desantem w roli zastępcy
- } z uwzględnieniem współdziałania na czas rozbicia desantu

ds.linowych;

- omówienie wystąpień oficerów.
- rozwiązywanie problemów taktycznych poza czasem operacyjnym.

5. Organizacja zajęcia:

Przejazd na punkt pracy nr 1	- 8.00-9.00
Praca na punkcie pracy nr 1 SIENNICA	- 9.00-10.40
Przejazd na punkt pracy nr 2	- 10.40-11.10
Praca na punkcie pracy nr 2 zach. TROJANÓW	- 11.10-12.00

VII. PRZEBIEG ZAJĘCIA:

Punkt pracy nr 1 - płn. skraj SIENNICA

CZĘŚĆ WSTĘPNA ZAJĘCIA:

- a/ przyjęcie meldunku od starszego grupy o gotowości do zajęcia;
- b/ podanie tematu, celu zajęć i zagadnień szkoleniowych;
- c/ sprawdzenie przygotowania grupy do zajęcia:
  - treści wrysowanych na mapy oraz przygotowania map do pracy w terenie;
- pytania kontrolne /według uznania wykładowcy/:
  - wyegzekwować znajomość dotychczasowego przebiegu działań.
- d/ określić czas na indywidualną orientację topograficzną i taktyczną;
- e/ wyznaczyć 1-2 oficerów do przeprowadzenia orientacji topograficznej;
- f/ omówić wystąpienia oficerów.

CZEŚĆ GŁÓWNA:

1. ORGANIZACJA OBRONY KOLEJNEJ POZYCJI

Uwaga metodyczna: wszyscy ćwiczący występują w roli dowódcy 17 DZ oraz oficerów sztabu /grupy operacyjnej dowódcy dywizji/.

Wyznaczyć zespół ćwiczący - dowódcę dywizji oraz osoby funkcyjne wchodzące w skład jego grupy operacyjnej.

1.1. Sytuacja wprowadzająca: czas operacyjny 15.30 29.11. Dowódca dywizji wraz z grupą operacyjną przybył na PDO 12 pz.

Ustalić w formie dyskusji /poza czasem operacyjnym/ sposób działania dowódcy dywizji w sytuacji o 15.30 29.11.

Nakazać wyznaczonemu dowódcy dywizji rozpoczęcie pracy:

- w czasie operacyjnym;
- zgodnie z przyjętą metodą pracy.

Omówić wystąpienia oficerów.

Nakazać zająć miejsca w autokarach i przejazd na punkt pracy nr 2.

Przejazd na punkt pracy nr 2 - zach. TROJANÓW - 30 minut.

Punkt pracy nr 2 - 1 km zach. TROJANÓW

2. ORGANIZACJA WALKI Z DESANTEM PRZECIWNIA

Uwaga metodyczna: wszyscy ćwiczący występują w roli zastępcy dowódcy dywizji ds.liniowych oraz /w zależności od koncepcji pracy ćwiczących/ innych osób funkcyjnych.

Określić czas na orientację osobistą oficerów.

Wyznaczyć 1-2 oficerów do przeprowadzenia orientacji topograficznej. Omówić ich wystąpienia.

2.1. Sytuacja wprowadzająca: czas operacyjny 16.00 29.11. Zastępca dowódcy 17 DZ ds.liniowych przybył w rejon 2 bcz/44 pz.

Ustalić w formie dyskusji /poza czasem operacyjnym/ sposób działania zastępcy dowódcy ds.liniowych podczas organizacji i kierowania walką z desantem przeciwnika.

Wyznaczyć osoby funkcyjne zgodnie z koncepcją pracy ćwiczących oficerów.

Nakazać praktycznie zorganizować walkę z desantem przeciwnika w roli zastępcy dowódcy 17 DZ ds. liniowych.

Omówić wystąpienia oficerów.

W zależności od ilości dysponowanego czasu /poza czasem operacyjnym w formie dyskusji/ można rozpatrzyć szereg problemów:

- jakimi siłami do walki z desantem dysponuje dywizja w sytuacji o 15.30 29.11?

- które pododdziały można użyć do tego celu /którymi siłami blokować, a którymi niszczyć desant/?

- jakie jest w tym etapie zagrożenie uderzeniami przeciwnika z powietrza?

- jak w związku z tym zorganizować walkę z ŚNP przeciwnika?

- czy z punktu widzenia interesu dywizji istnieje potrzeba rozbijania desantu przeciwnika, uzasadnić?

CZEŚĆ KOŃCOWA:

a/ ocena realizacji celów szkoleniowych zajęcia;

b/ ocena przygotowania się oficerów do zajęcia i pracy w toku jego trwania;

c/ krótkie podsumowanie, ocena przebiegu całego ćwiczenia, a szczególnie zajęć w terenie;

d/ ogłoszenie końca zajęć, nakazanie zajęcia miejsc w autokarze, przejazd do akademii.

STARSZY ASYSTENT KTO

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ mjr dypl. Bolesław SIKORSKI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

Wydrukowano w 20 egz.

Egz. nr 1-20 Bibl. Nauk DZS

Wyk. mjr Kóska

Druk. H.W.

Druk. AON nr pf 219/pf 1008/WW.

Kor. K.K.

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

ZATWIERDZAM
SZEF
KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

~~_____~~

Egz. nr ...

/-/ płk dypl. Witold WÓJCIK

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ĆWICZENIE Nr 122

TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE DZIAŁAŃ BOJOWYCH
PRZEZ DYWIZJĘ ZMECHANIZOWANĄ W OBRONIE

Założenie nr 1 z TO

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

WARSZAWA

1990 r.

I

1. "NIEBIESCY" prowadzą działania zaczepne w kierunku wschodnim. CGA pobiła na podejściach do WISŁY część ZT 11 A "CZERWONYCH", opanowała przyczółek w rejonie DĘBLIN, BARANÓW, PUŁAWY oraz rozwinęła natarcie w kierunku ŁÓDŹ, BRZEŚĆ. Z głębi przegrupowuje 2 KA w celu potęgowania natarcia.

3 KA wspólnie z 7 KA (1) opanował przyczółek na wschodnim brzegu WISŁY w rejonie DĘBLIN, MACIEJOWICE, KŁOCZEW, z którego rozwinął natarcie w kierunku DĘBLIN, SIEDLCE. W wyniku poniesionych strat oraz braku odwodów, natarcie korpusu na kierunku TROJANÓW, LATOWICZ zostało zatrzymane, a na kierunku DĘBLIN, ŁUKÓW słabnie.

2. "CZERWONI" prowadzą działania obronne i dążą do załamania natarcia "NIEBIESKICH".

8 A broni pasa PODOLE, KARCZEW, PARCZEW, BRZEŚĆ celem załamania natarcia części sił CGA i niedopuszczenia do okrążenia WARSZAWY z kierunku południowo-wschodniego.

II

17 DZ wykonując od rana 28.11 przeciwuderzenie w kierunku RUDZIENKO, PARYSÓW, rozbiła część 5 DPanc i o 12.30 czołowymi oddziałami walczy na rubieży MIĘTNE, PARYSÓW, TRANSBÓR (szczegółowe położenie pododdziałów dywizji - mapa 1:100 000 - sytuacja o 12.30 28.11 (załącznik 2)).

O 10.00 28.11 dywizja otrzymała zarządzenie bojowe sztabu 8 A, z którego dowódcy 17 DZ wiadomo:

1. Opanować rubież (wył.) GARWOLIN, (wył.) LATOWICZ, na której przejść do obrony w celu odparcia uderzenia odwodów nieprzyjaciela na kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW.

2. Czas zajęcia obrony 18.00 28.11.

3. Wstępne zarządzenie bojowe zostanie przekazane o 12.30 28.11 na SD 17 DZ w rejonie WOLA STAROGRODZKA (6442). O 12.20 28.11 na SD 17 DZ przybył oficer oddziału kierunków sztabu 8 A i przekazał dowódcy dywizji wstępne zarządzenie bojowe 8 A (załącznik 3).

III

Dane dodatkowe:

1. Skład 8 A: 13, 17, 20, 21 DZ (WP), 25 DPanc (AR).
2. Obowiązujące dowódcę 17 DZ terminy - z planu pracy dowódcy i sztabu 8 A:

- meldowanie zamiaru walki - 13.30 28.11;
- organizacja współdziałania przez dowódcę 8 A na SD 8 A 19.00-20.00 28.11;
- kontrola i pomoc w przygotowaniu 17 DZ do obrony przez sztab 8 A - 2.00-5.00 29.11.

3. Organizacja i ukończenie:

"NIEBIESCY" - organizacja wg kompendium SZ państw NATO - 1987 r., nr bibl. 022552. Ukończenie: 2 KA - 94%;

2 DZ i 5-DPanc - 65%.

"CZERWONI" - "Struktura organizacyjna dywizji zmechanizowanej i bazy materiałowo-technicznej (ćwiczebna)", nr bibl. 02986. Ukończenie: 80%.

4. Z przydzielonego na 28.11 limitu amunicji do wykorzystania pozostało:

Wyszczególnienie	strzelecka	moździerzowa	art. pośr.	art. panc.	rakietowa	S-2 (szt)	czołgowa	przeciwlotnicza	PPK
8 pz	0,4	0,4	0,3	-	-	9	0,4	0,6	0,3
12 pz	0,7	0,4	0,3	-	-	10	0,6	0,7	0,3
44 pz	0,4	0,2	0,3	-	-	6	0,3	0,5	0,3
pozost.	0,6		0,3	0,4	1salwa	6	-	0,5	0,3

IV

Praca do wykonania:

Zajęcie nr 1 z TO:

1. Wrysować na mapę:

- zadanie 17 DZ oraz zadania sąsiadów;
- dane z założenia nr 1 z TO i załączników nie wykazane na mapie - sytuacja o 12.30 28.11.

2. Przygotować się w roli:

a/ dowódcy 17 DZ do analizy zadania, określenia czynności do niezwłocznego wykonania, wydania wytycznych szefowi sztabu, oceny sytuacji, sprecyzowania i zameldowania zamiaru walki oraz wydania wstępnych zarządzeń bojowych oddziałom;

b/ szefa sztabu 17 DZ do kalkulacji czasu oraz zapoznania oficerów z sytuacją ogólną i zadaniem dywizji.

Przydziały:
- 2x do z FBAA - 3x el 5m boj - 16 rak. 250d. 25
- 1x do 0 - 2x el LM
Dyspozycje:
2x do z AGA-8 - 8ABAA
0ppanc 8 - 80 ppanc - 38-85mm +
16 PPK "KONKURS"

Zajęcie nr 13 z IO:

1. Wrysować na mapę decyzję dowódcy 17 DZ do obrony.
2. Przygotować się do pracy w terenie (rekonesans dowódcy 17 DZ)

w roli:

a/ dowódcy 17 DZ (zastępcy dcy ds. liniowych) do rekonesansu, uściślenia, decyzji i zadań wykonawcom oraz organizacji współdziałania na zasięg widoczności wzrokowej.

b/ oficerów sztabu 17 DZ do udziału w rekonesansie i organizacji walki na wyznaczonych funkcjach sztabowych.

Zajęcie nr 15 z IO:

1. Przygotować się do organizacji współdziałania i zabezpieczenia obrony 17 DZ.
2. Opracować plan współdziałania 17 DZ w obronie.

Zajęcie nr 25 z IO:

1. Przygotować mapy i sprzęt do pracy w terenie (przyjmowania sytuacji i wrysowania decyzji).
2. Być w gotowości w roli dowódcy i oficerów sztabu 17 DZ do kierowania walką o utrzymanie pierwszej pozycji obrony.

Załączniki:

Nr 1 - Mapa 1:200 000 - Elementy decyzji dowódcy 8 A do obrony - magazyn map (jedna na grupę szkoleniową).

Nr 2 - Mapa 1:100 000 - Sytuacja o 12.30 28.11 - magazyn map (dla każdego słuchacza).

Nr 3 - Wstępne zarządzenie bojowe 8 A nr 02.

Nr 4 - Sytuacja rozpoznawcza o 12.30 28.11.

Nr 5 - Wstępne zarządzenie rozpoznawcze sztabu 8 A nr 02.

Nr 6 - Sytuacja rakietowo-artyleryjska o 12.30 28.11.

Nr 7 - Wstępne zarządzenie bojowe dowódcy WRiA 8 A nr 02.

Nr 8 - Sytuacja OPL o 12.30 28.11.

Nr 9 - Wstępne zarządzenie bojowe 8 A do OPL nr 02.

Nr 10 - Sytuacja inżynierska o 12.30 28.11.

Nr 11 - Wstępne zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego 8 A nr 02.

Nr 12 - Sytuacja obrony przeciwchemicznej o 12.30 28.11.

Nr 13 - Wstępne zarządzenie obrony przeciwchemicznej 8 A nr 02.

Nr 14 - Sytuacja łączności o 12.30 28.11.

Nr 15 - Wstępne zarządzenie łączności sztabu 8 A nr 02.

- Nr 16 - Sytuacja lotnicza o 12.30 28.11.
- Nr 17 - Sytuacja radioelektroniczna 8 A o 12.30 28.11.
- Nr 18 - Wstępne zarządzenie o walce radioelektronicznej 8 A nr 02.
- Nr 19 - Sytuacja tyłowa 17 DZ o 12.30 28.11.
- Nr 20 - Wstępne zarządzenie tyłowe 8 A nr 02.
- Nr 21 - Sytuacja techniczna 17 DZ o 12.30 28.11.
- Nr 22 - Wstępne zarządzenie techniczne 8 A nr 02.
- Nr 23 - Komunikat informacyjny nr 3 OW 8 A - sytuacja polityczno-
-militarna na 6.00 28.11.

OPRACOWAŁ
ST.ASYSTENT KTO

/-/ mjr dypl. Tadeusz KÓSKA

Załącznik 3

do załozenia 1 z TO ćwicz.nr 122

DOWÓDCA 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE BOJOWE 8 ARMII nr 02

SD-DĄBROWA (9608) 11.30 28.11.

Mapa 1:200 000, wydanie pierwsze 1974 r.

1. Na rubieży WILGA (4424), PARYSÓW (5844), STOCZEK ŁUKOWSKI (5864) prowadzą działania oddziały 2 DZ i 5 DPanc. Styk między nimi w rejonie CHOINY (6044), PUZNÓW (5244). Odwód 5 DPanc - bcz w rejonie: MIASTKÓW KOŚCIELNY (4896), ZWOLA (4860), (wył.) JAGODNE (5260).

Środki przenoszenia broni jądrowej w rejonach: 350 dpr "L" - RADO- RYŻ (4080), BURZEC (4084), SARNÓW (4488); 2 pam - (wył.) GARWOLIN (5240), REDUCIN (4844), UNIN (5248).

Jednocześnie nieprzyjaciel podciąga odwód - 2 KA na kierunku RADOM (9608), DĘBLIN (1256), ŻELECHÓW (4060) prawdopodobnie w celu potęgowania natarcia.

Przejsicie podchodzącego 2 KA do natarcia na kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW, z rubieży STOCZEK ŁUKOWSKI, PARYSÓW możliwe jest rano 29.11.

Należy liczyć się z uderzeniami bronią precyzyjną, wzmożonym od- działywaniem radioelektronicznym oraz lotnictwa z kierunku południowego.

2. 8 A broni pasa HOLENDRY (4424), KARCZEW (6816), PARCZEW (2432), BRZEŚĆ (7684) skupiając główny wysiłek na kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW.

Organizuje:

- główny pas obrony siłami 17, 20 i 21 DZ, z przednim skrajem na rubieży WILGA, STOCZEK ŁUKOWSKI, ŁUKÓW, RADZYŃ PODLASKI, PARCZEW;
- drugi pas obrony siłami 13 DZ na rubieży HALINÓW (6824), DOBRE (9644), MOKOBRODY (9252).

W wypadku włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony na kierunku ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI, przeciwuderzeniem drugiego rzutu z rubieży DĄBROWA (7652), TROJANÓW (7656) w kierunku GRODZISK (8050), PARYSÓW rozbija jego siły w rejonie włamania.

Artyleria w okresie podchodzenia i rozwijania się nieprzyjaciela osiąga wskaźnik porażenia ogniowego 0,4.

Ugrupowanie operacyjne w dwa rzuty. W pierwszym rzucie 17, 20 i 21 DZ, w drugim rzucie 13 DZ, 25 DP.

3. 17 DZ obronić się w pasie WILGA, KARCZEW, LATOWICZ (6450), KAEUSZYN (6452) i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku: ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI.

Przedni skraj obrony na rubieży WILGA, LATOWICZ.

Pozycję przednią zorganizować na rubieży: GOZD (6048), GENERAŁOWO (6052).

SD od 18.00 28.11 w rejonie LUBICE (6434).

Na wykonanie zadania przydziela się: amunicji strzeleckiej - 0,8 jo, czołgowej - 1,0 jo, moździerzowej 2,2 jo, artyleryjskiej pośredniej: hb 152 mm - 2,0 jo, hb 122 mm - 2,2 jo, artyleryjskiej ppanc - 1,0 jo, rakietowej - 1,66 jo, trzy salwy amunicji minowej, PPK - 1,6 jo.

4. Na prawo 15 DZ 11 A przechodzi do obrony pasa BIAŁOBRZEGI (2496), GRÓJEC (4888), MNISZEW (4820), GÓRA KALWARIA i nie dopuszcza do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku RADOM, PIASECZNO (6804).

SD od 17.00 28.11 w rejonie MICHAŁCZEW (4404).

Linia rozgraniczenia - MNISZEW, GÓRA KALWARIA.

Na lewo 20 DZ przechodzi do obrony pasa ŁUKÓW, KRZESK (7204), (wył.) LATOWICZ, (wył.) AUGUSTÓWKA i nie dopuszcza do przerwania się nieprzyjaciela na kierunku ŻELECHÓW, SIEDLCE. Organizuje pozycję przednią na rubieży LALINY, IWOWE.

SD od 18.00 28.11 w rejonie OLSZYC SZLACHECKI (6452).

Linia rozgraniczenia (wył.) GENERAŁOWO (6054), (wył.) LATOWICZ, (wył.) AUGUSTÓWKA (8456b).

5. Rejon obrony zająć do 18.00 28.11. Gotowość systemu ognia 22.00 28.11. Rozkaz operacyjny przesłany będzie do 14.30 28.11 na SD 17 DZ.

SZEF SZTABU 8 ARMII

DOWÓDCA 8 ARMII

.....
(stopień, imię i nazwisko)

.....
(stopień, imię i nazwisko)

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dypl. Tadeusz KÓSKA

Załącznik 4

do załozenia 1 z TO ćwicz.nr 122

SYTUACJA ROZPOZNAWCZA

I

Wiadomości o nieprzyjacielu i położenie elementów rozpoznawczych zgodnie z mapą "Sytuacja o 12.30 28.11".

Ponadto do 12.30 28.11 szefowi wydziału rozpoznawczego sztabu DZ wiadomo:

a/ z oddziału rozpoznawczego sztabu 8 A:

- po drodze WŁOSZCZOWA, RADOM czołem w KOŃSKIE stwierdzono marsz około 90 czołgów i 40 BWP Marder;

- o 12.30 wykonane zostały uderzenia lotnicze na: kolumnę zmechanizowaną wojsk nieprzyjaciela w trakcie pokonywania mostu na WIŚLE w rejonie DĘBLINA; kolumny wojsk pancernych na moście w PUŁAWACH - oba mosty uszkodzone;

- 36 slmb bazuje w rejonie lotnisk OPOCZNO, KOŃSKIE; 34 slmb w WIERZBICY (8004) i KRZYŻU (7216);

- brak danych o odwodach 3 KA.

b/ od własnych elementów rozpoznawczych i walczących oddziałów dywizji:

- wykryto pracę środków radiowych i radioliniowych z rejonu WANDÓW (4872) z korespondentami w ŁASKARZEWIE (3940) i CIECHOMINIE WŁOŚCIAŃSKIM (5064);

- kolumna czołgów i BWP (około 120 wozów bojowych) zatrzymana na drodze BARANÓW, ADAMÓW (3886);

- o 11.40 28.11 przez most w PUŁAWACH przejechało pięć wyrzutni LANCE.

II

br częścią sił prowadzi rozpoznanie, odwód sił i środków rozpoznania znajduje się w kolumnie na drodze HUTA RADACHOWSKA (6638), NOWY STAROGRÓD (6630). Batalion posiada 80% stanu osobowego, straty w sprzęcie następujące:

- zniszczone dwa BWP (z 1 i 3 plr);

- zniszczony BRDM (2 plr);

- namiernik w drugim zespole wymaga remontu skrzyni przekładowej;

- o 12.15 ARD-KU-4 została ostrzelana bronią maszynową uszkodzenie w trakcie ustalania.

Siły i środki br prowadzące rozpoznanie:

- 1 SPR w składzie 1 plr na BWP;
- GR dywizji w składzie kr na BWP (bez 1 plr), 1 plr na BROM dr TRPN, trzech pletwonurków;
- 1 GR w składzie: dca, zwiadowca, pletwonurek;
- 2 GR w składzie etatowym;
- 3 GR po desantowaniu w rejonie 5 km płn. ŻELECHÓW o 20.00 27.11 nie nawiązała łączności;
- krrel rozwinięta na rubieży: Z-1 pkt 159,7 (6040d), Z-2 pkt 157,8 (6244), Z-3 w marszu w ŻAKOWIE (7044), RCR i dca krrel przy drugim zespole;
- do końca 28.11 szef wydziału rozpoznawczego dywizji może wykonać dwa śmigłowcowyloty w godz. 12.30 do 15.00 jeden w godz. 15.00-17.30 oraz trzy w godzinach 17.30-22.30.

III

Praca do wykonania:

1. Przystudiować:
  - + "Metodyka oceny nieprzyjaciela", nr bibl. pf 1103;
  - "Organizacja i prowadzenie rozpoznania na szczeblach taktycznych. Zasady ogólne", nr bibl. pf 02080;
  - "Sformalizowana bojowa dokumentacja rozpoznawcza szczebla taktycznego", nr bibl. pf 22931 (z aneksem);
  - "Taktyka i sztuka operacyjna sił zbrojnych głównych państw NATO" - część I, tom II, nr bibl. pf 2746;
  - załącznik do części I tom II, nr bibl. pf 2744.
2. Do zajęcia nr 2 "Przygotowanie i meldowanie oceny nieprzyjaciela oraz propozycji organizacji rozpoznania":
  - dokonać oceny nieprzyjaciela i przedstawić ją graficznie na mapie;
  - w roli SWR sztabu dywizji być w gotowości do złożenia meldunku wraz z uzasadnieniem, ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanego celu i zamiaru działań nieprzyjaciela;
  - opracować wstępną koncepcję organizacji rozpoznania.
3. Do zajęcia nr 16 "Opracowanie planu rozpoznania":
  - na mapach 1:100 000 opracować część graficzną planu rozpoznania dywizji - być w gotowości do uzasadnienia sposobu i czasu użycia poszczególnych elementów rozpoznawczych;

- opracować w notatkach pkt I, IV i V legendy do planu rozpoznania (zgodnie ze "Sformalizowaną bojową dokumentacją rozpoznawczą...");
- być w gotowości do zameldowania koncepcji rozpoznania.

OPRACOWAŁ

/-/ kpt.dypl. Roman KWEĆKA

SPRAWDZIŁ

KIEROWNIK ZAKŁADU II KATEDRY RWIAO

/-/ ppłk dypl. Marian ŁOKOCIEJEWSKI

Załącznik 5

do założenia 1 z 10 ćwic.nr 122

SZEF SZTABU 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE ROZPOZNAWCZE SZTABU 8 A nr 01

SD-DĄBROWA (9608) 11.30 28.11.

Mapa 1:200 000, wydanie pierwsze 1974 r.

1. Nieprzyjaciel prowadzi działania zaczepne, których tempo słabnie. 3 KA (NZ) odpięra przeciwuderzenie DZ dążąc do utrzymania rubieży GARWOLIN, JAŻWINY, IWOWE.

Stwierdzono przegrupowywanie na wschodni brzeg WISŁY 2 KA, który może wykonać uderzenie w kierunku: ŻELECHÓW, WYSZKÓW.

Lotnictwo nieprzyjaciela prowadzi intensywne rozpoznanie na kierunku LASKARZEW SOKOŁÓW PODLASKI.

W pasie planowanej obrony dywizji prowadzą działania oddziały i pododdziały 5 DPanc i 2 DZ.

2. W związku z przewidywanymi działaniami dowódca

rozkazał:

- przystąpić do planowania rozpoznania w pasie działania dywizji do rubieży MACIEJOWICE (2838), KŁOCZEW (3266);

- rejon szczególnego zainteresowania: nr 1 - ŻABIENIE (5644), UNIN (5248), LALINKI (6054), KIJAWY (5256); nr 2 - ŁASKARZEW (3840), BUDEL (4436), JÓZEFÓW (4446);

- rejony zastrzeżone: nr 1 - TROJANÓW (2856), ZARYTE (3462), CZERNIC (3068); nr 2 - BUDKI (4076), GUŁÓW (3484), BURZEC (4086);

- zdobyte wiadomości o nieprzyjacielu przekazywać natychmiast do sztabu armii;

- nawiązać współdziałanie z 20 DZ.

3. Ponadto informuję:

- o 14.30 28.11 na stanowisko dowodzenia dywizji przybędzie przedstawiciel oddziału rozpoznawczego armii w celu uzgodnienia planów rozpoznania;

- sygnały, dane radiowe - jak dotychczas.

SZEF ODDZIAŁU ROZPOZNAWCZEGO 8 A

SZEF SZTABU 8 A

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ kpt.dypl. Roman KWEĆKA

/-/ ppłk dypl. Marian ŁOKOCIEJEWSKI

Załącznik 6

do założenia 1 z TG ćwic. nr 122

SYTUACJA RAKIETOWO-ARTYLERYJSKA 17 DZ o 12.30 28.11

I

1. 25 drt i artyleria dywizji wspierają walkę pierwszorzutowych oddziałów dywizji.

a/ 25 drt przemieszcza się do kolejnego rejonu stanowisk startowych: ZAMIENIE (6034), CZARNÓWKA (7830), RUDZIENKO (7634), - czołem kolumny płn. GLINIANKA (7828). Dywizjon posiada cztery wyrzutnie 9P113. Zniszczony jeden dźwig samochodowy i autotopograf w drugiej baterii startowej. Wszystkie wyrzutnie załadowane rakietami z głowicami kasetowymi. Ponadto w plutonie przechowywania i alaboracji dywizjonu znajdują się cztery nosiciele i dwie rakiety z głowicami kasetowymi. Cztery rakiety przewiduje się do zużycia w dniu dzisiejszym.

b/ 17 DZ wzmocniona jest 1 i 2/23 FBAA. Położenie poszczególnych pododdziałów artylerii organicznej i wzmocnienia przedstawiono na mapie "SYTUACJA o 12.30 28.11".

c/ Dotychczasowy podział artylerii oraz stan amunicji:

Podział artylerii	Rodzaj sprzętu	Stan sprzętu	Stan amunicji w pododdziałach	Dopuszczalne zużycie amunicji w dniu 28.11	
102 dappanc	85 mm A	10	0,8 jo	0,4 jo	
	9P133	8	0,8 jo	0,3 jo	
DGA-17 5 pa (bez 2 da) oraz 2/23 FBAA	152 mm AHS	17	0,7 jo	0,3 jo	
	BM-21	16	2 salwy	1 salwa	
	152 mm HA	16	0,65 jo	0,35 jo	
Art. 8 pz	das 8 pz	122 mm HS	10	0,7 jo	0,3 jo
	1/23 FBAA	152 mm HA	16	0,65 jo	0,35 jo
	bmozd	120 mm M	10	0,8 jo	0,4 jo
	bppanc	wyrz. PPK	8	0,6 jo	0,3 jo
Art. 12 pz	das 12 pz	122 mm HS	10	0,7 jo	0,3 jo
	2/5 pa	122 mm HS	16	0,7 jo	0,3 jo
	bmozd	120 mm M	10	0,75 jo	0,4 jo
	bppanc	wycz. PPK	8	0,7 jo	0,3 jo
Art. 44 pz	das 44 pz	122 mm HS	10	0,9 jo	0,3 jo
	bmozd	120 mm M	10	0,4 jo	0,2 jo
	bppanc	wyrz. PPK	8	0,5 jo	0,3 jo

d/ W wyszczególnionym stanie sprzętu remontu wymaga:

- remontu średniego - dwa 120 mm M z 44 pz;
- remontu bieżącego - jedna wyrzutnia DM-21, jedna 122 mm HS z das 12 pz, trzy 120 mm M z 8 pz oraz jedna wyrzutnia 9P133 z bppanc 8 pz.

2. Skład artylerii 8 A wykonującej zadania na korzyść 17 DZ:

- a/ AGA-8 - 8 ABAA;
- b/ OPpanc 8 A - 8 apappanc (85 mm A - 33, wyrz. PPK "KONKURS" - 16).

II

Praca do wykonania

1. Przystudiować:

- "Instrukcję działań bojowych wojsk raketowych i artylerii wojsk lądowych", część I pkt 299-318, nr bibl. pf 22834;
- podręcznik "Wojska raketowe i artyleria w walce i operacji", rozdział 3, nr bibl. ...

2. Wrysować na mapy:

- zadania wykonywane przed frontem obrony 17 DZ środkami przelozonego;
- zadania drt w porażeniu ogniowym nieprzyjaciela;
- rejony SS i SO artylerii, rejony rozmieszczenia OPpanc dywizji.

3. W czasie przygotowania do zajęcia: zestawić dane, przeprowadzić kalkulacje i obliczenia (wypełnić tabele 1, 2 i 3 w "materiałach pomocniczych dla słuchaczy do zajęć nr 4 i 17", nr bibl. ...) niezbędne do przygotowania i przedstawienia koncepcji użycia drt i artylerii dywizji. Być w gotowości do omówienia zadań i sposobu ich wykonania przez drt i artylerię dywizji, w czasie organizacji obrony..

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ ppłk dr Jan WIĘCEK

/-/ płk dypl. Alfred GLOCK

Załącznik 7

do założenia 1 z TO ćwicz.nr 122

SZEF ARTYLERII 17 DZ
WSTĘPNE ZARZĄDZENIE BOJOWE SZEFA WOJSK RAKIETOWYCH
I ARTYLERII 8 A nr 01. SD-DĄBROWA 11.30 28.11.
Mapa 1:100 000, wydanie pierwsze 1974 r.

1. W pasie obrony 17 DZ w porażeniu ogniowym nieprzyjaciela, wojska raketowe armii obezwładniają baterie rakiet przeciwlotniczych "HAWK"; lotnictwo zwalcza środki napadu jądrowego szczebla korpuśnego, stanowiska dowodzenia korpusu i dywizji oraz podchodzące kolumny nieprzyjaciela do rubieży: GÓRZNO (4648), CIECHOMIN (5064).

2. 25 drt w porażeniu ogniowym nieprzyjaciela, w pierwszych dwóch okresach - być w gotowości do wykonania po jednym starcie rakiet z głowicami kasetowymi.

Rejony stanowisk startowych 25 drt:

- zasadniczy: TERESIN (7534), KOLBIEL, GŁUPIANKA;
- zapasowy nr 1: PĘCLIN (8224), (wył.) WÓLKA MŁĄDZKA, LIPOWO (7928);
- zapasowy nr 2: BRZÓZE (8837), CYGANKA (8834), KARLINA (8639).

Przesunięcie 25 drt na sygnał "ROSZADA".

3. Przed frontem obrony 17 DZ - AGA-8 zwalcza podchodzące kolumny nieprzyjaciela z kierunku ŻELECHÓW, BRZUSKOWOLA oraz WOLA KORYCKA, OZIEMKÓWKA, a także wykonuje narzutowe pola minowe na odcinkach: p.wys. 159,5 (6056), wsch. JAŻWINY (5953) oraz zach.kol. GÓRA (6757), p.wys. 137,0 (6754).

AGRO-8 jest w gotowości do zwalczania środków napadu jądrowego i baterii nieprzyjaciela w pasie:

- prawa granica: GOZD (6052), GÓRZNO (4648);
- lewa granica: kol. IWOWE (6058), WILCZYSKA (4662).

Rejony zastrzeżone dla AGA-8:

- nr 1: (wył.) PŁOMIENIEC (7260), WALISKA (7054), KAMIONKA, NOWINY II (6851);
- nr 2: PODSKWARNE (7654), POSIADAŁY (7550), MAŁA WIEŚ (7656);
- nr 3: (wył.) NIEDZIAŁKA STR. (8640), JANÓW (8445), (wył.) MO-CZYDŁA (8747).

W pasie obrony 17 DZ planuje się działanie OPpanc 8 A w składzie - 8 apappanc z zadaniem niszczenia czołgów i BWP nieprzyjaciela z rubieży ogniowych:

- nr 1: BUDY ŁĘKAWICKIE (7645), 1 km płn. ZALESIE (7438);
- nr 2: TROJANÓW (7858), POŚIADAŁY (7650);
- nr 3: (wył.) MROZY, (wył.) WALERIANÓW.

Rejon rozmieszczenia: CHRÓŚCICE (9054), ALEKSANDRÓW (8850), (wył.) KALUSZYN.

4. Zadania artylerii 17 DZ:

- we wszystkich okresach porażenia ogniowego nieprzyjaciela być w gotowości do zwalczania środków napadu jądrowego i baterii artylerii w pasie:

granica prawa - rz. WISŁA;

granica lewa - GOZO, BRZEGI (4955);

- ogień artylerii planować w czterech okresach porażenia ogniowego nieprzyjaciela, zgodnie z decyzją dowódcy dywizji;

- styk z 20 DZ osłaniać ogniem jednego dywizjonu;

- przewidzieć działanie części artylerii z tymczasowych stanowisk ogniowych.

5. 17 DZ przydziela się na 29.11 - 16 rakiet zwykłych kasetowych oraz amunicji artyleryjskiej do:

- 152 mm HA i AHS	- 2,0 jo;
- 122 mm HS	- 2,2 jo;
- BM-21	- 1,66 jo i 3 salwy amunicji minowej;
- 120 mm M	- 2,2 jo;
- 85 mm A	- 1,0 jo;
- PPK	- 1,6 jo.

6. 8 APTBR od 20.00 28.11 rozmieszczona w rejonie: (wył.) MYSZADŁA (1646), (wył.) STRACHÓWKA (1244), KUPCE (1249). Odbiór 8 rakiet z głowicą kasetową na punkcie spotkania nr 2 - skrz. dróg RUDZIENKO (7515) o 20.00 28.11.

Doraźny zapas amunicji w ilości 0,8 jo i dwie salwy amunicji minowej, zostanie dowieziony transportem armii, w rejon stanowisk ogniowych na punkt spotkania nr 1 - płn. KAMIONKA (7052) do 23.00 28.11.

Kolejne dowozy amunicji zgodnie z rozkazem tyłowym 8 A.

7. Gotowość ogniowa drt i artylerii - 4.00 29.11.

8. Meldunki składać:

- terminowe: z godz. 18.00 do 20.00;

- doraźne: o gotowości systemu ognia, wykrytych przygotowaniach do użycia i użyciu broni jądrowej przez nieprzyjaciela, rozpoczęciu ataku przez nieprzyjaciela, zmianie RSS drt i SO DGA.

SZEF WRJA 8 A

.....

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr Jan WIĘCEK

SZEF SZTABU 8 A

.....

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dypl. Alfred GLOCK

Załącznik 8

do załozenia 1 z TO ćwicz.nr 122

SYTUACJA OBRONY PRZECIWLOINICZEJ 17 OZ

o 12.30 28.11

I

Lotnictwo 4 PTSP walczy o odzyskanie taktycznej przewagi w powietrzu w strefie działań bojowych 3 KA (NZ). Lotnictwo taktyczne RFN prowadzi rozpoznanie i izoluje rejon działań bojowych na korzyść 3 KA (NZ) oraz wspiera walkę jego związków taktycznych, skupiając główny wysiłek na kierunku GARWOLIN, WĘGRÓW. Trwa przebazowywanie lotnictwa szturmowego na lotniska położone bliżej linii styczności bojowej wojsk.

Wojska OPL 8 A współdziałając z LM, 261 BRPLot oraz 8 bzrl zapewniają swobodę działania związków taktycznych i oddziałów armii. Prowadzone jest ciągle rozpoznanie nieprzyjaciela powietrznego, powiadamianie o zagrożeniu lotniczym oraz osłona rakietowo.artyleryjska związków taktycznych i oddziałów, szczególnie na kierunku ŁOCHÓW, GARWOLIN.

II

1. Rozpoznanie lotnicze prowadzone jest w przedziale od małych do średnich wysokości. Badania zestrzelonego przez 127 paplot "OSA" samolotu RF-4E potwierdzają ocenę, że są one wyposażone w aparaturę rozpoznawczą UPD, AAS-18, KA-91B oraz w rakietę błyskowe^{1/}.

Do prowadzenia obserwacji pola walki wykorzystywane były środki bezpilotowe DROHNE.

Lotnictwo myśliwsko-bombowe wykonuje uderzenia siłami klucza do eskadry samolotów TORNADO, F-4F na drugorzutowe oddziały, pododdziały rakiet taktycznych i tyły dywizji. Ataki wykonywane są z małych wysokości pod osłoną zakłóceń radioelektronicznych. Stwierdzono stosowanie środków rażenia o laserowym i telewizyjnym systemie naprowadzania (AGM-65B, D) oraz środki powierzchniowego rażenia (MW-1 STREBO i AGM-130B).

Lotnictwo szturmowe wykonuje uderzenia grupami złożonymi z 2-4 samolotów głównie na pododdziały artylerii w czasie ich manewru na nowe SO, SD pułków pierwszego rzutu oraz kolumny ich tyłów i drugie rzuty

-----
1/ Kompendium Sił Zbrojnych NATO. Wyd. 1987, s. 47.

(odwody). Uderzenia te wykonywane były w sytuacji jednoczesnego prowadzenia ognia artyleryjskiego na pododdziały przeciwlotnicze wykonujące zadanie osłony danego obiektu. Uderzenia na obiekty osłony poprzedzone były prowadzeniem intensywnego rozpoznania przez elementy rozpoznawcze wojsk lądowych oraz przez system ARGUS i radiolokatory RASII.

Podczas nalotów większych zgrupowań samolotów działa lotnictwo WRE stosując aktywne i pasywne zakłócenia oraz rakiety przeciwradiolokacyjne ALARM i HARM.

Lotnictwo wojsk lądowych 3 KA (NZ) prowadzi rozpoznanie, wspiera ogniem kontratakujące oddziały i stosuje zakłócenia radioelektroniczne. Śmigłowce przeciwpancerne działają w grupach do klucza śmigłowców, zwykle spoza lub na tle zasłon terenowych.

2. 17 DZ osłaniana jest w ogólnym systemie OPL 8 A:

- 8 prplot od 11.00 28.11 osłania 8 ABROT w rejonie wsch. RADZYMIN. RPW-81 rozwinięty w rejonie 1 km płn. PONURZYCA (6426) od 12.30 28.11 melduje o sytuacji powietrznej w k/r nr 245.

127 paplot "OSA" we współdziałaniu z dywizjonami przeciwlotniczymi prz osłania oddziały i pododdziały 17 DZ podczas wykonywania przeciwuderzenia. Do 12.00 28.11 pułk poniósł następujące straty: dwa PRWB, dwie armaty ZU-23-2 z ciągnikami, jeden STZ i ST, RD-115z, osiem samochodów w tyłach pułku (w tym jedna cysterna z ON), 79 zabitych i 38 ciężko rannych oraz uszkodzonych sześć samochodów.

RSWP-171 od 12.30 rozwinięta w rejonie wzg. 171,8 (7446), gotowa do przekazywania informacji o sytuacji powietrznej. RSWP-172 w marszu czołem most na rz. ŚWIDER (7032). Planowany rejon rozwinięcia wsch. GOCLAW (6436).

Dywizjony przeciwlotnicze prz 17 DZ realizują zadania w ugrupowaniu swoich oddziałów (szczegółowe położenie pododdziałów przeciwlotniczych 17 DZ - mapa 1:100 000 - sytuacja o 12.30 28.11, załącznik 2 do założenia taktycznego 1).

III

Do 12.30 do sztabu dywizji wpłynęło wstępne zarządzenie do obrony przeciwlotniczej 8 A (załącznik 9 do założenia taktycznego 1).

IV

Dane dodatkowe:

1. Z przydzielonego na 28.11 limitu rakiet i amunicji przeciwlotniczej do wykorzystania pozostało:

Wyszczególnienie	plot. poc. rak. 9M33M (szt.)	plot. poc. rak. 9M32M (szt.)	23 mm nb ZSU-23-4 (jo)	23 mm nb ZU-23-2 (jo)
127 paplot "OSA"	36	-	-	0,4
8 pz	-	9	0,6	0,65
12 pz	-	10	0,65	0,7
44 pz	-	6	0,5	0,55
korr 17 DZ	-	6	-	0,5

2. Stan zapasów rakiet i amunicji przeciwlotniczej w oddziałach i tyłach dywizji o 12.30 28.11.

Wyszczególnienie	plot.poc.rak. 9M33M (szt.)	plot.poc.rak. 9M32M (szt.)	amunicja plot (jo)
127 paplot "OSA"	88	-	0,8
8 pz	-	28	0,9
12 pz	-	30	1,0
44 pz	-	22	0,8
korr 17 DZ	-	8	0,65
w tyłach dywizji	-	34	0,5

3. Dywizjony przeciwlotnicze pz 17 DZ do 12.30 28.11 poniosły następujące straty:

a/ dplot 8 pz: armata ZU-23-2 wraz z ciągnikiem, uszkodzony prze-licznik ZSU-23-4 (czas naprawy około 3 godzin), dwa samochody c-t, zabitych 19 żołnierzy (w tym dwóch strzelców przeciwlotników z mechanizmami startowymi);

b/ dplot 12 pz: armata ZU-23-2 wraz z ciągnikiem, uszkodzona armata ZSU-23-4 (wymiany wymaga antena RLS), zabitych dwóch strzelców przeciwlotników (zniszczony jeden mechanizm startowy) oraz 15 innych funkcyjnych, zatarty silnik WD-43 dowódcy dywizjonu;

c/ dplot 44 pz: armata ZU-23-2 i ZSU-23-4, dwa samochody c-t, uszkodzony silnik WD-43 w 1 bplot oraz niesprawny NRZ w RSWP (od 12.00 28.11), 28 żołnierzy zabitych (w tym dwóch strzelców przeciwlotników);

d/ pplot korr 17 DZ: samochód c-t, zabity strzelec przeciwlotnik.

4. Sygnały współdziałania na dzień 28.11:

- zezwolenie na prowadzenie ognia - GRANICA;
- zakaz prowadzenia ognia - BRAMA;
- osiągnąć gotowość bojową nr 1 (2) - GROM-1 (2);
- odwołanie poprzednich sygnałów - CISZA.

Praca do wykonania

Zajęcie nr 5:

1. Wrysować na mapę (1:100 000, plan OPL 17 DZ):

- wnioski z oceny sytuacji;
- elementy koncepcji systemu OPL dywizji;
- inne dane z założenia taktycznego nr 1 nie wykazane na mapie - sytuacja o 12.30 28.11.

2. W notatkach zapisać niezbędne kalkulacje i uzasadnienia rozwiązań poszczególnych problemów, np.: możliwe skutki oddziaływania ŚNP na dywizję, możliwości systemu OPL 17 DZ w poszczególnych okresach prowadzenia obrony itp.

3. Przygotować się w roli:

- a/ dowódcy dywizji do sprecyzowania wytycznych dla szefa OPL oraz zadania dla oddziału przeciwlotniczego dywizji;
- b/ szefa OPL dywizji do prowadzenia oceny sytuacji, sprecyzowania i zameldowania danych do decyzji dowódcy dywizji.

Zajęcie nr 11:

1. Wrysować na mapę (1:50 000, decyzja dowódcy 127 paplot):

- wnioski z oceny sytuacji;
- elementy decyzji dowódcy pułku do osłony 17 DZ w obronie.

2. W notatkach zapisać treść zadań dla pododdziałów pułku oraz kalkulacje i uzasadnienie danych do decyzji.

3. Ponadto przygotowuję meldunek danych do decyzji w roli starszego oficera rozpoznawczego, starszego oficera operacyjnego i szefa służb technicznych pułku.

Zajęcie nr 18:

W czasie nauki własnej słuchacze przygotowują:

- wiadomości teoretyczne w zakresie opracowania dokumentów bojowych;
- na mapie 1:100 000 koncepcję planu OPL 17 DZ;
- w notatnikach: niezbędne dane i obliczenia do uzasadnienia treści przyjętych rozwiązań; wytyczne dowódcy 17 DZ do współdziałania (w systemie OPL dywizji) i organizacji powszechnej OPL.

Zajęcie nr 35:

Słuchacze przygotowują się wg wytycznych prowadzącego zajęcia.

Załączniki:

Nr 1 - Mapa 1:100 000 - Plan OPL 17 DZ (nadruk elementów zadania i zamiaru dowódcy 17 DZ).

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dypl.inż. Janusz WALCZAK

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dypl. Józef GADZAŁA

Załącznik 9

do założenia 1 z TO ćwicz.nr 122

DOWÓDCA 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE DO OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ 8 A nr 01.

PIŚDLIOPL - DĄBROWA (9810) 12.30 28.11.

Mapa 1:100 000, wydanie 1984 r.

1. Walkę 2 DZ i 5 DPanc (NZ) wspiera 1 DLT (NZ), jedna eskadra z 81 STLM (A) oraz lotnictwo wojsk lądowych 3 KA (NZ).

Oceniam, że 17 DZ do końca dnia 28.11 może być obiektem uderzeń głównie samolotów szturmowych z 49 SLMB/NZ/ i 92'elsz(A). Do 17.00 28.11 eskadra śmigłowców przeciwpancernych 36 pśmppanc może wykonać uderzenie na pierwszorzutowe pododdziały 12 pz w czasie zajmowania rejonu obrony. Celem głównym uderzeń ŚNP w dniu 29.11 będzie bezpośrednie wsparcie natarcia 2 KA (NZ).

2. Zadaniem obrony przeciwlotniczej 8 A jest we współdziałaniu z lotnictwem myśliwskim i FBRPlot osłona głównego zgrupowania obronnego armii w czasie organizowania obrony, odwodów i drugich rzutów podczas manewru do nowych rejonów oraz wojsk raketowych i artylerii na drogach marszu do rejonów stanowisk startowych (ogniowych). Po rozpoczęciu natarcia przez 2 KA (NZ) systemu obrony przeciwlotniczej 8 A główny wysiłek skupia do osłony wojsk i obiektów w strefie taktycznej, drugich rzutów i odwodów specjalnych w czasie wprowadzania ich do działań.

3. Lotnictwo myśliwskie osłania oddziały i ZT 8 A z dyżurowania na lotniskach, okresowo ze strefy KAŁUSZYN, kluczem MiG-23 na wysokości 4000 m.

4. Dowódca armii zamierza skupić wysiłek czterech pułków rakiet przeciwlotniczych do bezpośredniej osłony głównego zgrupowania obronnego 8 A w strefie taktycznej.

5. Dowódca 8 A planuje:

Obronę przeciwlotniczą 17 DZ zorganizować we współdziałaniu z LM, 8 prplot oraz oddziałem przeciwlotniczym 20 DZ. W czasie organizowania obrony główny wysiłek skupić do osłony elementów ugrupowania bojowego wykonujących manewr w celu przyjęcia ugrupowania obronnego.

W toku walki obronnej - do osłony wojsk na drugiej i trzeciej pozycji obronnej, drugich rzutów i odwodów specjalnych w czasie przygotowania i wykonania kontrataku. Zorganizować zasadzkę przeciwlotniczą na prawym skrzydle ugrupowania obronnego dywizji.

6. Zarządzenie do obrony przeciwlotniczej zostanie przesłane do dywizji do 14.00 28.11.

SZEF WOJSK OPL 8 A

SZEF SZTABU 8 A

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ ppłk dypl.inż. Janusz WALCZAK

/-/ płk dypl. Józef GADZAŁA

Załącznik 10

do założenia 1 z TO ćwiczn. nr 122

SYTUACJA INŻYNIERYJNA o 12.30 28.11

I

Na podstawie informacji uzyskanych od przełożonych, meldunków podwładnych i sąsiadów szefowi saperów 17 DZ wiadomo:

1. "NIEBIĘSCY" prowadzą intensywne rozpoznanie inżynieryjne wojsk i obiektów szczególnie na kierunku: ŻELECHÓW (4260), MIŃSK MAZOWIECKI (6434).

2. Do rozbudowy fortyfikacyjnej rubieży obrony "NIEBIĘSCY" wykorzystują maszyny inżynieryjne i materiał wybuchowy (MW).

3. Do pokonywania zapór minowych "NIEBIĘSCY" wykorzystywali trały łańcuchowe LSM oraz ładunki wydłużone M-157 "DIAMOND LILL" i DM-11.

II

1. Pododdziały inżynieryjne 17 DZ zabezpieczały natarcie dywizji i o 12.30 28.11 znalazły się w następującym położeniu:

a/ 20 bsap (bez kid, plsap, plminr) - pododdział wojsk inżynieryjnych pozostający w odwodzie dywizji - wchodzi w rejon: ZAWADKA (6638), RADACHÓWKA (6838), wsch. SUFCZYN (6836);

b/ kid 20 bsap (bez 1 plid) - OZR nr 1 17 DZ zatrzymany na drodze czołem PUZNÓWKA (6038);

c/ 1 plid kid 20 bsap - OZR nr 2 17 DZ naprawia uszkodzony most płn. CZAPKÓW (7046). Naprawa potrwa około 2 godziny;

d/ plminr ksap 20 bsap - OZap 17 DZ ześrodkowany w rejonie płn. WOLA SUFCZYŃSKA (7034). OZap posiada dwie jednostki minowania (jmin) oraz 120 kg MW;

e/ 1 plsap ksap 20 bsap przydzielony do 12 pz. Realizuje zadania zgodnie z decyzją dowódcy pułku.

2. Stan sił i środków inżynieryjnych:

a/ w 20 bsap:

- braki w ukończeniu: spycharka DZ-27S, koparka samochodowa - 1 szt, miny ppanc - 120 szt, miny ppiech - 150 szt, MW - 400 kg, ZBŁWD - 4 kpl, most na podwoziu czołgowym - 2 szt, uszkodzona spycharko-ładowarka - remont bieżący;

b/ w pułkach:

- 8 pz - braki w ukończeniu: ZBŁWD - 4 kpl, koparka samochodowa - 1 szt, MW - 25 kg, miny ppanc - 30 szt, samochód ciężarowo-terenowy z przyczepą - 1 szt;

- 12 pz - braki w ukończeniu: przesło mostu na podwoziu czołgowym - 1 szt, ZBŁWD - 5 kpl, miny ppanc - 70 szt, uszkodzona spycharka BAT - remont bieżący;

- 44 pz - braki w ukończeniu: transporter SKOT wraz z drsap, uszkodzony most na podwoziu czołgowym - remont bieżący;

c/ w tyłach dywizji - pełne zapasy ruchome środków inżynierskich;

d/ ukończenie pododdziałów inżynierskich w stanie osobowym

- 80%.

III

1. Dane dodatkowe:

a/ podczas kalkulacji rozbudowy fortyfikacyjnej przyjąć następującą wydajność maszyn:

- spycharka DZ - 275 - 100 m³/h;
- koparka K-407B - 60-70 m³/h;
- koparka BTM - 200 m³/h lub 400 m rowu strzeleckiego;
- koparka MDK - 600 m³/h (praktycznie 300 m³/h);
- spycharko-ładowarka - pojemność łyżki 3 m³, cykl roboczy - 40 s, do 2 min;
- pług do transzei PT-95 - 2-3 km rowu/h;
- wydajność żołnierza - 0,8 m³/h;

b/ orientacyjne normy wykonania prac fortyfikacyjnych:

Wyszczególnienie prac (obiekty)	Objętość wykopu (m ³)	Pracochłonność r/h lub mth		
		ręcz- nie	maszyna + wykańcza- nie ręcz- nie	MW + wykańcza- nie rę- cznie
1	2	3	4	5
Okop dla pojedynczego strzelca do pozycji stojąc	1,6	2,0	0,1 K-407B	0,92
Okop dla obsługi KM, rppanc	3,8	4,7	0,2 K-407B	2,15
Rów strzelecki do pozycji leżąc (głębokość 0,6 m) dla drużyny długości 80 m	0,5x80 = 40	7,2	0,25 BTM	3,8

1	2	3	4	5
Szczelina odkryta	14	30	0,3 K-407B	-
Szczelina przykryta	29	96	0,3 K-407B + 26 rh	-
Okop obserwacyjny dowódcy plutonu, kompanii	9,6	15	1,0 K-407B + 1 rh	-
Okop dla hb 122 mm (2S-1)	27	33,8	0,3 DZ-27S	17,2
Okop dla hb 122 mm (tylko działobitnia)	45	52	0,5 DZ-27S	24,8
Okop dla moździerza 120 mm	28	32	1,1 SŁ-34	28
Okop dla czołgu T-55	30	45	0,4 USCz lub 0,5 DZ-27S + 15 rh	22
Okop dla czołgu T-72	34	-	0,7 - urządzenie samokopowania	22
Okop dla BWP	24	32	0,4 SŁ-34 + 6 rh	19
Okop dla SPG-9	23	26	0,3 SŁ-34	13
Okop dla ZSU-23-4	53	63	-	32
Okop dla RPWB- "OSA"	65	75	-	38
Okop dla S-1	27	31	-	16
Ukrycie dla samochodu lub wozu dowodzenia	69	86,2	1,0 SŁ-34 lub 0,7 MDK-2	42,8

c/ normy minowania (ręcznie)

Wyszczególnienie prac	Siły	Dł. pola (m)	Usytuowanie pola (obiektu)	Sposób minowania	Norma (czas) minowania
1	2	3	4	5	6
ppanc pole minowe	pluton	150	przed przednim skrajem obrony	z zastosowaniem lin podstawowej sznura minerskiego	2 godz.
ppiech pole minowe	pluton	150			1 godz. 45 min.
mieszane pole minowe	pluton	150			2 godz. 45 min.
ppanc pole minowe	pluton	300	w głębi obrony	- " -	1 godz 20 min
ppanc pole minowe	pluton	300		odmierzania krokami	40 min
ppiech pole minowe	pluton	300		z zastosowaniem liny podstawowej sznura minerskiego	1 godz 15 min
mieszane pole minowe	pluton	300			1 godz 35 min

1	2	3	4	5	6
węzeł zapór	pluton	ob. (rej.)	w głębi obrony	ręcznie	8-10 godz.
rów przeciwpancerny ^{1/}	pluton	1000	-	otwory na ładunki ma- teriału wy- buchowego wykonane mechanicznie	4-5 godz.
lej na drodze ^{2/} (średnica 5-7 m)	drużyna	1 szt.	-	-	30 min

1/ Do wykonania 1 km rowu ppanc potrzeba 10-15 t MW.

2/ Do wykonania jednego leja na drodze potrzeba 50-75 kg MW.

IV

Praca do wykonania:

1. Do zajęcia nr 6:

a/ w roli szefa saperów dywizji być w gotowości do przedstawienia wniosków z analizy zadania pod względem inżynierskim i oceny inżynierskiej sytuacji oraz meldowania propozycji zabezpieczenia inżynierskiego obrony;

b/ w notatkach posiadać: wnioski z analizy zadania pod względem inżynierskim i oceny inżynierskiej sytuacji, kalkulację rozbudowy fortyfikacyjnej i budowy systemu zapór w rejonie głównego wysiłku obrony oraz meldunek propozycji zabezpieczenia inżynierskiego obrony 17 DZ;

c/ na mapach wrysować: położenie pododdziałów inżynierskich, ich zadania oraz koncepcję zabezpieczenia inżynierskiego obrony (usytuowanie zapór, system dróg, ugrupowanie wojsk inżynierskich).

2. Do zajęcia nr 20:

a/ w roli szefa saperów 17 DZ być w gotowości do organizowania zabezpieczenia inżynierskiego obrony;

b/ w notatkach posiadać: plan rekonesansu szefa saperów, zarządzenie bojowe dla bsap, zarządzenia zabezpieczenia inżynierskiego dla pułków pierwszego rzutu oraz wytyczne dowódcy dywizji do zabezpieczenia inżynierskiego, współdziałania i zabezpieczenia bojowego działań.

LITERATURA:

- "Regulamin walki wojsk lądowych sił zbrojnych RP" (pułk, dywizja), nr bibl. pf 21910;

- "Instrukcja "Zabezpieczenie inżynierskie walki" (pułk, dywizja), rozdział VI, nr bibl. pf 23309;

- podręcznik "Działanie oddziałów i pododdziałów wojsk inżynieryjnych w zasadniczych rodzajach walki", rozdział XIV, nr bibl. 016229;
- podręcznik "Metodyka i organizacja pracy dowództw i sztabów wojsk inżynieryjnych w działaniach bojowych", nr bibl. 020862;
- skrypt "Zabezpieczenie inżynieryjne obrony dywizji", nr bibl. pf 1370;
- skrypt "Metodyka przygotowania zabezpieczenia inżynieryjnego walki" (pułk, dywizja), nr bibl. pf 2570;
- "Normy operacyjne wykonania zasadniczych zadań zabezpieczenia inżynieryjnego", nr bibl. 020671;
- "Wzory dokumentów bojowych wojsk inżynieryjnych", nr bibl. 018933;
- skrypt "Wykorzystanie bsap dywizji w walce", nr bibl. ...

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dypl. Józef LEWANDOWSKI

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dr Marian BEDNARZ

Załącznik 11

do załozenia 1 z 10 Ąwicz.nr 122

DOWÓDCA 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO 8 A nr 01/Inz.

SD - DĄBROWA (9608) 10.30 28.11.

Mapa 1:200 000, wyd. pierwsze 1970-74 r.

1. Siłami i środkami pododdziałów wojsk inżynieryjnych armii na korzyść dywizji planuje się zrealizować następujące zadania zabezpieczenia inżynieryjnego:

- a/ urządzić i utrzymać dwa węzły zapór: jeden w CEGŁÓW (7850), drugi w rejonie wskazanym przez dowódcę dywizji;
- b/ ustawić 900 m ppanc pola minowego w rejonie głównego wysiłku obrony w miejscu wskazanym przez dowódcę dywizji. Dowódca pododdziału do minowania zamelduje się na SD dywizji o 14.30 28.11;
- c/ utrzymać drogę dofrontową: WIĄZOWNA KOŚCIELNA (8220), KOLBIEL (7032) oraz rokadę: KAŁUSZYN (8654), MIŃSK MAZOWIECKI (6436), CZARNÓWKA (7828), KARCZEW (7216).

2. Przewiduje się:

- a/ od godzin popołudniowych 28.11 na okres przygotowania obrony 1 kminz bminz 8 BSap do rozbudowy fortyfikacyjnej w rejonie głównego wysiłku obrony. Dowódca kminz zamelduje się na SD dywizji o 14.30 28.11;
- b/ od godzin popołudniowych 28.11 na okres przygotowania i prowadzenia walki obronnej ksap bsap 8 BSap;
- c/ w toku walki obronnej działania OZap nr 1 i 2 8 A. OZap nr 1 - 1 kmin bmin 8 BSap - do minowania na rubieżach:
  - nr 1 - pld. WOJCIECHÓWKA (7440), wsch. KRZYWICA (7644);
  - nr 2 - PODSKWARNE (7654), 1 km pld. TROJANÓW (7658);
  - nr 3 - BUDY BARCZAŃCKIE (8044), 2 km wsch. TRYBÓW (8246);
  - nr 4 - wzg. 150,1 (8060), 1 km pld-zach. SOSNOWO (8064).OZap nr 2 - 2 kmin bmin 8 BSap (na zasadzie okresowego podporządkowania z rubieży zaplanowanych przez dowódcę dywizji);
- d/ do godzin wieczornych 28.11 dowóz środków i materiałów inżynieryjnych: miny ppanc - 8500 szt, miny ppięch - 1500 szt, MW - 3,5 t, zapory małowidoczne (ZMW) - 100 kpl.

3. Zarządzenie zabezpieczenia inżynierskiego 8 A zostanie dostarczone do sztabu dywizji wraz z rozkazem bojowym.

SZEF WOJSK INŻYNIERYJNYCH 8 A

SZEF SZTABU 8 A

.....

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ ppłk dypl. Józef LEWANDOWSKI

/-/ płk dr Marian BEDNARZ

Załącznik 12

do założenia 1 z TO Ćwicz.nr 122

SYTUACJA OBRONY PRZECIWCHEMICZNEJ 17 DZ

o 12.30 28.11

I

Środki przenoszenia broni jądrowej i chemicznej "NIEBIESKICH" są utrzymywane w gotowości do użycia. Pododdziały są przygotowane do działań w warunkach skażeń promieniotwórczych i chemicznych i utrzymują wysoką dyscyplinę ochrony przed skażeniami.

W dotychczasowych działaniach lotnictwo "NIEBIESKICH" często atakowało zakłady produkcyjne, przetwarzające i magazynujące toksyczne środki przemysłowe.

II

1. Oddziały i pododdziały 17 DZ są przygotowane do działań w warunkach skażeń. Posiadają sprzęt i środki chemiczne zgodnie z tabelami należności. Zapasy ruchome sprzętu i środków przeciwchemicznych są zgodne z normami.

2. 17 kpchem (bez 1 i 2 drrsk) rozmieszczona w rejonie 1 km zach. STAROGRÓD (6642):

- 1 drrsk - POSk przy SD 17 DZ;
- 2 drrsk - POSk przy TSD 17 DZ.

Przy 17 kpchem przewożony jest fundusz wymienny umundurowania w ilości 500 kompletów umundurowania polowego.

3. Pododdziały przeciwchemiczne 17 DZ poniosły następujące straty:

- a/ 22 kpchem - 7 żołnierzy, 1 BRDM-2rs, 2 instalacje IRS;
- b/ plrsk 8 pz - jedna drrsk;
- c/ plrsk 12 pz - dwóch chemików-zwiadowców;
- d/ plrsk 44 pz - jedna drrsk.

4. Do 12.40 szef obrony przeciwchemicznej 17 DZ został zapoznany z zadaniem dywizji i wstępnym zarządzeniem obrony przeciwchemicznej 8 A.

Do 13.00 dowódca 17 DZ wydał szefowi obrony przeciwchemicznej wytyczne w celu przygotowania danych do decyzji. Czas meldunku - 14.30.

W meldunku ma przedstawić:

- ocenę przewidywanych skażeń w rejonie obrony 17 DZ;
- propozycje w zakresie organizacji i działania systemu wykrywania skażeń; organizacji zabiegów specjalnych, wykorzystania środków ochrony przed skażeniami, użycia zasłon dymnych i miotaczy ognia.

III

Dane dodatkowe:

1. W eskadrze śmigłowców 17 DZ dwa śmigłowce są przystosowane do powietrznego rozpoznania skażeń promieniotwórczych.

2. Dozymetry DKP-50 w oddziałach ładowane były w dniu 25.11, a w pododdziałach zabezpieczających sztab dywizji - w dniu 26.11.

3. przewidywane warunki meteorologiczne:

a/ w przyziemnych warstwach atmosfery: zachmurzenie zmienne z możliwością opadów deszczu. Temperatura powietrza w dzień +8°C, w nocy 0°C. Temperatura gleby 0°C. Wiatr zachodni o prędkości 2-4 m/s. Widzialność do 10 km.

b/ w górnych warstwach atmosfery:

Moc wybuchu (km)	Warstwa powietrza (km)	Prędkość wiatru (km/h)	Kierunek wiatru (w stopniach)
do 0,1	0-1,5	25	260
0,1-1	0-3	35	270
1-20	0-6	35	290
20-200	0-12	50	300

4. Na stacji kolejowej w m. GÓRA KALWARIA (6214) znajduje się transport cystern z ciekłym chlorem (cztery cysterny o pojemności 50 ton każda).

Praca do wykonania:

1. Przestudiować:

a/ "Zabezpieczenie chemiczne działań bojowych dywizji" - podręcznik, nr bibl. pf 2963, rozdział "Zabezpieczenie chemiczne działań obronnych";

b/ "Niektóre właściwości zabezpieczenia działań obronnych dywizji", Biuletyn informacyjny, nr bibl. 021190;

c/ "Metodyka oceny sytuacji chemicznej", nr bibl. pf 20597;

d/ "Metodyka oceny chemicznych i promieniotwórczych skażeń przemysłowych", nr bibl. ...

2. Przedstawić graficznie na mapie wybrane elementy koncepcji obrony przeciwchemicznej według wytycznych wykładowcy.

3. Na zajęciu, w roli szefa obrony przeciwchemicznej 17 DZ, być gotowym do:

- analizy zadania i kalkulacji czasu;
- wypracowania koncepcji obrony przeciwchemicznej;
- złożenia meldunku o sposobie obrony przeciwchemicznej 17 DZ.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dr Józef ŁABĘDZKI

/-/ płk dr inż. Ireneusz NOWAK

Załącznik 13
do załozenia 1 z TO
Ćwicz.nr 122

DOWÓDCA 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE OBRONY PRZECIWCHEMICZNEJ 8 A nr 01. SD DĄBRO-
WA /9606/ 11.00 28.11. Mapa 1: 100 000, wydanie 1986 r.

1. Od 18.00 28.11 8 A prowadzi powietrzne rozpoznanie skażeń do
rubieży: KOLBIEL /7032/, MROZY /8254/;

2. 3 ABPCChem do 14.00 ześrodkowuje się w rejonie wsch. ŁOCHÓW
/2246/ w gotowości do likwidacji skażeń w ZT drugiego rzutu 8 A i
oddziałach armijnych. Siłami krsk. rozpoznaje skażenia na drogach
manewru odwodów specjalnych oraz na armijnych drogach dowozu i
ewakuacji.

3. Do 16.00 do m. CEGŁÓW /7850/ dowiezione będą: 60 świec dymnych
BDSz-5 i 150 świec DM-11. Należy je skierować do rejonu rozładowa-
nia według potrzeb 17 DZ.

4. Przewidzieć wykorzystanie kompanii miotaczy ognia, która do
20.00 przybędzie we wskazany rejon.

5. Sporządzić i przesłać zapotrzebowanie na brakujący sprzęt
przeciwochemiczny.

SZEF WOJSK OBRONY PRZECIWCHEMICZNEJ 8 A

SZEF SZTABU 8 A

.....

.....

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dr Józef LABĘDZKI

/-/ płk dr inż. Ireneusz NOWAK

Załącznik 14
do założenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

SYTUACJA ŁĄCZNOŚCI

12.30 28.11

1. Batalion łączności 17 DZ, bateria dowodzenia szefa artylerii dywizji, kompania dowodzenia szefa OPL dywizji oraz pododdziały dowodzenia i łączności podległych oddziałów i samodzielnych pododdziałów dywizji zapewniają funkcjonowanie systemu łączności 17 DZ zorganizowanym do natarcia.

2. Rozmieszczenie stanowisk dowodzenia 8 A oraz podległych oddziałów i samodzielnych pododdziałów 17 DZ - jak na mapie położenia wojsk o 12.30 28.11.

3. Węzły łączności stanowisk dowodzenia 17 DZ rozwinięte:

3.1. Wł SD 17 DZ - WOLA STAROGRODZKA /6442/,

3.2. Wł WSD 17 DZ - kol. WIELGOLAS /6850/,

3.3. Wł TSD 17 DZ - w kolumnie marszowej, czoło kolumny - BRZÓZE /8836/.

4. Odwód łączności: WD RD-115 ZT-1/E z kompanii łączności WSD; drużyna kablowa łączności dalekosiężnej z pol. łączn. kł. WSD; 3 x R-107 z obsługą /pl. rad. kł. SD/; stacja radioliniowa R-405Z z pl. TJ kł. WSD,

w kolumnie marszowej, czoło kolumny 1 km płn.zach. WOLA STARGRODZKA /6440/.

5. Podczas dotychczasowych działań, pododdziały łączności i dowodzenia 17 DZ nie poniosły poważniejszych strat. Przeciwnik szeroko stosował zakłócenia w relacjach radiowych i radioliniowych. Szczególnie aktywnie zakłócano sieci radiowe dowodzenia i kierowania środkami walki oraz sieć radiową wskazywania celów RSWP dywizji.

6. Skład i organizację węzłów łączności stanowisk dowodzenia przyjąć wg obowiązujących normatywów z uwzględnieniem sił i środków wydzielonych do odwodu łączności.

7. W dotychczasowych działaniach funkcjonowała następująca łączność:

7.1. W relacjach radiowych:

- S/R dowódcy 8 A /R-137T utajniona/;

- K/R na wyprowadzanie z S/R dowódcy 8 A /R-137T utajniona/;

- S/R dowódcy 17 DZ /R-111 utajniona/;
- S/R dowódcy 17 DZ /R-130/;
- S/R sztabu 8 A ze ZT I rzutu /R-140/;
- S/R sztabu 8 A ze ZT II rzutu /R-140/;
- S/R współdziałania 8 A /R-140/;
- K/R na wyprowadzenie z S/R współdziałania 8 A /R-140/;
- S/R lotnictwa łącznikowego 8 A /R-809M2/;
- częstotliwość dyżurnego odbioru nr 1 - KF;
- częstotliwość dyżurnego odbioru nr 2 - UKF;
- S/R szefa sztabu 17 DZ /R-111 utajniona/;
- S/R szefa sztabu 17 DZ /R-130/;
- S/R sztabu 17 DZ /R-137T/;
- S/R wewnętrzna 17 DZ /UKF/;
- S/R sztabu 17 DZ /regulacja ruchu, gr.rekonesansowa SD - R-123 ZT/;
- S/R szefa oddziału rozpoznania 8 A /R-118K/;
- K/R na wyprowadzenie z S/R szefa oddz. rozpozn. 8 A /R-118 K/;
- S/R taktycznego rozpoznania lotniczego /R-870/871/;
- S/R szefa wydziału rozpoznania 17 DZ /R-111/;
- S/R szefa wydziału rozpoznania 17 DZ /R-130/;
- K/R szefa wydziału rozpoznania 17 DZ z dowódcą GAD /R-111/;
- S/R punktu kierowania systemem łączności 8 A /R-130/;
- S/R punktu kierowania systemem łączności 17 DZ /R-111/;
- S/R stanowisk dowodzenia 17 DZ /R-123/;
- S/R szefa WRiA 8 A /R-137T/;
- S/R szefa WRiA 8 A na scentralizowane kierowanie UJ /R-137T/;
- K/R na wyprowadzenie z S/R szefa WRiA 8 A /R-137T/;
- S/R informowania meteo 8 A /R-118/odb.KF/;
- S/R szefa artylerii 17 DZ /R-123/;
- S/R szefa artylerii 17 DZ /R-130/;
- K/R zastępcy szefa art. 17 DZ /R-137T/;
- S/R zabezpieczenia meteo 17 DZ /R-118/R-311/;
- S/R rozpoznania powietrznego i korygowania ognia artylerii 17 DZ /R-809M2/;

- S/R rozpoznania artyleryjskiego 17 DZ /R-123/;
- S/R zastępcy szefa artylerii 17 DZ /R-123/;
- S/R zastępcy szefa artylerii 17 DZ dla dowodzenia poprzez szczebel /R-130/;
- S/R szefa artylerii 17 DZ dla dowodzenia poprzez szczebel /R-123/;
- S/R dowodzenia szefa WOPL 8 A /R-137B/ dla I rzutu 8 A;
- S/R dowodzenia szefa WOPL 8 A dla II rzutu /R-137B/;
- S/R powiadamiania OPL 8 A //R-102/R-311/;
- K/R meldowania do CRI 8 A /R-130/;
- S/R dowodzenia szefa OPL 17 DZ /R-123/;
- S/R wskazywania celów RSWP 17 DZ /R-123/;
- S/R dowodzenia rozpoznania r/lok 17 DZ /R-107/;
- S/R dowodzenia GDB Pi SDWLiWOPL 8 A /R-140/;
- S/R dowodzenia eskadrą śmigłowców /R-847/;
- S/R namierzania radiowego /ratownika, R-802W/R-870/;
- S/R szefa Winz. 9 A /R-130/;
- S/R szefa saperów 17 DZ /R-111/;
- S/R powiadamiania o skażeniach SOAS Frontu /R-110/R-311/;
- S/R powietrznego rozpoznania skażeń /śmigłowce klucza armijnego - R-323/;
- S/R szefa OPChem i SOAS 17 DZ /R-107PM/;
- S/R szefa OPChem z kompanią przeciwochemiczną 17 DZ /R-123/;
- S/R dowodzenia TSD 8 A /R-140 + UTD-3cT/;
- K/R na wyprowadzenie z S/R dowodzenia TSD 8 A /R-140 + UTD-3cT/;
- S/R szefa służby zdrowia 8 A /R-118 K/;
- S/R kwatermistrza 17 DZ /R-111 utajniona/;
- S/R kwatermistrza 17 DZ /R-130/;
- S/R zastępcy dowódcy 17 DZ ds.technicznych /R-111 utajniona/;
- S/R zastępcy dowódcy 17 DZ ds.technicznych /R-130/;
- S/R TSD 17 DZ - I /R-123/;
- S/R TSD 17 DZ - II /R-123/;
- S/R TSD z pododdziałami tyłów kwatermistrzowskich 17 DZ /R-107/;
- S/R TSD z pododdziałami tyłów technicznych 17 DZ /R-107/;

7.2. W relacjach radioliniowych:

- SD 8 A do SD 17 DZ /R-409 w ukł. 1/5/1/1/;
- ZSD 8 A do SD 17 DZ /R-409 w ukł. 1/5/1/1/;
- WPD 8 A do SD 17 DZ /R-405Z w ukł. 1/1/-/-/;
- WSD 13 DZ do SD 17 DZ /R-405Z w ukł. 1/1/-/-/;
- SD 17 DZ do WSD 17 DZ /R-405Z w ukł. 1/1/1/1/;
- SD 17 DZ do SD 8 pz /R-405Z w ukł. -/2/-/1/;
- SD 17 DZ do SD 44 pz. /R-405Z w ukł. 1/1/-/1/;
- SD 17 DZ/PD SAD/ do SD 25 da /R-405Z w ukł. 1/1/-/2/;

7.3. W relacjach poczty polowej:

- SD 8 A do SD 17 DZ /śmigłowce i samochód osob.-ter./;
- SD 17 DZ do WSD 17 DZ /sam.osob.-ter./;
- SD 17 DZ do SD podległych oddziałów /sam.osob.-ter./;

7.4. Łączności środkami przewodowymi poza abonencką kablową siecią stanowisk dowodzenia nie organizowano.

8. Szef kierunku łączności 8 A będący na SD 17 DZ posiada w dyspozycji trzy stacje radioliniowe R-409M, trzy wozy kablowe, jedną aparaturę ALD-3.

9. Fundusz remontowy łączności nienaruszony.

PRACA DO WYKONANIA:

Zajęcie 8:

1. W roli szefa wydziału łączności sztabu 17 DZ dokonać analizy zadania, ocenić sytuację pod względem łączności i na tej podstawie być gotowym do zameldowania szefowi sztabu 17 DZ propozycji /zamiaru/ organizacji łączności w okresie przygotowania i prowadzenia obrony przez dywizję.

2. Propozycję /zamiar/ organizacji łączności opracować w notatkach.

Zajęcie 19:

1. W roli starszego oficera wydziału łączności sztabu 17 DZ na podstawie zamiaru organizacji łączności wypracowanego w zaj.8 i przeprowadzonej oceny sytuacji rozplanować łączność środkami radioliniowymi, przewodowymi i pocztowymi w okresie przygotowania i prowadzenia obrony przez 17 DZ.

2. Na mapie roboczej /kalka techniczna/ przedstawić organizację łączności środkami radioliniowymi, przewodowymi /tylko łączność dalekosiężna/ i pocztowymi.

3. Opracować kalkulacje czasowo-przestrzenne rozbudowy systemu łączności w czasie przygotowania obrony 17 DZ.

4. Dokonać rozliczenia sił i środków łączności przewodowej w stosunku do kalkulacji czasowo-przestrzennych rozbudowy sieci łączności przewodowej uwzględniając siły i środki bł, baterii dowodzenia szefa artylerii itp.

Zajęcie 22:

1. W roli starszego oficera wydziału łączności sztabu 17 DZ na podstawie zamiaru organizacji łączności wypracowanego w zaj.8 i przeprowadzonej oceny sytuacji zaplanować łączność środkami radiowymi i radiotelefonicznymi na okres przygotowania i prowadzenia obrony przez 17 DZ.

2. Na drukach schematu łączności przedstawić koncepcję organizacji łączności środkami radiowymi 17 DZ popartą rozliczeniem środków radiowych.

LITERATURA:

1. Podręcznik łączności cz.III - organizacja łączności dywizji - BN DZS Pf 2109.
2. Skrypt - Organizacja i wyposażenie pododdziałów łączności szczebla taktycznego - BN DZS 02979,
3. Podręcznik - Metody, kolejność i treść pracy szefa wydziału łączności i dowódcy batalionu łączności podczas podejmowania decyzji i planowania systemu łączności w działaniach bojowych dywizji - BN DZS Pf 1990.
4. Skrypt - Organizacja łączności dywizji w działaniach bojowych BN DZS Pf 2114.

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr inż. Józef MICHNIAK

Załącznik 15
do załozenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

SZEF SZTABU 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE ŁĄCZNOŚCI SZTABU 8 A nr 07/Łącz. SD 8 A -
DĄBROWA /9608/ 1990.11.28 11.30. Mapa 1: 200 000, wydanie pier-
wsze 1974 r.

1. Podstawę systemu łączności 8 A stanowi stacjonarna sieć łączności wzmocniona polowymi środkami przewodowymi i radioliniowymi. Po przejściu 17 DZ do obrony rozbudowywany system łączności będzie obejmował: bezpośrednio kierunki łączności radioliniowej i przewodowej pomiędzy SD i ZSD 8 A a stanowiskiem dowodzenia 17 DZ. Ponadto sieci i kierunki radiowe dla potrzeb dowódcy armii, sztabu, szefów rodzajów wojsk i tyłów.

Łączność środkami pocztowymi z dywizjonami pierwszego rzutu i BROT organizowane będzie na kierunkach, a z pozostałymi po drogach określonych.

2. Łączność współdziałania z 15 i 20 DZ zorganizować w kierunkach radioliniowych wg danych - załącznik 1 /t/lin R-405/.

3. 8 A prowadzi operację obronną w celu załamania natarcia "Niebieskich" i niedopuszczenie do okrążenia WARSZAWY.

4. Rejony rozmieszczenia węzłów łączności stanowisk dowodzenia:

4.1.- 8 armii:

4.1.1. SD - DĄBROWA /9608/;

4.1.2. ZSD - ŁOCHÓW /2246/;

4.1.3. WPD - DĘBE WIELKIE /8430/;

4.1.4. TSD - CIECHANOWICE /4000/;

4.2. Przewidywany rejon rozwinięcia węzłów łączności stanowisk dowodzenia:

4.2.1. SD 17 DZ - LUBICE /6434/, czynny od 18.00 28.11;

4.2.2. SD 15 DZ - MICHALCZEW /4406/ czynny od 17.00 28.11;

4.2.3. SD 20 DZ - OLSZYC SZLACHECKI /6474/, czynny od
18.00 28.11.

5. Po zajęciu rejonu obrony wykorzystywać tylko łączność przewodową i pocztową.

6. Organizacja łączności środkami radiowymi i maskowanie wiadomości, jak dotychczas.

7. Przygotować się do wprowadzenia nowych dokumentów eksploatacyjnych od 23.00 28.11.

8. Gotowość systemu łączności 8 A 2.00 29.11.

9. Rozpoznać infrastrukturę łączności stacjonarnej w pasie obrony 17 DZ.

SZEF WOJSK ŁĄCZNOŚCI 8 A

SZEF SZTABU 8 A

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr inż. Józef MICHNIAK

Załącznik 16
do założenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

SYTUACJA LOTNICZA

I

1. Działania 2 i 3 KA/NZ/ wspiera lotnictwo taktyczne ze składu 1 DLT oraz osłania lotnictwo myśliwskie z 2 DLDP. W decydujących okresach bitwy wojska wspierane są ponadto przez lotnictwo amerykańskie i kanadyjskie ze składu 4 PTSP. W ugrupowaniu bojowym ZT 3 KA stwierdzono bazowanie śmigłowców. Wykonują one zadania wsparcia ogniowego, transportowo-desantowe i rozpoznawczo-łącznikowe.

2. Korpus lotniczy według planu frontu bierze udział w walce o utrzymanie panowania w powietrzu, zwalcza lotnictwo przeciwnika na lotniskach i obezwadnia jego system OPL.

W ramach wsparcia wojsk prowadzi walkę z podchodzącymi odwodami operacyjnymi i operacyjno-taktycznymi, ponadto poszukuje i zwalcza ŚNJ. Częścią sił wspiera i osłania wojska 8 A.

II

1. Działania bojowe 8 A wspiera 8 DLMB. Osłone wojsk 8 A przed rozpoznaniem i uderzeniami z powietrza realizuje część sił 9 DLM, we współdziałaniu z naziemnymi środkami OPL. Dowódcy 8 A podlega 8 pśb, który bazuje w rejonie m.MIEDZNA /7246/.

2. Z wytycznych dowódcy WL 8 A, dowódcy GDL przy 17 DZ o 14.00 28.11 jest wiadomo:

a/ 35 plrt od świtu 29.11 prowadzi rozpoznanie powietrzne w pasie działania frontu na korzyść wojsk lądowych i lotnictwa, skupiając główny wysiłek na rozpoznanie środków przenoszenia BMR, bazowania lotnictwa, obiektów systemów dowodzenia oraz odwodów operacyjnych i operacyjno-taktycznych.

3. Lotnictwo myśliwsko-bombowe 29.11 wykonuje następujące zadania:

a/ według planu frontu:

- od świtu 29.11 niszczy samoloty, nieprzyjaciela na lotniskach w rejonie wsch. RADOM, obezwadnia trzy baterie 34 daplott "H" W ciągu dnia zwalcza nowo wykryte ŚNJ, stanowiska dowodzenia oraz odwoły operacyjno-taktyczne.

b/ według planu dowódcy 8 A:

- 11 plmb od świtu obezwładnia 350 d"LANCE";
- 6 plmb od świtu dezorganizuje SD 2 KA/NZ/
- 43 plmb od 9.00 do 10.00 wysiłkiem 1 e/1 z ładunkiem artyleryjsko-rakietowym zwalczą śmigłowce na lądowisku w rejonie 6 km zach. GOŃCZYCE.

4. Dowódca 8 A przewiduje użyć bezpośrednio na korzyść 17 DZ 1 e/1 11 plmb w czasie od 11.00 do 12.30 29.11 i 1 e/1 z 6 plmb w czasie od 14.00 do zmroku 29.11.

Obiekty i czas uderzenia precyzuje dowódca dywizji i podaje z wyprzedzeniem dwóch godzin do Ośrodka Dowodzenia Lotnictwem 8 A.

5. Do bezpośredniego wsparcia 17 DZ dowódca 8 A wydzielił:

- 1 e/1 z 2 eśsz w czasie od świtu do 9.00 29.11;
- 1 e/1 z 1 eśsz w czasie od 12.30 do 13.30 29.11;
- 1 e/1 z 3 eśsz w czasie od 14.30 do

Obiekty uderzeń precyzuje dowódca 17 DZ i podaje do ośrodka dowodzenia lotnictwem z wyprzedzeniem nie mniej jak 1,5 godziny przed uderzeniem.

6. 17 eśZT bazuje na lądowisku 4 km wsch. LUBICE i jest w gotowości do zabezpieczenia dowodzenia oraz realizacji zadań rozpoznawczych. Natężenie działań na 29.11 - 4 wyloty długotrwałe lub 8 wylotów krótkotrwałych na śmigłowiec.

III

1. Sygnały współdziałania.

- "Ja swój samolot" - kod SRD-6, sygnały dublujące; zielona rakietą z pokładu samolotu i dwa pochYLENIA na prawe skrzydło;
- "WSKAŹNIK" - wskazać cel dla lotnictwa /śmigłowców/;
- "ZASTAWA" - przerwać ogień artylerii;
- oznaczenie celu dla lotnictwa przez artylerię - trzy polski dymne koloru pomarańczowego;
- oznaczenie przedniego skraju wojsk własnych - seria rakiet koloru czerwonego w kierunku nieprzyjaciela.

2. GDL wraz ze sprzętem znajduje się w rejonie - SD 17 DZ;

3. Skład bojowy i bazowanie oddziałów Korpusu Lotniczego na kierunku 8 A.

Oddział	Ilość samolotów	Typ samolotów	Lotnisko bazowania
6 plmb	32	SU-20	OSTRÓW MAZOWIECKA
11 plmb	32	SU-22M4	BIELSK PODLASKI
43 plmb	34	SU-22M4	BIAŁYSTOK

4. Skład bojowy 8 pśb

Pododdział	Ilość śmigłowców	Typ śmigłowca	Lądowisko bazowania	Uwagi
1 eśsz	15	Mi-24D	MIEDZNA	
2 eśsz	14	Mi-2	MIEDZNA	4 x PPK - MALUTKA NS - 23 mm
3 eśsz	13	Mi-2	MIEDZNA	2 x MARS po 16 NPR S-5K,0

Stopień wyszkolenia operatorów wyrzutni PPK - dobry.

5. Skład bojowy 17 eśZT

Pododdział	Ilość załóg	Typ śmigłowca	Ilość śmigłowców	Uwagi
1 kl śr	4	Mi-2	4	1 Mi-2 z ap. rozpoz. skażeń
2 kl śł	4	Mi-2	4	1 Mi-2 PED
RAZEM	8	-	8	

IV

Praca do wykonania:

1. Grupy wojsk lądowych

a/ Do zajęcia 3

- pobrać meldunek dowódcy GDL-17 - propozycje użycia lotnictwa /warianty rozwiązań/ i na jego podstawie ocenić skutki działań lotnictwa;

- opracować plan użycia 17 eSZT /według potrzeb szefów służb/
- uwzględnić potrzeby 17 DZ zdecydować o wyborze wariantu działań lotnictwa na korzyść 17 DZ;

b/ do zajęcia 27 i 29b przygotować się według dodatkowych wytycznych

2. Grupy wojsk lotniczych

a/ do zajęcia 4

- opracować w formie meldunku propozycje wykorzystania śmigłowców bojowych i LMB na korzyść 17 DZ;

- opracować mapę roboczą dowódcy GDL-17 oraz w roli dowódcy GDL przygotować się do złożenia meldunku dla dowódcy 17 DZ.

b/ Do zajęcia 10 i 12 przygotować się według dodatkowych wytycznych

V

LITERATURA:

1. Podstawy taktyki LWL Pf 21417.
2. Podstawowe wskaźniki możliwości bojowych LF i LWL - 022475.
3. Działania lotnictwa na korzyść ZT wojsk lądowych - 01767.

OPRACOWAŁ
STARSZY ASYSTENT KTL

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU KTL

kpt.dypl.nawig. Andrzej JANICKI

płk dr pil. Krystian JÓŹWIAK

Załącznik 17
do założenia 1
ćwicz.nr 122

SYTUACJA RADIOELEKTRONICZNA

o 12.30 28.11

1. Stwierdzono, że 3 KA/NZ/ wspierany przez 4 PTSP wykorzystuje do prowadzenia wojny elektronicznej między innymi: system PLSS, bez pilotowe środki DROHNE /CL-289/, PAVE TIGER i KDAR/LOCUST, stacje zakłóceń typu HUMEL, EK-23, EK-33, nadajniki zakłócające jednorazowego użytku, broń precyzyjną oraz grupy dywersyjne.

Straty 3 KA/NZ/ w siłach i środkach wojny elektronicznej szacowane są na 40%.

Pomimo poniesionych strat 3 KA posiada sprawnie działający system łączności, w którym wykorzystywane są między innymi radiostacje pracujące ze skokową zmianą częstotliwości. Pracę tego typu radiostacji wykryto także w ugrupowaniu marszowym 2 KA/NZ/.

2. Siły i środki WRE frontu oraz WOPK zapewniają:

- osłonę radioelektroniczną drugorzutowych związków taktycznych 8 A;

- wsparcie radioelektroniczne na kierunku skupienia głównego wysiłku obrony 8 A poprzez obezwładnianie łączności radiowej 3 i 2 KA/NZ/ oraz 4 PTSP.

3. Pododdziały walki radioelektronicznej 8 A znajdują się w następującym położeniu:

- 8 bZR /SD 5 km płn.wsch. KALUSZYN/ obezwładnia zakłóceniami relacje łączności radiowej KF 2 DZ oraz 5 DPanc/NZ/ z przełożonym oraz z podwładnym. Ukompletowanie batalionu - 80%. Siły i środki 8 bZR rozwinięte w rejonie: 5 km płn.wsch. KALUSZYN, 6 km płn. GARWOLIN, 6 km płn.wsch. STOCZEK LUKOWSKI;

- 8 bZR1 /SD zach. SOKOŁÓW PODLASKI/ osłania radioelektronicznie SD 8 A /1/8 bZR1/ oraz 8 ABROT /2, 3/8 bZR1/. Ukompletowanie 8 bZR1 - 80%.

DANE DODATKOWE:

Organizacja dywizyjnej kompanii zakłóceń radiowych UKF:

- pluton wykrywania i wskazywania celów;
- trzy plutony zakłóceń;

Zasadniczy sprzęt techniczny:

- aparatura radioodbiorcza ARO-U1;
- 2 namierniki R-363;
- 6 stacji zakłóceń radiowych UKF R-330P;
- 3 stacje zakłóceń radiowych UKF R-330U.

OPRACOWAŁ
ST. WYKŁADOWCA KSO

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU WRE KSO

/-/ ppłk mgr inż. Lech LANCMANŃSKI

/-/ płk dr Zbigniew MAGNUCKI

Załącznik 18
do załozenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

DOWÓDCA 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE O WALCE RADIOELEKTRONICZNEJ 8 A nr 05.
SD DĄBROWA /9608/ 11.30 28.11. Mapa 1: 100 000, wydanie pierw-
wsze 1974 r.

1. W pasie obrony 17 DZ rozwinięte są siły i środki 5 i 2 kompanii rozpoznania i wojny elektronicznej /5 DPanc i 2 DZ/NZ/ oraz część sił i środków 320 batalionu rozpoznania i wojny elektronicznej 3 KA/NZ. Należy się spodziewać rozwinięcia w tym pasie do godzin wieczornych 28.11 pododdziałów WE 2 KA/NZ/ w sile do dwóch kompanii i jednego batalionu.

Przeciwnik wykorzystuje również do prowadzenia WE środki przeznaczenia operacyjnego /system PLSS, bezpilotowe środki PAVE TIGER, KDAR /LOGUST, rakiety przeciwradiolokacyjne/.

2. Siłami i środkami 8 A w pasie obrony dywizji przewiduje się:
- niszczenie obiektów RE szczebla korpuśnego i dywizyjnego;
- obezwładnienie radioelektroniczne relacji łączności radio-
wej KF pierwszorzutowych ZT 3 KA/NZ/ i 2 KA/NZ/ oraz UKF łączności dowodzenia lotnictwa taktycznego i bliższej radionawigacji.

3. Główny wysiłek walki radioelektronicznej skupić:
- podczas przygotowania obrony - na przeciwdziałanie technicz-
nym środkom i systemom rozpoznania przeciwnika;
- w toku prowadzenia obrony - na dezorganizowanie dowodzenia wojskami i kierowania środkami walki pierwszorzutowych brygad oraz na zapewnienie ciągłości dowodzenia dywizją.

4. Do realizacji zadań walki radioelektronicznej zaplanować wy-
korzystanie:

- do 20% potencjału artylerii dywizji;
- organicznej kompanii zakłóceń radiowych UKF;
- do 40 kompletów nadajników zakłócających jednorazowego
użytku.

5. Zorganizować współdziałanie wszystkich elementów rozpoznawczych dywizji w zakresie wykrywania i lokalizowania obiektów elektro-
nicznych przeciwnika, zwłaszcza - technicznych środków rozpoznania.

SZEF ODDZIAŁU WRE 8 A

SZEF SZTABU 8 A

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ
ST. WYKŁADOWCA KSO

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU WRE KSO

/-/ ppłk mgr Lech LANCMAŃSKI

/-/ płk dr Zbigniew MAGNUCKI

Załącznik 19
do założenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

SYTUACJA TYŁOWA 17. DZ

o 12.30 28.11

1. Położenie tyłów

- TSD 17 DZ z 17 bzaop w kolumnie marszowej na drodze STANISŁAWÓW, MIŃSK MAZOWIECKI czołem m. BRZOSIE /8636/;
- 48 bmed w kolumnie marszowej zatrzymany czołem HUTA MIŃSKA /8038/;
- 1/81 mbw rozwinięta w m. GOCIAW /6438/ jako DPM 17 DZ.

2. Sytuacja materiałowa

- oddziały dywizji zużyły 0,15-0,20 jn benzyny samochodowej;
- 0,20-0,25 jn oleju napędowego do pojazdów kołowych oraz 0,40-0,45 jn oleju napędowego do pojazdów gąsienicowych;
- żywności: 1/3 rdz. "S" i 1/3 rdz. "WS".

3. Stan rannych i chorych w:

- 8 pz - 60 żołnierzy;
- 12 pz - 108 żołnierzy;
- 44 pz - 96 żołnierzy;
- 5 pa - 15 żołnierzy;
- /z tej liczby około 50% rannych znajduje się w pułkowych punktach medycznych/.
- DPM 1/81 mbw - 260 żołnierzy.

Od godz. 12.00 28.11 ewakuację do szpitali stacjonarnych OSTRÓW MAZOWIECKA i ZAMBRÓW, a od 18.00 28.11 do 14 OBSzF prowadzi 33 kssan.

4. Stan techniczny sprzętu w oddziałach i pododdziałach tyłowych.

a/ sprzęt wymagający remontu bieżącego w:

- 17 bzaop - 8 samochodów ciężarowych, w tym 2 z amunicją czołgową;
- 4 cysterny 4,5 m³ z olejem napędowym;
- 10 przyczep transportowych;
- 48 bmed - 2 samochody sanitarne;
- kzaop 12 pz - 2 samochody ciężarowe;
- 2 cysterny 4,5 m³ z benzyną samoch.

b/ sprzęt wymagający remontu głównego w:q

- 48 bmed - 2 samochody sanitarne;
- kmed 8 pz - sala opatrunkowa na samochodzie;
- kzaop 12 pz - 4 samochody ciężarowe.

5. Dane dodatkowe:

Od 15.00 28.11 spodziewany jest dowóz amunicji do tyłów dywizji /ilość wg sytuacji technicznej/. Punkt spotkania z transportem armijnym - skrzyżowanie toru kolejowego z drogą - zach. CHROŚLA /8432/.

6. Praca do wykonania:

a/ do zajęcia nr 21

- wrysować na mapę położenie elementów tyłowych oraz elementy graficzne koncepcji zabezpieczenia tyłowego 17 DZ w obronie;
- przygotować się do prowadzenia analizy zadania, oceny sytuacji tyłowej oraz sprecyzowania meldunku kwatermistrza 17 DZ do decyzji dowódcy;
- opracować propozycje zadań dla oddziałów tyłowych dywizji.

b/ do zajęcia nr 23

- opracować plan zabezpieczenia tyłowego 17 DZ /część graficzna/ - na nauce własnej;
- przygotować niezbędne dane do opracowania rozkazu tyłowego;
- zapoznać z opracowaniem legendy do planu zabezpieczenia tyłowego.

c/ do zajęcia nr 32

- wrysować na mapę niezbędne informacje tyłowe;
- przygotować się do przeprowadzenia oceny sytuacji tyłowej i sprecyzowania zadań dla oddziałów tyłowych w toku walki obronnej dywizji.
- przygotować niezbędne dane do opracowania meldunku tyłowego.

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ ppłk dypł. Mikołaj GIEGIEL

/-/ płk dr Czesław PORZUCZEK

Załącznik 20
do założenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

ZASTĘPCA DOWÓDCY-KWATERMISTRZ 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE TYŁOWE 8 A nr 01 TSD OLENDY /3818/ 11.30 28.11
Mapa 1: 100 000, wydanie 1980 r.

1. Rozmieszczenie tyłów 8 A

- OABMZ-8 od 16.00 28.11 w rejonie: STARA WIEŚ /1464/, STOCZEK /2460/, WROTNÓW /2070/,
- OBSzT-14 od 10.00 28.11 w rejonie: PAPROTNIA /9600/, SMUNIEW /0094/, OSTROWIEC /0400/,
- odwód medyczny nr 1 w rejonie zach. RUDKA /4416/,
- odwód medyczny nr 2 w rejonie 5 km pld. CIECHANOWIEC,
- 8 bde na ADS nr 1 w rejonie zach. RÓWNE /0840/.

2. Do godz. 20.00 28.11 8 ABMZ dowiezie w rejon tyłów dywizji brakujące środki materiałowe. Punkt spotkania z transportem armijnym. CHROŚLA /8432/.

Zapas doraźny amunicji w ilości 0,8 jo amunicji artyleryjskiej i 2 salwy amunicji minowej zostanie dowieziony transportem armii do 23.00 28.11. Punkt spotkania KAMIONKA /7050/.

3. Limity zużycia środków materiałowych na dzień 29.11:

- benzyny samochodowej - 0,15 jn;
- oleju napędowego do pojazdów kołowych - 0,15 jn;
- oleju napędowego do pojazdów gąsienicowych i czołgów - 0,2 jn;
- pozostałe środki materiałowe wg potrzeb.

4. Na dzień 29.11 pozostawia się w dyspozycji 17 DZ 81 mbw oraz dodatkowo przydziela się 2 grupy ogólnochirurgiczne i 2 grupy hospitalizacyjne. Grupy przybędą w rejon tyłów dywizji o 2.00 29.11.

5. Meldunek o gotowości tyłów 17 DZ złożyć o 3.00 29.11.

ZASTĘPCA DOWÓDCY-KWATERMISTRZ 8 A

.....
/stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ ppik dypl. Mikołaj GIEGIEL

/-/ plk dr Czesław PORZUCZEK

Załącznik 21
do załozenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

SYTUACJA TECHNICZNA 17 DZ

o 12.30 28.11

1. Rozmieszczenie jednostek technicznych dywizji:

- Dywizyjny PZUS w m. MIŃSK MAZOWIECKI,
- GER . wykonuje zadania zabezpieczenia technicznego na kierunku 12 pz. Aktualnie zaangażowana w remoncie uszkodzonego czołgu i BWP w m. POGORZEL /4076/;
- PSA i PST w kolumnie batalionu zapatrzona na drodze ozołem, BRZÓZE /3690/.

2. Sytuacja materiałowa

a/ stan zapasów amunicji w oddziałach i tyłach dywizji

Tabela nr 1

Wyszczególnienie	strzelecka	moździerzowa	art.do ognia pośred.	art.ppanc	rakietowa	czołgowa	przeciwlot- nicza	plot.poc. rak.-S2 OSA	PPK
8 pz	0,4	0,8	0,7	-	-	0,5	0,9	28/-	0,6
12 pz	0,5	0,75	0,7	-	-	0,9	1,0	30/-	0,7
44 pz	0,3	0,4	0,9			0,4	0,8	22/-	0,5
pozostałe	0,3	-	0,7	0,8	2 salwy	-	0,8	6/88	0,8
w tyłach dywizji	0,2	0,2	0,2	0,2	0,5	0,5	0,5	34/-	0,5

b/ stan techniczny środków materiałowych.

W oddziałach i tyłach dywizji ukończenie w zestawy remontowe wynosi 80%.

3. Stan techniczny uzbrojenia i sprzętu:

a/ ilość i stan techniczny sprzętu czołgowo-samochodowego przedstawiono w tabeli nr 3;

b/ ilość i stan techniczny sprzętu uzbrojenia i elektroniki przedstawiono w tabeli nr 4;

c/ ilość i stan techniczny sprzętu RWiS zawierają poszczególne sytuacje rodzajów wojsk i służb /załączniki do załozenia nr 1 z TO/.

4. Dane dodatkowe:

a/ Dowóz amunicji z armii realizowany jest wg wcześniejszych ustaleń w rozkazie technicznym 8 A wydanym do natarcia 17 DZ. Zgodnie z nim o 15.00 28.11 spodziewany jest dowóz amunicji z armii w ilości: strzelecka - 0,2 jo; moździerzowa - 0,2 jo; art.ppano - 0,2 jo art.do ognia pośredniego - 0,2 jo; rakietowej - 0,5 jo; czołgowej - 0,5 jo; przeciwlotniczej - 0,5 jo; plot poc.rakiet S-2 - 0,5 jo; ppk - 0,5 jo. Punkt spotkania skrzyżowanie drogi z torem kolejowym m. CHROŚLA /3282/.

b/ Zestawienie zbiorowe jednostki ognia i urzutowanie zapasów ruchomych amunicji "DZ-89" przedstawiono w tabeli nr 2.

c/ W brem dywizji znajduje się sprzęt wymagający RB z następujących oddziałów:

Tabela nr 2

Wyszczególnienie	8 pz	12 pz	44 pz	pozostałe
czołgi	1		2	
BWP	2	1	3	
TO	1		1	1
samochody	2		2	8

d/ Do GER d wydzielono:

drprg z WPG, drprk z WPK, dwa ciągniki WZT i dwa ciągniki kołowe. Do 13.00 przydzielili się jeden ciągnik pancerny do 8 pz.

Szef sztabu 17 DZ powiadomił zastępcę ds. technicznych, że o 13.00 ma zameldować się do dowódcy na SD z danymi o sytuacji technicznej dywizji.

5. Praca do wykonania:

- do zajęcia nr 11 dokonać analizy i oceny sytuacji technicznej, przeprowadzić niezbędne kalkulacje i być przygotowanym do złożenia w roli zastępcy dowódcy ds. technicznych meldunku danych do decyzji dowódcy;

- do zajęcia nr 32 w roli szefa służby uzbrojenia i elektroniki dywizji dokonać niezbędnych kalkulacji i być przygotowanym do zameldowania koncepcji zaopatrywania oddziałów dywizji w amunicję.

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr inż. Zdzisław KURASIŃSKI

STAN TECHNICZNY SPRZĘTU UZBROJENIA I ELEKTRONIKI ...17. DZ.....
o godz. ...12.30 dnia .28.11.

ZT oddział pododdział	Rodzaj sprzętu	Ilość według		Brak do etatu		Wymaga remontu			SB	Sprawnych w szyni na godz.
		etatu	ewid.	szt.	%	RB	PS	RG		
oddz. pododdz 8 pz	wyrz.rakiet z-z									
	wyrz. PPK	9	8	1	11	1				7
	śr.ppanc									
	wyrz.art.BM									
	moździerze	12	10	2	17	1	1			8
	haubice i arm.	12	10	2	17					10
	armaty plot.	12	11	1	9		1			10
wyrz.plot S-2	20	18	2	10					18	
12 pz	wyrz.rakiet z-z									
	wyrz.rakiet z-p									
	wyrz. PPK	9	8	1	11					8
	wyrz.art.BM									
	moździerze	12	10	2	17		1			9
	haubice i arm.	12	10	2	17					10
	armaty plot.	12	11	1	9	2				9
wyrz.plot S-2	20	18	2	10	1				17	
44 pz	wyrz.rakiet z-z									
	wyrz.rakiet z-p									
	wyrz. PPK	9	8	1	11					8
	wyrz.art.BM									
	moździerze	12	10	2	17	2				8
	haubice i arm.	12	10	2	17	1				9
	armaty plot	12	10	2	17					10
wyrz.plot S-2	20	17	3	15					17	
pozost.	wyrz.rakiet z-z	4	4	-	-					4
	wyrz.rakiet z-p	16	14	2	13	1				13
	wyrz. PPK	9	8	1	11					8
	wyrz.art BM	18	16	2	12	1				15
	armaty	12	10	2	17					10
	haubice i arm.	36	33	3	9					33
	armaty plot	12	10	2	17		1			9
wyrz.plot S-2	8	8	-	-					8	
RAZEM ZT oddział	wyrz.rakiet z-z	4	4	-	-	-	-	-	-	4
	wyrz.rakiet z-p	16	14	2	13	1	-	-	-	13
	wyrz. PPK	36	32	4	12	1	-	-	-	31
	wyrz.art.BM	18	16	2	12	1	-	-	-	15
	moździerze	36	30	6	12	3	2			25
	armaty	12	10	2	17	-	-	-	-	10
	haubice	72	63	8	13	1	-	-	-	62
armaty plot	48	42	6	9	2	2	-	-	38	
wyrz.plot S-2	68	61	7	9	1	-	-	-	60	

Tabela 5

Zestawienie zbiorowej jednostki ognia i urzutowanie zapasów ruchomych amunicji "DZ-89"

Wyszczególnienie	pz	pa	dappanc	pozostale	Razem	zapas w tyłach
Strzelecka	41,5	9,6	2,95	32,2	169,3	33,9
120 mm nb moździerzowy	23,04				69,12	13,83
122 mm nb D-30	38,4	57,6			172,8	34,6
152 mm nb wz.43		69,12			69,12	13,83
Razem artyleryjska pośrednia	38,4	126,72			241,92	48,43
85 mm nb wz.44			31,2		31,2	6,25
pocisk raketowy M-21		216,0			216,0	108,0
125 mm nb D-81	145,1				435,26	217,62
73 mm nb do dział 2A28	21,25			2,33	63,75	31,9
Razem czołgow	166,36			2,33	498,99	249,52
23 mm nb ZSU-23-4	5,6				16,8	8,4
23 mm nb ZU-23-2	6,72			1,68	21,84	10,92
12,7 mm nb plot.	2,38			0,14	7,28	3,64
Razem przeciwlotnicze	14,7			1,82	45,92	22,96
plot.poc.rak.9M 32M	0,43			0,53	1,82	0,91
PPK 9M14P /9P133/	3,91		3,91		15,64	7,82
PPK 9M14M/BWP/	7,7			0,84	23,88	11,95
Razem PPK	11,61		3,91	0,84	39,52	19,77
Ogółem amunicji	259,0	352,0	38,0	37,0	1344,0	503,0

Załącznik 22
do załozenia 1 z TO
ćwicz.nr 122

DOWÓDCA 17 DZ

WSTĘPNE ZARZĄDZENIE TECHNICZNE ZASTĘPCY DOWÓDCY 8 A DS. TECHNICZ-
NYCH nr 01 SD DĄBROWA /9608/ 11.30 28.11 mapa 1: 100 000 wyda-
nie 1974 r.

W celu zabezpieczenia technicznego 17 DZ w czasie prowadzenia
działań obronnych

z a r z ą d z a m :

1. Gotowość techniczną osiągnąć do 5.00 29.11.
2. Podczas wykonywania remontów uzbrojenia i sprzętu technicznego, szczególną uwagę zwrócić na przyrządy obserwacyjne i celownicze w pierwszej kolejności wykonywać remonty sprzętu uzbrojenia.
3. W celu zapewnienia ciągłości w realizacji prac ewakuacyjno-remon-
towych i zabezpieczenia działań obronnych w dniu 29.11 przydzie-
lam do 17 DZ cztery ciągniki WZT i dwa ciągniki kołowe z przycze-
pami niskopodwoziowymi, które przybędą do 16.00 w rejon rozwinie-
cia PZUS 17 DZ.
Wydzielone siły i środki pozostają w dyspozycji 17 DZ do końca
29.11.
4. Uzbrojenie i sprzęt techniczny nie objęty remontem siłami 17 DZ
ewakuować do OABR-1 rozwiniętym w WĘGROWIE wykorzystując przydzie-
lone siły i środki.
5. Do 20.00 28.11 przyjąć uzupełnienie technicznych środków bojowych
i materiałowych do pełnym norm zapasów ruchomych. Punkt spotkania
CHROŚLA /3284/.
Zapasy doraźne amunicji artyleryjskiej i minowej zostaną dowiezio-
ne do 23.00 transportem ABMZ w rejon stanowisk ogniowych. Punkt
spotkania KAMIONKA /7052/.

ZASTĘPCA DOWÓDCY 8 A
ds. technicznych

.....

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr inż. Zdzisław KURASIŃSKI

KOMUNIKAT INFORMACYJNY NR 3 ODDZIAŁU WYCHOW. 8A
SYTUACJA POLITYCZNO MILITARNA NA 6.00 28.11.

I. SYTUACJA MIĘDZYNARODOWA

Działania bojowe NIEBIESKICH na terytorium Polski są kontynuowane. Próby mediacji podejmowane na forum międzynarodowym przez państwa neutralne oraz ONZ nie przynoszą efektów politycznych. NIEBIESCY dążą do izolacji politycznej i militarnej państwa polskiego, jego sił zbrojnych oraz ograniczenia konfliktu do rejonu Europy Środkowej. W oddziaływaniach dyplomatycznych i propagandowych akcentują możliwość negocjacji pokojowych z ZSRR i RCz-S na zasadach dwustronnych. Deklarują zrozumienie dla interesów tych państw. Dotychczas działania wojenne prowadzone są obustronnie w układzie koalicyjnym. W oddziaływaniach informacyjnych przekazywane są sugestie o możliwości rewizji granic i terytorium Polski w oparciu o plebiscyt na obszarach województw północnych i zachodnich. Niezidentyfikowane ośrodki przekazują informacje o rozbieżnościach w kierownictwie koalicji CZERWONYCH oraz sprzecznościach w dowództwie zjednoczonych sił zbrojnych /CZERWONYCH/.

W pasie działania 8A stwierdzono prowadzenie operacji psychologicznych przez etatowe elementy wojny psychologicznej szczebla korpusu NIEBIESKICH wspomagane oddziaływaniami technicznych środków przekazu dalekiego zasięgu. Działania te charakteryzuje skuteczność na terenie państw przybałtyckich oraz niektórych regionów Polski i ZSRR.

II. SYTUACJA W KRAJU

W postawach ludności dominuje wola walki oraz poparcie dla kierownictwa państwa i sił zbrojnych. Ograniczenia i uciążliwości wojennej organizacji państwa są w większości przyjmowane ze zrozumieniem. Poważnie zakłócanie jest funkcjonowanie sieci komunikacyjnych /głównie kolejowych/ oraz systemu zasilania energetycznego. Rozródowanie ludności dużych aglomeracji zostało w znacznej części zrealizowane. Ze względu na przerwy w zasilaniu energetycz-

nym, zajęcie części terytorium kraju przez NIEBIESKICH oraz dezorganizację transportu znaczna część przemysłu nie funkcjonuje. Zaopatrzenie materiałowe wojsk oraz ludności odbywa się z zapasów. Wprowadzono rygorystyczne ograniczenie reglamentacyjne. Zadania mobilizacyjne zostały zrealizowane w sposób ograniczony na terenach zajętych dotychczas przez NIEBIESKICH i są prowadzone nadal w pozostałej części kraju. Obserwowane są przejawy migracyjno-odfrontowe części ludności nie objętej akcją rozśrodkowania.

III. STAN MORALNO-POLITYCZNY WOJSK WŁASNYCH

Stan moralno-polityczny wojsk 8A kształtował się nie w pełni korzystnie ze względu na dotychczasowy przebieg działań wojennych. Większość kadry i żołnierzy bez zastrzeżeń akceptuje podstawowe cele wojny-uwolnienie terytorium kraju oraz przeciwstawienie się agresji NIEBIESKICH. W świetle zagrożenia państwa powszechnie akceptowane są sojusze militarne. Część kadry oraz wielu żołnierzy rezerwy wyraża obawę przed możliwością izolacji i osamotnienia Polski oraz wynikające z tego możliwości obrony. Wartościowane są także i prognozowane skutki polityczne zaistniałej sytuacji. Wielu żołnierzy wyraża obawę przed ewentualnością utraty **niepodległości lub całkowitego uzależnienia państwa od jednej ze stron konfliktu.**

Poważnie zakłócany jest system informowania wojsk o celach politycznych wojny. **Oddziaływania** dezinformacyjne środków wojny psychologicznej NIEBIESKICH są efektywne i wywołują niepokoje wśród części stanów osobowych /zjawisko obserwowane również w 17DZ/.

Tradycyjne wartościowanie polityczne stron konfliktu na Wschód i Zachód - jest zdezaktualizowane, co przyczyniło się do pewnej dezinformacji wśród walczących wojsk 8A, wpływając na postawy polityczne i moralne części stanu osobowego.

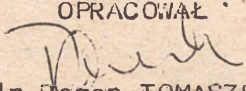
Przejmowanie inicjatywy operacyjnej przez wojska własne stwarza możliwości do skutecznego przeciwstawienia się oddziaływaniom psychologicznym i politycznym NIEBIESKICH oraz ograniczenia części negatywnych zjawisk i postaw wśród walczących wojsk 8A.

IV. PRACA DO WYKONANIA

- opracować charakterystykę polityczną wojsk 2 i 3KA;

- opracować charakterystykę i ocenę polityczno-ludnościową rejonu działań 17DZ;
- przygotować wariantową prognozę zmian w postawach i zachowaniach stanów osobowych wojsk własnych ;
- przygotować ocenę wartości moralno-bojowych oddziałów 17DZ oraz przeciwnika, określić prawdopodobne kierunki oddziaływań psychologicznych stron w toku dalszej walki.

OPRACOWAŁ

mjr dr Roman TOMASZEWSKI
/adiunkt KNS/

SPRAWDZIŁ

płk dr Józef FEDORUK
/kierownik ZMWW KNS/

Wydrukowano w 200 egz.

Egz.nr 1-20 oprac.met.
Egz.nr 21-200 Bibl.Nauk.DZS
Wyk. mjr Kóska
Druk. MP
Druk. AON nr pf 220/pf 1009/WW
Kor. JG

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

POUFNE

Egz. nr ...

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ĆWICZENIE NR 122

TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DYWIZJĘ ZMECHANIZOWANĄ
W OBRONIE

ZESTAW DOKUMENTÓW BOJOWYCH 8 A DLA 17 DZ

ZESTAW DOKUMENTÓW:

1. Rozkaz operacyjny 8 A nr 2.
2. Zarządzenie rozpoznawcze sztabu 8 A nr 2.
3. Zarządzenie bojowe szefa WR1A 8 A nr 2.
4. Zarządzenie 8 A do OPL nr 2.
5. Zarządzenie zabezpieczenia inżynieryjnego 8 A nr 2.
6. Zarządzenie obrony przeciwchemicznej 8 A nr 2.
7. Zarządzenie łączności sztabu 8 A nr 2.
8. Zarządzenie o walce radioelektronicznej 8 A nr 2.
9. Rozkaz tyłowy 8 A nr 2.
10. Rozkaz techniczny 8 A nr 2.
11. Zarządzenie do oddziaływań wychowawczych i psychologicznych w obronie.

DOWÓDCA 17 DZ

ROZKAZ OPERACYJNY 8 ARMII nr 2. SD - DĄBROWA /9608/ 28.11 14.00.
Mapa 1:200 000, wydanie pierwsze 1984 r.

1. Przed frontem 8 A. prowadzą działania bojowe związki taktyczne 3 KA /NZ/ i 7 KA /A/ na rubieży: WILGA, STOCZEK ŁUKOWSKI, ŁUKÓW, PARCZEW. Prawdopodobny styk między korpusami w rejonie RADZYŃ PODLASKIEGO. Odwód w sile 2 KA /NZ/ przegrupowany do rejonu SOBÓLEW /3244/, ADAMÓW /3688/, NAŁĘCZÓW /8484/ prawdopodobnie w celu potęgowania natarcia.

Środki przenoszenia broni jądrowej w rejonach:

350 dpr "L" - RADORYŻ /4080/, BURZEC /4084/, SARNÓW /4488/.

5 pam - JAGÓDNE /5260/, KAMIONKA /5264/, MIZARY /5660/.

Stanowisko dowodzenia: 2 DZ - GOŃCZYCE /3650/; 5 DPanc - BACZKÓW/4862/.

3 KA /NZ/ - ŻELECHÓW /4260/.

Przejsiecie nieprzyjaciela do natarcia na kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW /2828/ możliwe jest rano 29.11..

Do czasu rozpoczęcia natarcia nieprzyjaciel może odtworzyć odwody w 2 DZ i 5 DPanc w sile do brygady.

Należy liczyć się z oddziaływaniem lotnictwa nieprzyjaciela z kierunku południowego, masowym obezwładnianiem radioelektronicznym podczas rozwijania się 2 KA /NZ/ do ataku oraz stosowaniem przez niego broni precyzyjnego rażenia.

2. 8 A przechodzi do obrony w pasie: HOLENDRY /4424/, KARCZEW/6816/, PARCZEW /2432/, BRZEŚĆ /7684/ skupiając główny wysiłek na kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW.

Organizuje:

- pierwszy pas obrony siłami 17, 20 i 21 DZ z przednim skrajem na rubieży: WILGA, STOCZEK ŁUKOWSKI, ŁUKÓW, RADZYŃ PODLASKI, PARCZEW w celu załamania natarcia CGA i niedopuszczenia do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku północnym;

- drugi pas obrony siłami 13 DZ i 25 DPanc /AR/ na rubieży: HALINÓW /8824/, DOBRE /9644/, SOKOŁÓW PODLASKI /0884/, SIEMIATYCZE /1224/.

W wypadku włamania się nieprzyjaciela w głąb obrony na kierunku 17 DZ, przeciwuderzeniem 25 DPanc /AR/ w kierunku GRODZISK /8056/, PARYSÓW rozbija jego siły w rejonie włamania.

3. Na prawo 15 DZ 11 A przechodzi do obrony pasa BIAŁOBRZEGI /2496/, GRÓJEC /4888/, MNISZEW /4820/, GÓRA KALWARIA i nie dopuszczają do przerwania się nieprzyjaciela na kierunku RADOM, PIASECZNO /6804/, SD - MICHAŁCZEW /4404/.

Linia rozgraniczenia - MNISZEW, GÓRA KALWARIA.

4. 17 DZ z 1 i 2/23 FBAA bronić pasa: WILGA, KARCZEW, LATOWICZ /6456/, KAŁUSZYN /8452/ i nie dopuścić do przerwania się nieprzyjaciela w kierunku ŻELECHÓW, MIŃSK MAZOWIECKI.

Przedni skraj obrony na rubieży: WILGA, PARYSÓW, LATOWICZ.

Pozycję przednią zorganizować na rubieży: GOZD /6048/, GENERAŁOWO /6052/.

Dywizji przydziela się: ~~8~~ rakiet z ładunkiem jądrowym /w tym 6x10 kt + 2x200 kt/; ~~16~~ rakiet z ładunkiem zwykłym; amunicji strzeleckiej - 0,8 jo; czołgowej - 1,0 jo; moździerzowej - 2,2 jo; artyleryjskiej pośredniej - 152 mm - 2,0 jo; 122 mm - 2,2 jo; artyleryjskiej ppanc - 1,0 jo; raketowej - 1,66 jo; PPK - 1,6 jo i trzy salwy amunicji minowej.

Wspiera: AGA-8 ogniem dwóch da; lotnictwo: 2 e/1 LMB; 3 e/1 śb z 8 pśb.

SD od 18.00 28.11 w rejonie LUBICE /6434/.

Gotowość systemu ognia: 22.00 28.11.

Gotowość obrony - 6.00 29.11.

5. AGA-8 w ogniowym uzbrojeniu podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela zwalcza jego podchodzące kolumny na drogach: ŻELECHÓW, OZIEMKÓWKA oraz PIASTÓW, KAMIONKA /5551/; zwalcza siłę żywą i środki ogniowe nieprzyjaciela w OZmas "JOWISZ" oraz wzbrania nieprzyjacielowi atak pozycji przedniej oraz wykonanie narzutowego pola minowego;

- w ogniowym odparciu ataku dwoma da uczestniczy w wykonaniu OZmas "SATURN" lub "MARS" oraz wykonuje narzutowe pole minowe przed przednim skrajem obrony;

- w czasie wykonywania kontrataku odwodem dywizji 1/8 ABAA z limitem 0,5 jo wykonuje zadania wg planu dowódcy 17 DZ.

OPpnc 8 A /8 appanc/ jest w gotowości do niszczenia czołgów nieprzyjaciela z rubieży ogniowych:

nr 1 - BUDY ŁĘKAWICKIE /7845/, 1 km płn. ZALESIE /7438/;

nr 2 - TROJANÓW /7858/, POSIADAŁY;

nr 3 - /wył./ MROZY, /wył./ BUDY JANOWSKIE.

OZap 8 A jest w gotowości do minowania rubieży:

nr 1 - WOJCIECHÓWKA /7640/, KRZYWICA /7642/;

nr 2 - PODSKWARNE /7654/, TROJANÓW /7858/;

nr 3 - BUDY BARCZAŃSKIE /8044/, ANIELIN /8246/.

6. SD 8 A od 12.00 28.11 w rejonie DĄBROWA /9608/. ZSD od 18.00 28.11 w rejonie ŁOCHÓW WIEŚ /2048/. TSD od 12.00 28.11 w rejonie GIECHANOWICE /4200/.

W wypadku zniszczenia SD i ZSD dowodzenie wojskami armii przejmuje dowódca 20 DZ.

SZEF SZTABU 8 ARMII

DOWÓDCA 8 A

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dypl. Tadeusz KOSKA

SZEF SZTABU 17 DZ

ZARZĄDZENIE ROZPOZNAWCZE SZTABU 8 A nr-1, SD - DĄBROWA /9608/
14.00 28.11. Mapa 1:100 000, wydanie pierwsze 1974 r.

1. Nieprzyjaciel prowadząc działania zaczepne opanował rubież: WILGA, LATOWICZ, ŁUKÓW. Od rana 28.11 częścią sił 2 DZ i 5 DPanc odpiera przeciwuderzenie 8 A /WP/ dążąc do utrzymania rubieży: GARWOLIN, JAŻWINY, IWOWE. W planowanym pasie obrony 17 DZ znajdują się związki taktyczne i oddziały 2 DZ i 5 DPanc.

Dotychczas wykryto:

- śpbj: - bpr "L" w rejonie MORDZIEŻKA /3680/, BURZEC /4086/, BUDKI /4076/, - baterię hb 203,2 w rejonie SŁUP "A" /5850/;

- SD i WŁ w rejonach: 3 KA - ŻELECHÓW, 2 DZ - ŁASKARZEW, 13 BZ - BRZUSKOWOLA /5656/;

- zgrupowanie wojsk zmechanizowanych w rejonie WOLA KORYCKA /3452/, TROJANÓW, WOLA ŻYCKA /2648/ w sile do brygady; zgrupowanie wojsk zmechanizowanych i pancernych w rejonie LEOKADIA /3642/, ALEKSANDRÓW /4446/, ROMANÓW /4240/ w sile do brygady;

- marsz kolumn 2 KA w kierunku SKARŻYSKO KAMIENNA, DĘBLIN, czołem na rubieży SOBOLEW, ADAMÓW;

- styk między 2 DZ i 5 DPanc - ŻABINIEC /5644/;

- główny kierunek działania lotnictwa nieprzyjaciela: ŁASKARZEW, SOKOŁÓW PODLASKI uderzenia lotnictwa - głównie bronią precyzyjną; stwierdzono gwałtowny wzrost użycia bezpilotowych środków rozpoznawczych;

- istnieje realne niebezpieczeństwo wejścia sił 2 KA /NZ/ do walki wieczorem 28.11 lub rano 29.11.

2. W związku z przewidywanym uderzeniem sił 2 KA /NZ/ dowódca 8 A

r o z k a z a ł:

- zorganizować i prowadzić rozpoznanie w pasie WILGA, PODSTOLICE /3032/, PIASKI /7248/, OKRZEJA /3474/ skupiając główny wysiłek na wykryciu i rozpoznaniu: ugrupowania, kierunku i czasu uderzenia 2 KA/NZ/ z zadaniem:

a/ w czasie organizacji obrony:

- do 18.00 28.11 potwierdzić skład, ugrupowanie i numerację związków taktycznych i oddziałów nieprzyjaciela przed frontem obrony 17 DZ;

- do 5.00 29.11 ustalić rejony rozmieszczenia i kierunki przegr-

powania środków przenoszenia broni jądrowej i artylerii polowej:

- do 5.00 29.11 ustalić rejony rozmieszczenia i kierunki przegrupowania SD, WŁ, punktów kierowania ogniem artylerii oraz naprowadzania lotnictwa;

- ustalić poziom zdolności bojowej wojsk w rejonie SOBOLEW, MACIEJOWICE, SOSNOWKA /3466/; oraz prawdopodobny czas przejścia wojsk nieprzyjaciela do natarcia;

- do 3.00 29.11 ustalić skład, rejon rozmieszczenia odwodu 2 DZ; następnie czas i kierunek wprowadzenia go do walki;

- do 5.00 29.11 ustalić rejony bazowania śmigłowców ppanc.

Rejony szczególnego zainteresowania - zgodnie ze wstępnym zarządzeniem rozpoznawczym nr 01.

b/ W czasie prowadzenia walki obronnej:

- ustalić główny kierunek uderzenia wojsk nieprzyjaciela;

- śledzić przegrupowanie środków przenoszenia broni jądrowej, stanowisk dowodzenia, węzłów łączności, punktów kierowania ogniem artylerii i naprowadzania lotnictwa, ustalając kolejne rejony ich rozwinięcia;

- śledzić przegrupowanie odwodów, ustalając kierunki /rubieże/ ich wprowadzenia do walki;

- śledzić działanie śmigłowców przeciwpancernych zwracając szczególną uwagę na kierunki: WIELGOLAS - MIŃSK MAZ., LATOWICZ - MROZY.

Rejony szczególnego zainteresowania:

nr 3: PARYSÓW, BRZUSKOWOLA /5654/, LATOWICZ.

3. W tym celu:

- zorganizować system PO na rubieży: kol. MIĘTNO /5240/, STAROWOLA /6048/, pkt 149,1 /6054/;

- do 18.00 28.11 rozwinąć król na rubieży: pkt 159,7 /6040d/, WIELGOLAS; początek pracy 20.00 28.11; rubież zapasowa GŁUPIANKA /7038/, PIASECZNO /7452/;

- do 18.00 28.11 wydzielić SPR do śledzenia odwodu 2 DZ;

- do 24.00 28.11 pozostawić w rejonie GENERAŁOWO /6254/ GR;

- do 4.00 29.11 zorganizować i przeprowadzić wypad siłami do wzmocnionego plutonu na kierunku GOZD /6050/, BOROWIE /5852/.

4. Na prawo rozpoznanie prowadzi 15 DZ w kierunku GÓRA KALWARIA - STUDZIANKI PANCERNE, na lewo SPR 20 DZ w kierunku LATOWICZ, ADAMÓW /3686/.

5. Rejony zastrzeżone zgodnie ze wstępnym zarządzeniem rozpoznawczym nr 01.

6. W związku z tym:

- jeńców, zdobyte dokumenty i nowe egzemplarze sprzętu i uzbrojenia kierować do DĄBROWA /9608/;
- plan rozpoznania przedstawić do wglądu do oddziału rozpoznawczego sztabu armii do 22,30 28.11;
- gotowość systemu osiągnąć do 18.00 28.11;
- utrzymanie łączności i składanie meldunków zgodnie z dotychczasowymi ustaleniami.

SZEF ODDZIAŁU ROZPOZNAWCZEGO
SZTABU 8 A

.....

SZEF SZTABU 8 A

.....

OPRACOWAŁ

/-/ kpt. dypl. Roman CWEKA

SPRAWDZIŁ

/-/ ppłk. Marian ŁOKOCIEJEWSKI

SZEF ARTYLERII 17 DZ

ZARZĄDZENIE BOJOWE SZEFA WOJSK RAKIETOWYCH I ARTYLERII 8 A nr 02.
SD DĄBROWA 14.00 28.11. Mapa 1:100 000, wydanie pierwsze 1974 r.

1. 25 drt rakietami zwykłymi porazić:

a/ w ogniowym wzbronieniu podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela - WSD 2 KA, cel nr 2120, czterema rakietami z głowicami kasetowymi na sygnał "REMIZA";

b/ w ogniowym odparciu ataku nieprzyjaciela - uderzeniem grupowym, czterema rakietami kasetowymi, obiekt zaplanowany przez dowódcę 17 DZ.

2. W pasie obrony 17 DZ AGA-8 jest w gotowości do:

a/ w ogniowym wzbronieniu podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela:

- na sygnał "BURZA" - zwalczania podchodzących kolumn nieprzyjaciela na drogach: ŻELECHÓW, OZIEMKÓWKA oraz PIASTÓW, KAMIONKA /5551/;

- na sygnał "DESZCZ" - do porażenia siły żywej i środków ogniowych nieprzyjaciela w OZmas "JOWISZ" odc. 1 i 2;

- wzbronienia nieprzyjacielowi ataku pozycji przedniej przez wykonanie narzutowego pola minowego "PLATAN-1";

b/ w ogniowym odparciu ataku nieprzyjaciela:

- na sygnał "ŚNIEG" do porażenia siły żywej i środków ogniowych czołowych pododdziałów nieprzyjaciela na linii przejścia do ataku w OZmas "SATURN" lub "MARS" odc. 1 i 2;

- wzbronienie nieprzyjacielowi ataku przed przednim skrajem, przez wykonanie narzutowego pola minowego "PLATAN-2";

c/ w ogniowym wparciu broniących się wojsk:

- na sygnał "CYKLON" - wzbronienia dalszego ataku nieprzyjacielowi, przez wykonanie narzutowego pola minowego "PLATAN-3";

d/ w porażeniu ogniowym nieprzyjaciela w czasie wykonywania kontrataku drugim rzutem dywizji - 2/8 ABAA z limitem 0,5 jo wykonuje za - dania wg planu dowódcy 17 DZ.

3. Artyleria 17 DZ - w ogniowym wzbronieniu podejścia i rozwinięcia wojsk nieprzyjaciela na sygnał "DESZCZ" wziąć udział dwoma dywizjonami w OZmas "JOWISZ" odc. 3 i 4; w ogniowym odparciu ataku na sygnał "ŚNIEG" wziąć udział trzema dywizjonami w OZmas "MARS" lub "SATURN" odc. 3, 4 i 5.

4. Dowiązanie elementów ugrupowania bojowego na podstawie mapy z użyciem przyrządów zakończyć do 22.00 28.11, następnie udokładnić na osnowie geodezyjnej. Przygotowanie nastaw do strzelania na pod-

stawie przygotowania dokładnego. Stacje meteorologiczne 8 A pracują w następującym układzie:

- w godz. 2.00-10.00 29.11 na częstotliwości 30,50 MHz, kryptonim stacji "WELA";

- w godz. 10.00-18.00 29.11 na częstotliwości 27,55 MHz, kryptonim stacji "JANTAR";

- w godz. 18.00-2.00 30.11 na częstotliwości 22,55 MHz, kryptonim stacji "ZNICZ".

Przekazywanie komunikatów w godzinach nieparzystych począwszy od 3.00 29.11.

5. Sygnały dowodzenia:

- wykonać manewr do zapasowego rejonu SS /SO/ nr ... "ROSZADA";
- otworzyć ogień ..... - "HURAGAN";
- wstrzymać ogień ..... - "POGODA".

Załącznik - wykaz współrzędnych planowanych ogni i narzutowych półminowych.

SZEF WR1A 8 A

.....

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr Jan WIĘCEK

SZEF SZTABU 8 A

.....

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dypl. Alfred GLOCK

WYKAZ WSPÓLRZĘDNYCH PLANOWANYCH OGNI I NARZUTOWYCH PÓL MINOWYCH

Rodzaj /nazwa/ ognia/	Numer odcinka	Współrzędne			Wymiary /m/		
		x	y	z	szer.	głęb.	
Narzutowe pola minowe "PLATAN"	1	PRAWY	59700	53650	160	3000	250
		LEWY	60650	56180	160		
	2	PRAWY	66180	54240	165	2800	250
		LEWY	66940	56720	165		
	3	PRAWY	70500	53620	170	2800	250
		LEWY	70840	56850	175		
OZmas	"JOWISZ"	1	57650	53330	165	300	200
		2	57140	54380	160	300	200
		3	57940	51920	160	300	200
		4	57260	52230	165	300	200
		5	56540	53150	160	300	200
		6	56380	55240	165	400	400
	"SATURN"	1	65980	55400	150	300	300
		2	65520	55330	150	300	300
		3	65280	54500	155	300	200
		4	64900	54320	155	300	200
		5	64150	54280	155	300	200
		6	64270	55850	155	300	200
7		64580	56320	155	300	300	
"MARS"	1	62240	50010	155	300	300	
	2	61180	50320	155	300	300	
	3	62030	48720	150	300	200	
	4	63110	48510	150	300	200	
	5	63090	50480	145	300	200	

DOWÓDCA 17 DZ

ZARZĄDZENIE DO OBRONY PRZECIWLOTNICZEJ 8 A nr 02 PŁSDLI OPL -
DĄBROWA /9810/. 14.00 28.11. Mapa 1:100 000, wydanie drugie 1984 r.

1. Działania bojowe 3 KA /NZ/ wspiera 1 DLT /NZ/ siłami czterech eskadr, jedna eskadra z 50 i 81 STLM /A/ oraz lotnictwo wojsk lądowych z KA w sile około 40 śmigłowców przeciwpancernych.

2 KA /NZ/ może być wspierany lotnictwem z 1 DLT /NZ/ w sile do pięciu eskadr, jedną eskadrą lotnictwa szturmowego z 81 STLM /A/, lotnictwem wojsk lądowych KA w sile około 50 śmigłowców przeciwpancernych oraz do eskadry z 36 pśmppanc /około 18 PAH-1/.

a. Od świtu 29.11 lotnictwo rozpoznawcze samolotami typu RF-4C może rozpoznawać ugrupowanie wojsk OPL, częstotliwości pracy urządzeń radioelektronicznych oraz strukturę obrony w taktycznej strefie obrony, działając pojedynczo i parami samolotów z wysokości 150-300 m i 3000-4000 m z prędkością do 300 m/s. Prawdopodobny główny kierunek rozpoznania DĘBLIN, ŁOCHÓW.

b. Lotnictwo myśliwsko-bombowe, dążąc do utrzymania przewagi na kierunku ŻELECHÓW, WIŚNIEW /9248/, WĘGRÓW, rano 29.11 może wykonać uderzenie zmasowane wysiłkiem do 150 samolotów na główne zgrupowanie obronne 8 A /13, 17 i 20 DZ/, wojska rakietowe na stanowiskach startowych, grupy artylerii na stanowiskach ogniowych /AGA-8/, środki rozpoznania i przeciwdziałania radioelektronicznego oraz pododdziały rakiet przeciwlotniczych. Uderzenie to może być wykonane w czterech rzutach:

- pierwszy rzut /przełamania OPL/ wysiłkiem do 45 samolotów^{x/} na bardzo małych i małych wysokościach z kierunków: RADOM, MIŃSK MAZ. i DĘBLIN, WĘGRÓW, głównie na środki OPL, środki rozpoznania radiolokacyjnego 17 i 20 DZ oraz RPW pierwszej linii:

- drugi rzut, wykonujący zadanie bezpośredniego wsparcia 2 KA/NZ/, wysiłkiem do 75 samolotów w 6-9 grupach po 8-12 samolotów na małych i średnich wysokościach z kierunków: RADOM, MIŃSK MAZ. i DĘBLIN, SOKOŁÓW PODLASKI.

17 DZ może być w tym okresie obiektem uderzeń do trzech grup /24-36/ samolotów myśliwsko-bombowych oraz do eskadry samolotów szturmowych ALPHA JET;

- trzeci rzut wykonujący zadanie izolacji pola walki, wysiłkiem do 15 samolotów F-16C;

x/ Kompendium sił zbrojnych państw NATO, Warezawa 1987.

- czwarty rzut, wysiłkiem do 15 samolotów na małych i średnich wysokościach w celu ustalenia rezultatów uderzenia oraz wykrycia nowych obiektów.

Odległości między rzutami mogą wynosić 4-6 minut, a między grupami 5-20 sekund.

Kolejne uderzenie lotnictwa myśliwsko-bombowego wysiłkiem do trzech eskadr na drugorzutowe dywizje i odwody specjalne 8 A, oraz do dwóch eskadr lotnictwa szturmowego /ALPHA JET, A-10A/ na tyły i drugie rzuty 17 i 20 DZ w okresie wprowadzania do walki odwodów 4 DZ /NZ/ i 10 DPanc /NZ/. W okresach między powyższymi uderzeniami, mogą być wykonywane uderzenia małych grup samolotów szturmowych /2-4-8/ we współdziałaniu ze śmigłowcami przeciwpancernymi i ogniem artylerii polowej głównie na drugorzutowe pododdziały i odwody specjalne wprowadzane do walki.

c. Lotnictwo wojsk lądowych śmigłowcami PAH-1 może wykonywać uderzenia grupami w składzie klucza śmigłowców głównie na pododdziały wykonujące manewr na kolejne rubieże obronne oraz uzyskujące największe powodzenie w trakcie wykonywania kontrataku.

d. Bezpilotowe środki typu K DAR-LOCUST i PAVE TIGER mogą działać w czasie 6.00-9.00 29.11 z kierunku południowo-zachodniego lub południowo-wschodniego na wysokości 3000 m z zadaniem rozpoznania ugrupowania systemu rozpoznania radiolokacyjnego 8 A oraz niszczenia jego elementów.

e. System rozpoznawczo-uderzeniowy ASAULT-BREAKER /J-SAC/ może działać w czasie 6.00-10.00 29.11 z kierunku południowego z zadaniem oddziaływania bojowego na zgrupowania wojsk i obiektów operacyjnych.

f. Najbliższe lotniska znajdują się w rejonach: płd. OPOCZNO/9252/, płn. KOŃSKIE /7458/ po około 12 F-4F, prawdopodobnie z 36 STLM /NZ/; wsch. WIERZBICA /7806/, 5 km płd. IŁŻA /7016/ po około 14 TORNADO z 34 SLMB /NZ/, PIONKI i BRONOWICE po około 13 ALPHA JET oraz NAŁĘCZÓW - 13 F-4F z 35 SLMB /NZ/. Lądowiska śmigłowców znajdują się w rejonach: około eskadry w CHOTYNI /4048/, prawdopodobnie z 36 pśmp panc SAMORZĄDKI /4450/; FIUKÓWKA /4674/; kol. ZWOLA.

g. Zakłócenia radioelektroniczne mogą być stosowane na 3-5 minut przed wejściem samolotów grup przełamujących OPL w strefę wykrywania RPW i RSWP. Mogą być stosowane przez samoloty HEB-320 i EA-6B ze stref w odległości 30-40 km od rubieży styczności bojowej wojsk z kierunku południowego, w pasmach częstotliwości 100-165 MHz oraz przez samoloty typu EF-111A lub F-4G z grup uderzeniowych.

2. Zadaniem wojsk OPL 8 A - we współdziałaniu z 8 DLM, wojskami OPL 11 A, FBRPlot oraz 8 bzrl - jest osłonić przed rozpoznaniem i uderzeniami z powietrza ZT zgrupowania obronnej armii odpierającego uderzenie 2 KA /NZ/ z kierunku ŻELECHÓW, WYSZKÓW i 7 DPanc /WB/ z kierunku pld. CIECHANÓW, WYSZKÓW, a następnie odwodów specjalnych i drugich rzutów podczas wprowadzania ich do bitwy oraz wojsk raketowych i artylerii na drogach marszu do rejonów stanowisk startowych i ogniowych.

3. a/ 8 DLM w pasie działania 8 A zwalcza cele powietrzne z położenia dyżurowania w powietrzu i na lotniskach na wysokości powyżej 4000 m, a nad rejonem obrony 8 pz powyżej 3000 m. Główny wysiłek LM dyżurującego w strefach skupiony jest na rozbiciu ŚNP rzutu przełamującego OPL, a LM dyżurującego na lotniskach - drugiego rzutu uderzenia ŚNP za tylną linię baterii pierzeworzutowych ZT, a trzeciego i czwartego rzutu na całej głębokości.

Strefy dyżurowania: nr 1 - środek strefy SULEJÓWEK; nr 2 - SOKOŁÓW PODLASKI. Od 6.00-8.00 dyżuruje w strefie nr 1, a od 8.00-10.00 w strefie nr 2, na wysokości 3000-4000 m siłami po kluczu MiG-23. Korytarz przelotu lotnictwa uderzeniowego: prawa granica: GRĘBKÓW /9262/, BOROWIE /5852/; lewa granica: MOKOBODY /9276/, STOCZEK ŁUKOWSKI. Wlot na wysokości 200 m, powrót - 500 m.

b/ FBRPlot od 22.00 28.11 osłania przeprawę na NARWI i BUGU w rejonie pld. PUŁTUSK, wech. BROK. Zwalcza cele powietrzne od wysokości 2000 m.

8 prplot od 3.00 29.11 osłania 17 i 20 DZ ze stanowisk startowych w rejonie: pld. MALISZEW /7834/, pld. MOCZYDŁA /8648/, zach. PIOTROWNIA /8662/, zach. NATOLIN /0054/, pld. OLECHÓW /9242/. Zwalcza cele powietrzne od wysokości 1000 m, od rubieży KARCZEW, PILAWA i 2000 m - DŁUŻEW /6840/, WODYNIE /6864/.

o/ RPW-81 rozwinięty na stanowisku bojowym pld. PONURZYCA /6426/. RPW-83 rozwinięty na stanowisku bojowym w rejonie pld. NOWAKI /7874/ - jako skryty. Na sygnał "ZORZA" melduje w K/R nr 255. Planowany rejon stanowiska bojowego w toku operacji RPW-84 wech. LEŚNIKI /0654/.

d/ Na prawo 15 paplot "KUB" 15 DZ od 22.00 28.11 na stanowiskach startowych w rejonie: TOMICE /6412/, zach. SZPRUCH /5612/, pld. HENRYKÓW /4810/, 2 km pld. zach. DRAWLEW /5600/. Zwalcza cele powietrzne na małych i średnich wysokościach. Lewa granica sektora odpowiedzialności 23-00.

e/ Na lewo 20 paplot "OSA" 20 DZ od 2.00 29.11 na stanowiskach startowych w rejonie: 2 km pld. zach. LIPINY /7062/, pld. KOŁODZIĄDZ

/6464/, zach. SZOSTEK /7070/, 1,5 km wsch. TRZCINIEC /6874/. Zwalcza cele powietrzne na małych i średnich wysokościach z kierunku południowego i południowo-wschodniego skupiając wysiłek w sektorze: prawa granica 35-00. 2 bplot 40 pz 20 DZ na stanowisku ogniowym w rejonie wsch. kol. IWOWE /6058/.

f/ 8 bzrl obezwiadnia radioelektronicznie środki rozpoznania radioelektronicznego nieprzyjaciela na prawdopodobnym kierunku głównego uderzenia 2 KA /NZ/.

4. Dowódca 8 A zdecydował:

Główny wysiłek walki z ŚNP skupić na kierunku DOBRE /9846/, wsch. GARWOLIN. We współdziałaniu z LM, 8 bzrl i systemem OPL 11 A wzbronąć rozpoznania i wykonania uderzeń ŚNP na zgrupowanie obronne armii rozbijając jego zgrupowania lotnicze na podejściach do obiektów uderzeń i zadać nieprzyjacielowi straty w granicach 15%. W uderzeniach zamaszowanych samoloty pierwszego rzutu zwalczać wysiłkiem połowy środków OPL ZT pierwszego rzutu, dyżurnymi środkami 8 prplot i LM z położenia dyżurowania w powietrzu. Samoloty drugiego rzutu zwalczać całością sił, a te które przerwały się przez taktyczną strefę osłony zwalczać siłami LM i środkami OPL ZT drugiego rzutu. Samoloty pozostałych rzutów zwalczać środkami dyżurnymi ZT pierwszego rzutu, 8 prplot i LM. W pozostałych uderzeniach samoloty zwalczać siłami OPL ZT, na kierunkach których będą wykonywane oraz częścią sił 8 prplot i LM. Pojedyncze grupy ŚNP niszczyć dyżurnymi środkami OPL. W pierwszej kolejności niszczyć ŚNP bezpośrednio atakujące osłaniane obiekty, samoloty rozpoznawcze i WRE.

Wojska OPL 8 A ugrupować w trzy rzuty:

- pierwszy rzut: środki OPL 17, 20 i 21 DZ;
  - drugi rzut: 8 prplot i pierwsza linia 8 brt;
  - trzeci rzut: środki OPL ZT drugiego rzutu /13 DZ, 25 DPanc/AR/;
- drugi rzut 8 brt i LM/.

W toku walki środki OPL armii przesuwać metodą towarzyszenia i kolejnych zmian stanowisk startowych /ogniowych/ baterii na kierunkach działania osłanianych obiektów /wojek/. Być w gotowości do wykonania manewru do osłony ZT drugiego rzutu 8 A wykonujących przeciwuderzenie.

5. Dowódca armii rozkazał:

- a. 17 DZ, obronę przeciwlotniczą zorganizować we współdziałaniu z 8 prplot i 20 paplot według decyzji dowódcy dywizji.
- b. W pasie obrony dywizji zwalczać cele powietrzne skupiając główny wysiłek do wysokości 2000 m w sektorze: prawa granica 37-00, lewa granica 24-00.

Ponadto kierować się następującymi zasadami:

- w razie braku celów powietrznych we własnym sektorze odpowiedzialności zwalczać cele powietrzne najpierw w rejonie obrony 8 pz, a następnie lewego sąsiada, zwalczając samoloty nieprzyjaciela od końca grup lecących najbliższej granicy sektora;

- we własnym sektorze dążyć do niszczenia całych grup samolotów, a w razie braku kanałów celowania niszczyć całe grupy celów w środku sektora odpowiedzialności.

c. Główny wysiłek rozpoznania skupić na wykryciu nalotów z kierunków: RADOM, MIŃSK MAZ. i DĘBLIN, WĘGRÓW oraz śmigłowców nieprzyjaciela. Ciągłe pole rozpoznania radiolokacyjnego stworzyć na głównych kierunkach zagrożenia uderzeniami ŚNP od 200 m. Być w gotowości do przekazywania na sygnał "BŁYSKAWICA" informacji o sytuacji powietrznej.

Wysoki stopień żywotności systemu CPL dywizji zapewnić głównie przez rozbudowę inżynieryjną stanowisk, maskowanie, obronę radioelektroniczną i manewr pododdziałami /sprzętem/.

d. Obronę radioelektroniczną zorganizować w sposób następujący: ... /dla celów szkoleniowych nie podaje się/.

e. Sygnały współdziałania:

- zakaz prowadzenia ognia ..... - TAMA;
- zezwolenie na prowadzenie ognia ..... - TOPOLA;
- zarządzam gotowość bojową nr 1 ..... - PIORUN;
- zarządzam gotowość bojową nr 2 /3/ ..... - GROM-2/3/;
- poszukiwać śmigłowców w swoich sektorach ..... - MOTYL;
- odwołanie poprzedniego sygnału ..... - JAWOR;
- zakaz promieniowania ..... - ZAPORA.

Sygnały współdziałania z lotnictwem uderzeniowym ... /jak w sytuacji lotniczej, załącznik 16 do założenia taktycznego nr 1/.

6. Normy zużycia na dzień 29.11:

- rakiet 9M33M ..... - 90 szt.;
- rakiet 9M32M ..... - 108 szt.;
- amunicji przeciwlotniczej ..... - 1,3 jo.

120 rakiet /24 rakiety wymagają sprawdzenia/ przyjąć w dniu 28.11 o 17.00 w ... /punkt spotkania z kolumną 8 PTBRPlot określi szef OPL 17 DZ/. Hasło - "KOLBA", odzew - "KOŁO".

7. Gotowość bojowa systemu OPL 17 DZ. o 22.00 28.11.

8. a. PłSDLiOPL 8 A rozwinięty w rejonie DĄBROWA /9810/, czynne od 12.00 28.11. Os przesunięcia jak w rozkazie operacyjnym 8 A.

b. Meldunki przedstawiać:

- terminowe o 20.00 z 18.00;
- dorażne po uderzeniach ŚNP.

Zastępca: dowódca 8 prplot.

SZEF WOJSK OPL 8 A

.....

SZEF SZTABU 8 A

.....

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ ppłk dypl. inż. Janusz WALCZAK

/-/ płk dypl. Józef GADZAŁA

DOWÓDCA 17 DZ

ZARZĄDZENIE ZABEZPIECZENIA INŻYNIERYJNEGO 8 A nr 02/Inż. SD - DĄBROWA /9608/, 16.30 28.11. Mapa 1:200 000, wydanie pierwsze 1970-74 r.

1. Siłami i środkami wojsk inżynieryjnych armii zostaną wykonane następujące zadania zabezpieczenia inżynieryjnego:

a/ 2 plsap z 1 k 1/8 BSap wyposażony w 800 kg MW i 500 min ppanc do 4.00 29.11 urzędzi i będzie utrzymywał węzeł zapór w rejonie CEGŁÓW /7850/;

b/ 3 plsap z 1 k 1/8 BSap wyposażony w 1000 kg MW i 600 min ppanc do 4.00 29.11 urzędzi węzeł zapór w rejonie wskazanym przez dowódcę dywizji. Dowódca plsap zamelduje się na SD dywizji do 18.00 28.11;

c/ 1 kid bid 8 pdm od 18.00 28.11 utrzymywać będzie drogę dofrontową na odcinku: WIĄZOWNA KOŚCIELNA /8220/, KOŁBIEL /7032/ oraz rökadę: KAŁUSZYN /8654/, MIŃSK MAZOWIECKI /6436/, CZARNÓWKA /7828/, KARCZEW /7216/;

d/ 2 k 1/8 BSap do 4.00 29.11 ustawi 900 m ppanc pola minowego w rejonie głównego wysiłku obrony w miejscu wskazanym przez dowódcę dywizji;

e/ na okres od 17.00 28.11 do 6.00 29.11 przydziela się 1 kminż 8 BSap. Kompanię wykorzystać do rozbudowy fortyfikacyjnej w rejonie głównego wysiłku obrony, a następnie rejonów obrony dla pododdziałów wycofanych z pozycji przedniej;

f/ na okres przygotowania i prowadzenia obrony dywizji przydziela się 1 k 2/8 BSap z 538 minami TM-62M, 362 minami MPP-8 z ZNR oraz 350 kg MW, którą przejąć w podporządkowanie o 17.30 28.11. Punkt spotkania - HUTA KUFLEWSKA /7454/;

g/ w toku walki obronnej przewiduje się użycie OZap nr 1 8 A do minowania w pasie obrony dywizji na rubieżach:

- nr 1 - pld. WOJCIECHÓWKA /7440/, wsch. KRZYWICA /7644/;

- nr 2 - PODSKWARNE /7654/, 1 km pld. TROJANÓW /7658/;

- nr 3 - BUDY BARCZAŃKIE /8044/, 2 km wsch. TRYBÓW /8246/;

- nr 4 - wzg. 190,1 /8060/, 1 km pln.-zach. SOSNOWO /8064/;

oraz OZap nr 2 8 A /2 kmin bmin 8 BSap/ wyposażonego w dwie jednostki minowania /na zasadzie okresowego podporządkowania/ do minowania na rubieżach zaplanowanych przez dowódcę dywizji. Rejon ześrodkowania OZap nr 2 8 A: PEŁCZANKA /8250/, KRUKI /8252/, WOLA PAPROTNIA /8254/, RYCZÓŁEK /8152/;

h/ do 17.00 28.11 transportem armii zostaną dostarczone do tyłów dywizji następujące środki i materiały inżynieryjne:

- miny ppanc TM-62M ..... - 7000 szt.;
- miny ppanc MPP-B ..... - 1500 szt.;
- miny pplech PMD-6 ..... - 600 szt.;
- miny pplech PSM-1 ..... - 1000 szt.;
- MW ..... - 3,5 t;
- MW do wykopów /Z-64/ ..... - 85 kpl.;
- zapory mało widoczne /ZMW/ ..... - 115 kpl.

2. W celu zabezpieczenia inżynieryjnego obrony dowódca armii

r o z k a z a ł:

a/ do 6.00 29.11 zakończyć w ramach rozbudowy inżynieryjnej obrony prace pierwszej kolejności, po czym kontynuować prace z zakresu drugiej kolejności;

b/ zapory minowe i niszczenia przygotowane w głębi obrony utrzymywać w drugim stopniu gotowości;

c/ upoważnia się dowódcę 17 DZ do prowadzenia niszczeń w pasie obrony dywizji z wyjątkiem dróg:

- POGORZEL /7638/, SIENNICA /7442/, DROŻDŻÓWKA /6846/;
- DĄBROWA /7854/, HUTA KUFLEWSKA /7454/, WALISKA /7052/;

d/ obiekty przygotowane do niszczenia numerować od 1 do 30;

e/ zapory minowe w pasie obrony numerować od 51 do 100.

3. Sprzęt i materiały inżynieryjne pobierać z PSSInż. rozmieszczonego od 18.00 28.11 w rejonie ZAWADY /0862/.

4. Uszkodzone maszyny i sprzęt inżynieryjny kierować do brsinż rozmieszczonego w ramach ABR od 18.00 28.11 w rejonie NOWINY /7010/.

5. Meldunki składać:

- o realizacji zadań zabezpieczenia inżynieryjnego codziennie do 20.00 ze stanu na 18.00;
- poniesionych większych stratach - natychmiast;
- do 12.00 29.11 przesłać dokumentację sprawozdawczą zapór inżynieryjnych /podaje się dla celów szkoleniowych - egz. nr 1 formularzy zapór minowych, egz. nr 1 ogólnego wykazu zapór, kalka z mapy sprawozdawczej/.

SZEF WOJSK INŻYNIERYJNYCH 8 A

.....

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dypl. Józef LEWANDOWSKI

SZEF SZTABU 8 A

.....

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dr Marian BEDNARZ

DOWÓDCA 17 DZ

ZARZĄDZENIE OBRONY PRZECIWCHEMICZNEJ 8 A nr 02. SD DĄBROWA /9606/.
12.10 28.11. Mapa 1:100 000, wyd. pierwsze 1974 r.

1. Należy liczyć się z możliwością użycia broni jądrowej /w tym ładunków neutronowych/ oraz broni chemicznej, zarówno w czasie organizowania obrony, jak i w czasie walki obronnej. Związki taktyczne i oddziały 2 i 3 KA /NZ/ intensywnie przygotowują żołnierzy do działań w warunkach skażeń promieniotwórczych i chemicznych.

2. Na korzyść 17 DZ 8 A wykonuje następujące przedsięwzięcia:
- od 18.00 28.11 prowadzi powietrzne rozpoznanie skażeń do rubieży KOŁBIEL /7032/, MROZY /8254/.

3. Komunikaty MET-PAT będą przekazywane co cztery godziny od 20.00 28.11 w sieci radiowej szefa sztabu 8 A.

DOWÓDCA 8 A ROZKAZAŁ:

1. Wysiłek obrony przeciwchemicznej skupić na ochronie żołnierzy przed rażącym działaniem skażeń chemicznych i promieniotwórczych. Wykorzystać w pełni możliwości stosowania zasłon dymnych.

2. Dywizyjny system wykrywania skażeń mieć w gotowości od 18.00 28.11.

3. Wysiłek rozpoznania skażeń skupić:
a/ w okresie organizowania obrony - w rejonach pozycji obronnych i stanowisk dowodzenia;
b/ w okresie działań obronnych - w rejonach rozmieszczenia drugiego rzutu, artylerii i tyłów.

4. Zabiegi specjalne prowadzić własnymi siłami.

5. Środki dymne wykorzystać do maskowania odejścia pododdziałów na kolejne rubieże obrony oraz do maskowania oddziałów wychodzących na rubieże ogniowe.

6. W dywizji zgromadzić ruchome zapasy sprzętu i materiałów przeciwchemicznych zgodnie z warunkami. O zużyciu 50% zapasów meldować natychmiast. Sprzęt i materiały przeciwchemiczne uzupełnić pod koniec dnia walki.

7. Utrzymywać fundusz wymienny umundurowania w ilości: w dywizji - 500 kpl., w pułkach - 150 kpl. Przewozić go na środkach transportu pododdziałów zaopatrzenia przy pododdziałach przeciwchemicznych.

8. Meldunki przedstawiać:

- terminowe - do 20.00 według stanu na 18.00;
- dorażne - według potrzeb.

SZEF WOJSK
OBRONY PRZECIWCHEMICZNEJ 8 A

.....

SZEF SZTABU 8 A

.....

OPRACOWAŁ

/-/ płk dr Józef ŁABĘDZKI

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dr inż. Ireneusz NOWAK

SZEF SZTABU 17 DZ

ZARZĄDZENIE ŁĄCZNOŚCI SZTABU 8 A nr 010/łącz. SD 8 A - DĄBROWA /9608/. 1990 11.28 14.00. Mapa 1:200 000, wydanie pierwsze 1974 r.

Dla zapewnienia dowodzenia wojskami w operacji obronnej 8 A obowiązuje następująca organizacja łączności:

1. WEZŁY ŁĄCZNOŚCI:

1.1. Węzły łączności stanowisk dowodzenia 8 A w czasie walki o utrzymanie I i II rubieży armijnej obrony będą rozwinięte, jak wstępne zarządzenie łączności sztabu 8 A nr 07/łącz.

1.2. Węzły łączności sąsiadów - jak wstępne zarz. łącz. nr 07/łącz.

1.3. Węzeł łączności stanowiska dowodzenia 17 DZ rozwinąć w rejonie LUBICE /6434/ czynny od 18.00 28.11.

2. ŁĄCZNOŚĆ RADIOWA:

2.1. Łączność radiową dowódcy i sztabu 8 A zorganizowano zgodnie z tabelami danych radiowych nr nr ... /jak sytuacja łączności z 12.30 28.11/.

2.2. W relacjach radiowych dowódcy oraz sztabu 8 A nawiązywać łączność na częstotliwości roboczej /pierwszej/.

2.3. Terminy zmian częstotliwości:

2.3.1. Z dziennych na nocne /roboczych na zapasowe/ godz.21.00.

2.3.2. Z nocnych naienne /zapasowych na robocze/ godz.7.00.

O zmianie decyduje radiostacja główna w danej relacji.

2.4. Stały kryptonim i sygnał rozpoznawczy radiostacji dowódcy 8 A - BERYL 04 - kluczem Q27A.

Ze stałym kryptonimem i sygnałem rozpoznawczym zapoznać wszystkie obelugi urządzeń łączności.

Kryptonim radiowy PPD 8 A - WRZOS 41.

2.5. Łączność radiową w związkach taktycznych i oddziałach armijnego podporządkowania zapewnić zgodnie z decyzjami dowódców i wytycznymi szefów sztabów przestrzegając zasad organizacji łączności radiowej. Instr. Syg. łącz. 506/72.

3. ŁĄCZNOŚĆ RADIOLINIOWA I PRZEWODOWA:

3.1. Armijna oś łączności radioliniowej w pasie obrony 8 A rozwinięta po linii stanowisk dowodzenia armii. Szef osi dowódca brk 8 pł.

3.2. Przyłączenie węzłów łączności stanowisk dowodzenia ZT i oddziałów 8 A do systemu łączności zabezpieczyć w następujący sposób:

3.2.1. SD ZT w bezpośrednich kierunkach do SD i ZSD 8 A za pomocą stacji radioliniowych R-409M1 i linii kablowej PKD 2x2 siłami i środkami 8 pól.

3.2.2. WSD ZT w bezpośrednich kierunkach do SD i ZSD 8 A za pomocą stacji radioliniowych R-409M1.

3.2.3. TSD ZT wykorzystując system łączności radioliniowo-przewodowej przez Wł SD ZT.

3.3. Łączność przewodową zapewnia się:

3.3.1. Od Wł SD 8 Armia do SD 17 DZ w bezpośrednim kierunku z wykorzystaniem aparatu AŁD-3 i kabla PKW-2x2.

3.3.2. Od Wł SD, ZSD i TSD 8 Armii do Wł ZT na wydzielonych łączach z systemu stacjonarnego:

3.3.2.1. Łącze w relacji SD 8 A - SD 17 DZ, SOKOŁÓW PODLASKI, KOŁBIEL /7032/;

3.3.2.2. Łącze w relacji ZSD 8 A - SD 17 DZ; ŁOCHÓW /2246/ - KOŁBIEL.

3.3.2.3. Łącze w relacji TSD 8 A - SD 17 DZ; CIECHANOWICE /4000/ - KOŁBIEL.

4. ŁĄCZNOŚĆ POCZTOWA:

4.1. Wojskowy Węzeł Pocztowy nr ... rozmieszczony w rejonie ŁOCHÓW.

4.1.1. PWP nr 4020 dla 17 DZ rozwinięty w rejonie MIŃSK MAZOWIECKI.

4.2. Wojskowe Stacje Pocztowe rozwija się:

4.2.1. WSP nr 4021 rozwinięta przy SD 8 A w rejonie DĄBROWA.

4.2.2. WSP nr 4022 rozwinięta przy ZSD 8 A w rejonie ŁOCHÓW.

4.2.3. WSP nr 4023 rozwinięta przy TSD 8 A w rejonie CIECHANOWICE.

4.3. Łądowiska dla śmigłowców łącznikowych przy stanowiskach dowodzenia 8 A.

4.4. Wymianę poczty i dostarczanie dokumentów bojowych przeprowadzać dwa razy na dobę zgodnie z planem wymiany przesyłek pocztowych dla 8 A.

5. ŁĄCZNOŚĆ SZYFROWA, KODOWA I UTAJNIONA:

5.1. Łączność szyfrową zorganizować zgodnie z wytycznymi SWŁ 8 A nr 0012/łącz. z dnia 27.11.

5.2. Łączność kodową:

Do utajniania wiadomości "Tajnych" i "Poufnych" przekazywanych przez nieutajnione techniczne środki łączności stosować następujące dokumenty kodowe:

5.2.1. W sieci SD, ZSD 8 A ze związkami taktycznymi i samodzielnymi oddziałami 8 A - słownik tabeli rozmówniczej "3301" wraz z systemem kluczowym z serii O15 i kodem map KM-3.

5.2.2. W sieciach związków taktycznych wykorzystywać własne dokumenty kodowe.

5.2.3. W sieciach TSD 8 A - TSD ZT i samodzielnych oddziałów 8 A, słownik tabeli sygnałowej tyłowej "3372" i kodem mapy KM-3.

5.3. Łączność utajniona:

5.3.1. Łączność utajnioną zorganizować zgodnie z tabelami danych radiowych, radiotelefonicznych; wykazem kanałów łączności wydzielanych w systemie łączności radioliniowo-przewodowym 8 A oraz dokumentami kluczowymi przesłanymi z pismem nr 0273/Łącz.

5.3.2. Dokumenty kluczowe telefonicznej i telegraficznej sieci utajnionej wykorzystywać od dnia 28.11 godz. 23.00. W tym dniu wykorzystać pierwsze blankiety dokumentów.

Zmiany dokumentów kluczowych dokonywać codziennie w godz. od 23.00 do 00.01.

6. ZABEZPIECZENIE TYŁOWE I TECHNICZNE:

6.1. Organizacja zaopatrywania:

ZT i oddziały 8 A zaopatruje 8 PSSŁ występujący w składzie 8 ABMZ, rozmieszczony w rejonie pld. CIECHANOWICE /4000/.

Przydziały środków materiałowych łączności będą realizowane bieżąco na podstawie zapotrzebowań zawartych w dobowych meldunkach.

Dowóz środków materiałowych do ZT pierwszego rzutu, ABROT i AGA odbywać się będzie transportem armii. Drugorzutowe ZT i inne oddziały pobierają środki materiałowe własnym transportem.

6.2. Organizacja remontu:

Remonty sprzętu łączności prowadzi 8 brsł ze składu 8 ABR rozmieszczonej w rejonie pln. CIECHANOWICE.

Użytkownicy sprzętu łączności i plrsł batalionów remontowych DZ wykonują RB, natomiast 4 brsł wykonuje RB i RŚ.

Sprzęt łączności zakwalifikowany do RG będzie ewakuowany transportem armii na zaplecze.

6.3. Organizacja ewakuacji:

Uszkodzony przenośny sprzęt łączności zbierać i gromadzić w PZUS oddziałów.

Uszkodzony sprzęt łączności remontowany na pojazdach mechanicznych ewakuowany będzie na zasadach ustalonych przez szefa służby czołgowo-samochodowej.

Powyższe zasady obowiązują także w odniesieniu do zdobycznego sprzętu łączności.

7. SPRAWOZDANIA I MELDUNKI:

7.1. Dobowe meldunki łączności przekazywać do godz. 21.00 wg stanu łączności o godz. 20.00 do SWŁ 8 A.

7.2. Opracowane przez sztaby ZT i oddziałów plany łączności wraz z tabelami danych przesłać do sztabu 8 A do 23.00 28.11.

7.3. Kontrola czasu o godz. 6.00 i 24.00.

8. GOTOWOŚĆ ŁĄCZNOŚCI: 4.00 29.11.

SZEF WOJSK ŁĄCZNOŚCI 8 A

SZEF SZTABU 8 A

/stopień, imię i nazwisko/

/stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr inż. Józef MICHNIAK

DOWÓDCA 17 DZ

ZARZĄDZENIE O WALCE RADIOELEKTRONICZNEJ 8 A nr 06. SD DĄBROWA /9608/ 14.00 28.11. Mapa 1:100 000, wydanie 1974 r.

1. W pasie obrony 17 DZ wykryto:

a/ Stanowiska dowodzenia i ważniejsze obiekty radioelektroniczne kierowania pododdziałami broni jądrowej w rejonach: HORDZIEŻKA /3680/, BURZEC /4086/, BUDKI /4076/, SŁUPIA /5850/.

b/ Stanowiska dowodzenia: 3 KA - ŻELECHÓW, 2 DZ - ŁASKARZEW, 13 BZ - BRZUSKOWOLA /5656/.

c/ Posterunki rozpoznania przeciwnika w rejonach: zach. STOCZEK ŁUKOWSKI i wsch. GARWOLIN.

d/ Środki wojny elektronicznej w rejonach: 5 km wsch. ŻELECHÓW; 4 km płd.-zach. STOCZEK ŁUKOWSKI, 8 km płd.-wsch. GARWOLIN.

2. Siłami i środkami armii w pasie obrony 17 DZ będą:

a/ niszczone obiekty radioelektroniczne: SD 2 KA /NZ/, SD 4 DZ, SD 10 DPanc, 250 d "L";

b/ obezwładnione zakłóceniami radiowymi krótkofalowe kierunki i sieci radiowe stanowisk dowodzenia 4 DZ i 10 DPanc /NZ/ oraz 6 BPanc /NZ/.

3. Główny wysiłek walki radioelektronicznej skupić:

- podczas zajmowania obrony - na ukryciu zgrupowania bojowego dywizji oraz wprowadzenia przeciwnika w błąd co do rejonu skupienia głównego wysiłku obrony;

- w toku prowadzenia obrony - na dezorganizowaniu pracy systemów dowodzenia wojskami i kierowania ogniem pierwszorzutowych brygad 4 DZ i 10 DPanc /NZ/ oraz na zapewnieniu stabilnej pracy analogicznych systemów wojsk własnych.

4. Do realizacji zadań walki radioelektronicznej wykorzystać do 20% potencjału artylerii dywizji.

5. Dywizji przydziela się 40 kompletów nadajników zakłócających jednorazowego użytku, które zostaną dostarczone do DGA razem z amunicją.

6. Zorganizować współdziałanie kompanii zakłóceń z kompanią rozpoznania radioelektronicznego dywizji według obowiązujących zasad organizacji łączności i wymiany informacji w systemie WRE.

7. Sygnały dowodzenia i współdziałania:

- a/ początek zakłóceń - BURZA;
- b/ koniec zakłóceń - TAMA;
- c/ przerwanie zakłóceń - BARIERA;
- d/ wzmocnienie zakłóceń - TORNADO.

8. Meldunki o sytuacji radioelektronicznej składać o godz. 21.00 z godz. 18.00, o godz. 9.00 z godz. 6.00.

SZEF ODDZIAŁU WRE SZTABU 8 A

SZEF SZTABU 8 A

... /stopień, imię i nazwisko/

... /stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ
ST. WYKŁADOWCA KSO

SPRAWDZIŁ
KIER. ZAKŁADU WRE KSO

/-/ ppłk mgr inż. Lech LANCMANŃSKI

/-/płk dr Zbigniew MAGNUCKI

DOWÓDCA 17 DZ

ROZKAZ TYŁOWY 8 A nr 01. SD DĄBROWA /9608/ 16.00 28.11.

Mapa 1:100 000, wydanie 1980 r.

W czasie obrony nieprzyjaciel dążyć będzie do niszczenia i obezwładniania oddziałów i pododdziałów tyłowych dywizji oraz ich elementów, głównie w rejonach ich rozwinięcia, przyjęcia środków materiałowych oraz w czasie dowozu i ewakuacji.

1. Rozmieszczenie jednostek tyłowych armii:

- 8 ABMZ od 6.00 28.11 w rejonie: płn. wsch. BRAŃSK;
- OABMZ-8 od 16.00 28.11 w rejonie: STARA WIEŚ /1464/, STOCZEK /2460/, WROTNÓW /2070/;
- OBSZF-14 od 10.00 28.11 w rejonie: PAPROTNIA /9600/, SMUNIEW /0094/, OSTROWIEC /0400/;
- odwód medyczny nr 1 w rejonie zach. RUDKA /4416/;
- odwód medyczny nr 2 w rejonie 5 km pld. CIECHANOWIEC;
- 8 bde na ADS nr 1 w rejonie zach. RÓWNE /0840/.

2. Przebieg armijnych dróg samochodowych:

- ADS nr 1 - ŁOCHÓW /2246/, STANISŁAWÓW /S436/, MIŃSK MAZOWIECKI /8436/;
- ADS nr 2 - BRAŃSK, KOSÓW LACKI /3076/, WĘGRÓW /0868/, KAŁUSZYN /8654/;
- RDS nr 1 - WARSZAWA, MIŃSK MAZOWIECKI, KAŁUSZYN, SIEDLCE.

3. Zgromadzić zapasy środków materiałowych:

- do 1.00 29.11 do pełnych norm wszystkie rodzaje środków materiałowych;
- do 2.00 29.11 na SO zapas doraźny amunicji artyleryjskiej w wysokości 0,8 jo 1 2 salwy amunicji minowej.

4. Limity zużycia środków materiałowych na dzień 29.11:

- benzyny samochodowej - 0,15 jn;
- oleju napędowego do pojazdów kołowych - 0,15 jn;
- oleju napędowego do pojazdów gąsienicowych - 0,20 jn;
- paliwo lotnicze - 1,5 jn;
- inne środki materiałowe zgodnie z wytycznymi szefów rodzajów wojsk i służb.

5. Dowóz środków materiałowych:

- a/ w okresie przygotowania obrony:

- 8 ABMZ dowiezie do 20.00 28.11 amunicję do pełnych norm zapasów ruchomych;

- 50 ton benzyny samochodowej;

- 175 ton oleju napędowego;

- pozostałe środki materiałowe pobrać własnym transportem z OABMZ-8 do 23.00 28.11;

b/ w dniu 29.11:

- 8 ABMZ dowiezie do 13.00 29.11 amunicję do wysokości 50%, a do 18.00 do 100% wyznaczonego limitu zużycia;

- do godz. 22.00 29.11 pobrać własnym transportem ze składów armijnych brakujące do pełnych norm ilości środków materiałowych.

W wypadku zniszczenia składów 8 ABMZ brakujące środki materiałowe do pełnych norm zarówno w dniu 28.11, jak i w dniu 29.11 pobierać własnym transportem ze stacjonarnych składów wojskowych, w tym:

- amunicję m. BENIAMINÓW /1206/;

- paliwa m. EMILJANÓW /1018/;

- żywność i pozostałe z RSK - REMBERTÓW /9012/.

6. Zabezpieczenie techniczne sprzętu służb tyłowych.

Remont bieżący prowadzić własnymi siłami i środkami. Sprzęt wymagający remontu średniego i głównego ewakuować własnymi siłami do OABR-1 rozwiniętego w m. pñn. WĘGRÓW /0868/.

7. Zabezpieczenie medyczne.

Od 12.00 28.11 ewakuację rannych i chorych do szpitali stacjonarnych TŁUSZCZ i WYSZKÓW - prowadzić własnym transportem.

Od 18.00 28.11 ewakuację rannych i chorych w ogniwie DPM-OBSZF-14 prowadzi 33 kasan. Przydzielone na wzmocnienie siły i środki medyczne przyjąć o 2.00 29.11 w m. CHROŚLA /8432/.

8. TSD 8 A od 11.00 28.11 rozwinięte w m. OLENDY /3818/.

9. Meldunki dobowe przedstawiać do 20.00, doraznie w przypadku powstania strat masowych.

10. Gotowość tyłów 17 DZ osiągnąć do 3.00 29.11.

SZEF SZTABU 8 A

DOWÓDCA 8 A

.....
/stopień, imię i nazwisko/

.....
/stopień, imię i nazwisko/

ZASTĘPCA DOWÓDCY-KWATERMISTRZ 8 A

/stopień, imię i nazwisko/

OPRACOWAŁ

SPRAWDZIŁ

/-/ppłk dypl. Mikołaj GIEGIEL

/-/płk dr Czesław PORZUCZEK

DOWÓDCA 17 DZ

ROZKAZ TECHNICZNY DOWÓDCY 8 A nr 02. SD DĄBROWA /9608/ 16.00 28.11.
Mapa 1:200 000, wydanie 1980.

1. 17 DZ otrzymała zadanie przejścia do obrony, celem załamania przeciwwuderzenia.

Gotowość wojsk dywizji do obrony 6.00 29.11.

Gotowość służb technicznych do obrony 5.00 29.11.

2. Główne zadania zabezpieczenia technicznego:

- rozpoznanie, pomoc techniczna, ewakuacja i remont uszkodzonego uzbrojenia i sprzętu technicznego;
- zaopatrywanie wojsk w techniczne środki bojowe i materiałowe.

3. Na zabezpieczenie wykonania zadań ogniowych dywizji przydzielam następujące limity środków bojowych:

a/ taktycznych pocisków rakietowych z głowicą kasetową - 12 szt.;

b/ przeciwlotniczych pocisków rakietowych do wyrzutni

OSA ..... - 90 szt.;

c/ amunicji /w jo/ na 29.11:

Wyszczególnienie	strzele-cka	moździer-owa	art. do sh 152mm	art. do sh 122mm	art. ppanc	rakie-towa	czołgowa	przeciw-lotnicza	plot.poc rak.S-2 /w szt./	PPK
Ogółem na 29.11	0,8	2,2	2,0	2,2	1,0	1,66 +3 wy am.mir	1,0	1,3	108	1,6

4. Dostawy technicznych środków bojowych będą realizowane w następujących ilościach i terminach:

- do 13.00 29.11 do wysokości 50% przydzielonego limitu.

Punkt spotkania CHROŚLA;

- do 18.00 29.11 do wysokości 80% przydzielonego limitu.

Punkt spotkania wskaże 17 DZ;

- do 22.00 29.11/ do wysokości pełnych norm zapasów ruchomych - odbierze dywizja własnym transportem.

Punkt spotkania wskaże kwatermistrz 8 A;

zestawów remontowych:

- do 22.00 28.11 pobrać z 8 ABMZ zestawy do pełnych norm.

5. Do dyspozycji 17 DZ przydzielam na 29.11:

- cztery ciągniki ewakuacyjne WZT;
- dwa ciągniki kołowe z przyczepami niskopodwoziowymi.

6. Armijne jednostki techniczne rozwinięte będą:

- 8 ABR - w rejonie: BOCKI /3636/, WYGONOWO /3628/, GRUZKA /4828/,
SUCHOWOLICE /5632/, GREDELE /4840/;
- QABR-1 - WĘGRÓW /6808/.

7. Armijna droga ewakuacji technicznej:

- nr 1 - SIEMIATYCZE, SOKOŁÓW PODLASKI, WĘGRÓW, KAŁUSZYN,
MIŃSK MAZOWIECKI.

8. Rozpoznanie techniczne, ewakuację i remont uzbrojenia i sprzętu technicznego prowadzić w zakresie RB z uwzględnieniem sprzętu priorytetowego zwracając szczególną uwagę na przyrządy celownicze i konieczność wykonywania w pierwszej kolejności remontów uzbrojenia.

9. W toku działań wykorzystywać następującą infrastrukturę techniczną:

- Zakłady Naprawcze Taboru Kolejowego w MIŃSKU MAZOWIECKIM.

10. TSD 8 A czynne od 10.00 28.11 w m. OLENDY /3818/.

11. Meldunki dobowe składać do 20.00 z położenia na 18.00, o większych stratach natychmiast.

DOWÓDCA 8 A

.....

ZASTĘPCA DOWÓDCY 8 A
ds. technicznych

.....

SZEF SZTABU 8 A

.....

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr inż. Zdzisław KURASIŃSKI

ZARZĄDZENIE DO ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH I PSYCHOLOGICZNYCH
W OBRONIE. SD DĄBROWA /9608/ 14.00 28.11. Mapa 1:200 000 -
wyd. 1973.

Działania wojenne są kontynuowane. Polityczne próby rozwiązania konfliktu nie przyniosły efektu i nie należy spodziewać się szybkiego rozwiązania pozamilitarnego. Ze względu na wprowadzenie przez nieprzyjaciela kolejnych sił w rejonie działania 17 DZ należy się liczyć także z intensyfikacją operacji psychologicznych. Stan zmęczenia walką oddziałów dywizji oraz konieczność intensyfikacji wysiłku w celu zatrzymania "NIEBIESKICH" na planowanej rubieży będzie wpływać na dalsze zmiany wartości moralno-bojowych.

Należy się liczyć z przekazem fałszywych informacji oraz próbami dyskredytacji celów walki naszych wojsk. W swoich oddziaływaniach przeciwnik będzie prawdopodobnie w szerszym stopniu akcentował czynniki zagrożenia osobistego, lansował tezę o obezsensowności walki oraz możliwości użycia BMR. Istnieje prawdopodobieństwo znacznej skuteczności prognozowanych zabiegów wojny psychologicznej.

W związku z przejściem 8 A do operacji obronnej oraz dotychczasowymi stratami moralno-psychicznymi

z a r z ą d z a m i:

1. Pracę informacyjną ukierunkować na wyprzedzające i prognozujące zachowania "NIEBIESKICH" oddziaływania bezpośrednie wszystkich ogniw dowodzenia i służb wychowawczych.

2. W przygotowaniu wojsk do obrony uwzględnić specyfikę działań psychologicznych przeciwnika oraz wnioski z dotychczasowych strat moralno-psychicznych.

3. W szerszym stopniu należy korelować oddziaływania dowódców /organów dowodzenia/, służb wychowawczych, duszpasterskich i obrony psychologicznej.

4. Akcje specjalne prowadzić zgodnie z planem działania propagandy specjalnej.

5. Uzyskać możliwie wysoki stan moralno-bojowy wojsk w kontekście zadań obronnych.

6. Kształtować gotowość żołnierzy do zdecydowanego oporu oraz odpowiedzialność za losy kraju.

7. Elastycznie reagować na zmiany sytuacji w dynamice walki i wynikające z tego zagrożenia w obniżeniu morale wojsk.

8. Natychmiastowo reagować na symptomy negatywnych zjawisk masowych.

9. Nawiązać współpracę z organami administracji w rejonie działania armii oraz skorelować działania informacyjne.

10. Wydzielić i przygotować grupy interwencyjne do likwidacji skutków uderzeń bronią precyzyjną lub BMR.

11. Szefowie służb wychowawczych składają meldunki do OW 8 A 2 razy dziennie /8.00 i 20.00/, w sytuacjach szczególnych - natychmiast.

SZEF SZTABU 8 A

.....

DOWÓDCA 8 A

.....

SZEF ODDZIAŁU WYCH. 8 A

.....

OPRACOWAŁ
ADIUNKT KNS

/-/ mjr dr Roman TOMASZEWSKI

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZMWW KNS

/-/ płk dr Józef FEDORUK

Wydrukowano w 200 egz.

Egz. nr 1-20-opr.met.

Egz. nr 21-200-Bibl.Nauk.DZS

Wyk. mjr Kóska

Druk. JD, dnia 10.8.1990

Druk. AON nr pf-223/pf-1012/WW

Kor. J.G.

AKADEMIA OBRONY NARODOWEJ

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

ZATWIERDZAM
SZEFA
KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

~~XXXXXXXXXX~~
Egz. nr ...

/-/ płk dypl. Witold WÓJCIK

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ĆWICZENIE NR 122

TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DYWIZJĘ ZMECHANIZOWANĄ
W OBRONIE

Założenie nr. 2 z TO

KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

I

1. "NIEBIESCY" - związki taktyczne 2 KA przy wsparciu lotniczym i artyleryjskim prowadzą natarcie wykonując główne uderzenie w kierunku ŻELECHÓW - KAŁUSZYN.

Na kierunku LATOWICZ-CEGLÓW 4 DZ /NZ/ wspólnie z 10 DPanc przełamała obronę "CZERWONYCH" na głębokość pierwszej pozycji obrony.

2. "CZERWONI" - związki taktyczne 8 A prowadząc działania obronne dążą do załamania natarcia "NIEBIESKICH" i utrzymania rejonów obrony w wyznaczonych pasach.

Lotnictwo wykonuje uderzenia na podchodzące odwody artylerią i elementy systemu dowodzenia "NIEBIESKICH".

II

1. "NIEBIESCY" - 4 DZ nacierając na głównym kierunku uderzenia korpusu rozbiła część 17 DZ, przełamała wspólnie z 29 BPanc/10 DPanc/ pierwszą pozycję obrony na kierunku LATOWICZ, CEGŁÓW i o 13.00 29.11 dwiema brygadami zmechanizowanymi walczy na rubieży: WĘŻYCZYN /7054/, kol. KAMIONKA /7052/, TRANSBÓR /6646/, KOZŁÓW /6246/.

- Odwód 4 DZ - 12 BPanc zatrzymana uderzeniem lotnictwa na drodze CHOTYNIA-GÓRZNO czołem GÓRZNO /4448/.

- 29 BPanc nacierając na lewym skrzydle 10 DPanc przełamała wspólnie z 4 DZ pierwszą pozycję obrony 12 pz, walczy na rubieży DĄBRÓWKA /6856/, WĘŻYCZYN, likwidując jednocześnie część okrążonych sił "CZERWONYCH" w LATOWICZU.

- 2 DZ wykonując pomocnicze uderzenia na kierunku 8 pz w rejonie WILGI uzyskała częściowe powodzenie na pozostałych kierunkach, jej natarcie zostało zatrzymane.

2. "CZERWONI" - 17 DZ o 13.00 29.11 dwoma pułkami w pierwszym rzucie broni nakazanego pasa obrony.

Wykorzystując skutki uderzeń ogniowych i opór pododdziałów broniących pierwszej pozycji skutecznie powstrzymuje natarcie "NIEBIESKICH". Po utracie pierwszorzutowych kompanijnych punktów oporu pierwszej pozycji obrony na lewym skrzydle dywizji, opóźnia natarcie 4 DZ i 29 BPanc na kolejnych rubieżach obrony. Jednocześnie siłami 8 pz odpięra uderzenie 2 DZ /NZ/.

Z meldunków podwładnych, informacji przełożonego i sąsiadów do 13.00 29.11 dowódcy 17 DZ wiadomo:

- 12 pz z przydzielonymi środkami wzmocnienia broni nakazanego rejonu. Na kierunku LATOWICZ-CEGLÓW nieprzyjaciel przełamał obronę na

głębokość kompanijnych punktów oporu, istnieje groźba przerwania pierwszej pozycji obrony.

Straty pułku: 350 - zabitych, 12 - czołgi, 17 - BWP, 2 - moździerze; 1 - haubica, 1 wyrzutnia PPK.

Dowódca pułku prosi o obezwładnienie podchodzących i rozwijających się oddziałów brygadowych.

- 8 pz powstrzymuje natarcie części sił 2 DZ na kierunku: ZAKĄCIE, STARA HUTA i GARWOLIN, GOŚLAW organizując jednocześnie obronę na kolejnych rubieżach na kierunku WILGA-SOBIENIE.

Straty pułku: 157 zabitych, 14 - czołgi, 19 - BWP, 2 - moździerze;

- 44 pułk w nakazanym rejonie obrony;

- na prawo 15 DZ odparła uderzenie nieprzyjaciela w rejonie WARKI i utrzymuje nakazany pas obrony;

- na lewo na kierunku 40 pz 20 DZ nieprzyjaciel włamał się na głębokość pierwszej pozycji. Jego natarcie częściowo zatrzymane;

- lotnictwo, WRiArt. 8 A realizuje zadania opóźnienia i zwalczania odwodów dywizyjnych i brygadowych na kierunku głównego uderzenia 2 KA /NZ/.

Szczegółowe położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela - mapa 1:100 000 "Sytuacja o 13.00 29.11".

III

Dane dodatkowe:

1. Z przewidywanego przez dowódcę 8 A użycia na korzyść 17 DZ pozostało do wykorzystania:

- 2 e/1 LMB;

- 1 e/1 śmigłowców bojowych.

2. Decyzję o sytuacji o 13.00 29.11 meldować przez techniczne środki łączności.

Praca do wykonania:

1. Przystudiować w "Regulaminie walki WŁąd." cz. II oraz podręczniku "Taktyka ogólna" zagadnienia dotyczące przygotowania i wykonywania kontrataku na szczeblach taktycznych.

2. Ustalić metodę i treść pracy dowództwa 17 DZ w sytuacji o 13.00 29.11.

3. Przystudiować zestaw materiałów do zajęcia nr 29/TO.

4. Na zajęciu być gotowym do:
- zameldowania w roli dowódcy 17 DZ decyzji i jej uzasadnienia;
  - złożenia meldunku w roli szefa wydziału operacyjnego z sytuacji o 13.00 29.11;
  - złożenia meldunku w roli dowódcy 12 pz;
  - pracy w terenie /w roli dowódcy i oficerów sztabu dywizji/ na kierunku wprowadzenia do walki 44 pz.

Załączniki:

- Nr 1 - Sytuacja rozpoznawcza o 13.00 29.11.
- Nr 2 - Sytuacja rakietowo-artyleryjska o 13.00 29.11.
- Nr 3 - Sytuacja inżynierska o 13.00 29.11.

OPRACOWAŁ

/-/ mjr dypl. Bolesław SIKORSKI

SYTUACJA ROZPOZNAWCZA

I

Wiadomości o nieprzyjacielu i położenie elementów rozpoznawczych zgodnie z mapą "Sytuacja o 13.00 29.11".

Ponadto do 13.00 29.11 szefowi wydziału rozpoznawczego wiadomo:

a/ z oddziału rozpoznawczego sztabu 8 A:

- lotnictwo nieprzyjaciela nasila intensywność uderzeń, zwłaszcza na kierunku SOBOLEW-KAŁUSZYN i obiektów uderzeń środków obrony przeciwlotniczej, stanowiska dowodzenia, oraz odwody;

- w rejonie wsch. FIUKÓWKA /4662/ rozmieszczony 350 dpr "L";

b/ od własnych elementów rozpoznawczych:

- po drodze ZADYBIE, HUTA STARA /4068/ przegrupowuje się w kierunku wschodnim bpr "L";

- w rejonie płd. ZELECHÓW, ELŻBIETÓW /3456/ lądowiska śmigłowców ppanc;

- wykryto pracę środków radiowych w relacji BORUCICHA /3860/, MACIEJOWICE /2838/;

- w rejonie GENERALÓW postereunek WRE, punkty naprowadzania i kierowania lotnictwem prawdopodobnie w rejonach: GOŹDZIK /5250/, KOBYLA WOLA /4644/, WILCZYSKA /4860/.

II

17 br częścią sił prowadzi rozpoznanie /zgodnie z "Planem rozpoznania 17 DZ/. Odwód sił i środków rozpoznania w rejonie płn. ZABIEŻKI /6432/. Batalion posiada 75% stanu osobowego.

Straty:

- zniszczona aparatomnia ARC-KU-4, wykryto 6 żołnierzy z krrel;

- zniszczone trzy BRDH i trzy BWP;

- zniszczona R-11BR.

Skład sił i środków prowadzących rozpoznanie zgodny z decyzją ćwiczących - ich położenie zgodne z mapą - "Sytuacja o 13.00 29.11".

III

Praca do wykonania:

1. Przystudiować:

- "Metodyka oceny nieprzyjaciela", nr bibl. PF-1103;

- "Taktyka i sztuka operacyjna sił zbrojnych głównych państw NATO,

cz. I, tom II wraz z załącznikami, nr bibl. PF-2746 oraz PF-2744;

- "Operacje powietrznodesantowe i powietrznoszurmowe wg NATO".

2. Do zajęcia:

- ocenić skład, siły i położenie nieprzyjaciela;
- być w gotowości do zameldowania położenia i stanu sił i środków rozpoznania, zgodnie z koncepcją przyjętą do zajęć nr 16;
- być w gotowości do meldowania oceny możliwości prowadzenia dalszych działań przez nieprzyjaciela.

OPRACOWAŁ

/-/ kpt. dypl. Roman KWEČKA,

SPRAWDZIŁ

/-/ppłk dypl. Marian ŁOKOCIEJEWSKI

Załącznik 2
do załozenia 2 z TO
ćwicz. 122

SYTUACJA RAKIETOWO-ARTYLERYJSKA O 13.00 29.11

1. 25 drt i artyleria dywizji wspierają walkę pierwszorzutowych oddziałów dywizji.

a/ 25 drt rozmieszczony w zasadniczym rejonie stanowisk startowych: TERESIN /7534/, KOŁBIEL, GŁUPIANKA. Z przydzielonego limitu rakiet na dzień walki pozostało do wykorzystania osiem rakiet kasetyowych;

b/ OPpanc 17 DZ znajduje się w zasadniczym rejonie rozmieszczenia: DĘBNIAK, NOWY ZGLECHÓW, POSIADAŁY. Stan dywizjonu: 85 mm A - 9, wyrzutni PPK - 7. Dywizjon posiada 1,0 jo amunicji armatniej oraz 1,6 jo PPK;

c/ szczegółowe położenie 25 drt i artylerii 17 DZ - mapa "Sytuacja o 13.00 29.11". Dotychczasowy podział artylerii oraz stan amunicji:

Podział artylerii	Rodzaj sprzętu	Stan sprzętu	Stan amunicji w pododdz.	Dopuszczalne zużycie amunicji w dn. 29.11	
DGA-17	1/5 pa	152 mm AHS	16	0,8	1,2
	2/23 FBAA	152 mm HA	16	0,8	1,2
	3/5 pa	BM-21	16	2 salwy OF 1 salwa am. min.	4 salwy OF 1 salwa am. min.
	1/23 FBAA	152 mm HA	15	0,8	1,1
	das 44 pz	122 mm HS	10	0,65	1,1
Artyleria 12 pz	das 12 pz	122 mm HS	9	0,7	1,0
	2/5 pa	122 mm HS	15	0,7	1,1
	dwie bM	120 mm M	8	0,7	1,2
	bppanc	wyrz. PPK	7	0,8	1,0
Artyleria 8 pz	das 8 pz	122 mm HS	9	0,6	0,5
	dwie bM	120 mm M	8	0,6	0,8
	bppanc	wyrz. PPK	7	0,8	1,0
Artyleria 44 pz	dwie bM	120 mm M	9	1,0	1,4
	bppanc	wyrz. PPK	8	1,0	1,6

2. Praca do wykonania: przeprowadzić ocenę sytuacji drt i artylerii 17 DZ oraz być w gotowości do złożenia meldunku propozycji jej użycia podczas podejmowania decyzji przez dowódcę dywizji.

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dr Jan WIĘCEK

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dypl. Alfred GLOCK

SYTUACJA INŻYNIERYJNA O 13.00 29.11

I

Sytuacja ogólna w 17 DZ o 13.00 29.11, jak założenie 2 z taktyki ogólnej. Zadania zabezpieczenia inżynieryjnego zaplanowane do wykonania w okresie przygotowania obrony zostały wykonane, a od godzin rannych ich realizacja przebiega zgodnie z planem zabezpieczenia inżynieryjnego obrony.

II

Pododdziały inżynieryjne 17 DZ zabezpieczały walkę obronną o utrzymanie pierwszej pozycji obrony:

- o 12.00 29.11 OZap dywizji ustawił 600 m ppanc pola minowego na rubieży: KLUKI /6844/, NOWE KLUKI /6844/;

- OZR-2 17 DZ utrzymywał drogę rokadową, zatrzymany czołem 1 km wsch. PGR MIENIA /8048/ kończy naprawę uszkodzonego mostu na rz. MIENIA.

III

Rozmieszczenie inżynieryjnych elementów ugrupowania bojowego dywizji i pododdziału wojsk inżynieryjnych pozostającego w odwodzie dywizji:

- OZR-1 17 DZ utrzymuje drogę: STODZEW /6444/, MIŃSK MAZOWIECKI /8240/, czołem 1 km płn. WÓLKA DŁUŻEWSKA /6842/;

- OZap 17 DZ kończy ustawianie ppanc pola minowego na rubieży: SKUPIE /7250/, PODCIERNE /7454/, po czym ześrodkuje się w rejonie płd. RUDNIK /8050/, gdzie przystąpi do odtwarzania gotowości bojowej;

- 20 bsap i 1 k 2/8 BSap /bez wydzielonych sił/ - pododdział wojsk inżynieryjnych pozostający w odwodzie dywizji - ześrodkowany w rejonie: SUFCZYN /6836/, GRZEBOWILK/6638/, MAJDAN /6840/.

Wiadomości dodatkowe:

- OZap nr 2 8 A w rejonie: ALEKSANDRÓW /8650/, WITY /8854/, KLUKI /9052/ w gotowości do minowania na zaplanowanych rubieżach.

Praca do wykonania:

W roli szefa saperów dywizji być w gotowości do dowodzenia pododdziałami wojsk inżynieryjnych oraz kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym podczas prowadzenia walki obronnej.

OPRACOWAŁ
STARSZY WYKŁADOWCA KWInż.

/-/ ppłk dypl. Józef LEWANDOWSKI

SPRAWDZIŁ
KIER. ZAKŁADU TAKTYCZNEGO KWInż.

/-/ płk dr Marian BEDNARZ

Wydrukowano w 200 egz.

Egz. nr 1-20-oprac.metodyczne

Egz. nr 21-200-Bibl.Nauk.DZS

Wyk. mjr Kóska

Druk. JD, dnia 6.8.1990

Druk. AON nr pf-221/pf-1010/WW

Kor. J.G.

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

ZATWIERDZAM
SZEFA
KATEDRY TAKTYKI OGÓLNEJ

/-/ płk dypl. Witold WÓJCIK

POUFNE

Egz. nr ...

Dla nauczycieli akademickich
i słuchaczy

ĆWICZENIE NR 122

TEMAT: PLANOWANIE, ORGANIZACJA I PROWADZENIE
DZIAŁAŃ BOJOWYCH PRZEZ DYWIZJĘ ZMECHANIZOWANĄ
W OBRONIE

Założenie nr 3 z TO

SPRAWDZIŁ
KIEROWNIK ZAKŁADU
DZIAŁAŃ BOJOWYCH DYWIZJI

/-/ płk dr Michał HUZARSKI

I

1. "NIEBIESCY" - związki taktyczne 2 KA przełamały I pozycję obrony "CZERWONYCH", z powodzeniem nacierają w kierunku: LATOWICZ, KAŁUSZYN. 4 i 10 DZ odpierają uderzenie 44 pz "CZERWONYCH", wprowadzają jednocześnie kolejne siły, dążąc do wyjścia na skrzydła i tyły 17 DZ oraz połączenia z desantem taktycznym w rejonie zach. TROJANÓW.

2. "CZERWONI" bronią nakazanego pasa organizując obronę na kolejnych rubieżach dążąc jednocześnie do likwidacji desantu przeciwnika w rejonie TROJANÓWA.

II

1. "NIEBIESCY"

4 DZ nacierając w kierunku LATOWICZ, MIŃSK MAZ. rozbiła część sił 12 pz i, wspólnie z 10 DZ przełamała pierwszą pozycję obrony i odpiera uderzenie odwodów "CZERWONYCH".

10 DZ nacierając w kierunku LATOWICZ, CEGŁÓW rozbiła część sił 12 pz, wspólnie z 4 DZ i 29 BPanc przełamała pierwszą pozycję obrony, odpiera uderzenie odwodu "CZERWONYCH". Jej natarcie zostało częściowo zatrzymane.

Taktyczny desant powietrzny - 4 pd - broni rejonu HUTA KUFLEWSKA /7458/, PODSKWARNE /7658/, KUFLEW /7460/ blokuje węzeł dróg wsch. HUTA KUFLEWSKA.

Natarcie 2 DZ zostało zatrzymane.

2. "CZERWONI" - 17 DZ o 15.30 29.11 walczy na rubieży WILGA, GARWOLIN, PARYSÓW /6050/, ŻAKÓW, KAMIONKA /6864/, SKUPIE /7256/, STAWEK /7260/.

Dowódca 17 DZ po wprowadzeniu do walki 44 pz powrócił na SD 17 DZ w m. LUBICE. Do 15.30 zapoznał się z otrzymanymi meldunkami, z których wynika, że:

- 12 pz broni rubieży CHOINY /5848/, WÓLKA DŁUŻEWSKA /6846/, ŚWIĘTOCHY /7246/, SKUPIE, STAWEK /położenie batalionów - mapa z syt. o 15.30 29.11/.

Straty: 412 - zabitych i rannych; 21 - czołgów, 26 - BWP.

OPanc - D rozwinięty na rubieży ogniowej WÓLKA DŁUŻEWSKA-ZAKÓWEK, w ugrupowaniu 12 pz powstrzymuje uderzenie przeciwnika w kierunku WIELGOLAS, SIENNICA.

- 44 pz dwoma batalionami /1 bcz i 2 bzmot/ wykonał uderzenie w nakazanym kierunku, włamał się w ugrupowanie przeciwnika na głębokość ok. 1200 m, jego natarcie słabnie. Podejście drugorzutowego 2 bcz

zostało opóźnione przez desant przeciwnika, walczy on na rubieży PODSKWARNE, DĄBROWA.

1/44 pz po wycofaniu z pozycji przedniej odtwarza zdolność bojową w rejonie CEGŁOWA.

Dowódca pułku zamierza wprowadzając do walki 2 bcz spotęgować uderzenie i nacierać w kierunku POSIADAŁY - DĘBE MAŁE.

Straty pułku: 520-zabitych i rannych, 23 czołgi; 18 - BWP; 4 moździerze.

- 3 pz powstrzymał uderzenie części sił 2 DZ /NZ/. Dowódca pułku zdecydował uderzeniem 2 bcz w kierunku: WARSZAWICE /6020/, WILGA rozbić przeciwnika w rejonie włamania i odtworzyć poprzednie położenie. Pozostałymi siłami utrzymać dotychczasową rubież.

Straty pułku: 176 - zabitych i rannych, 16 - czołgów, 21 - BWP;

- pozostałe elementy ugrupowania bojowego realizują zadania zgodnie z decyzją dowódcy dywizji.

Sasiedzi:

- 15 DZ odiera uderzenie 1 DP /B/ w rejonie WARKI, dąży do odtworzenia poprzedniego położenia.

- 20 DZ częściowo utraciła zajmowany teren - opóźnia natarcie 10 DPanc /NZ/. Dowódca 20 DZ zamierza załamać natarcie przeciwnika przed drugą pozycją.

Przełożony:

- LMB siłami 2 e/1 o 15.10 29.11 wykonało uderzenie na kolumny przeciwnika maszerujące po drogach:

- NIWA BABICKA /2660/, KAMIONKA /5452/ czołem KAMIONKA /długości ok. 13 km/;

- KRZYWDA /4282/, CIECHOMIN /5064/ czołem CIECHOMIN /długości ok. 12 km/.

Szczegółowe położenie wojsk - mapa 1:100 000 "Sytuacja o 15.30 29.11".

III

Dane dodatkowe:

1. Z przewidywanego przez dowódcę 8 A wysiłku na korzyść 17 DZ pozostało do wykorzystania:

- 1 e/1 z 6 plmb w czasie od 14.00 do zmroku 29.11.

2. Decyzję z sytuacji o 15.30 29.11 meldować przez techniczne środki łączności.

Praca do wykonania:

1. Przystudiować zestaw materiałów do zajęcia nr 31a - założenie 3, mapa z syt. o 15.30 29.11.
2. Uzupełnić brakujące informacje na mapie z założenia.
3. Ustalić metodę i treść pracy dowództwa 17 DZ w tej sytuacji.
4. Na zajęciu być w gotowości do pracy w terenie, w roli dcy 17 DZ:
  - organizacji walki w głębi obrony dywizji /na trzeciej pozycji/;
  - organizacji walki z desantem przeciwnika ;
  - złożenia meldunku w roli szefa wydziału operacyjnego z sytuacji o 15.30 29.11;
  - złożenia meldunku w roli dowódcy 12 i 44 pz.

Załączniki:

Nr 1 - Sytuacja tyłowa 17 DZ o 15.30 29.11.

Nr 2 - Sytuacja inżynieryjna o 15.30 29.11.

OPRACOWAŁ
ST. ASYSTENT KTO

/-/ mjr dypl. Bolesław SIKORSKI

4. Sytuacja medyczna

W dotychczasowych walkach w dywizji zostało rannych 795 żołnierzy, z tego:

- 350 rannych znajduje się w DPM w m. GOŚLAW /6438/;
- 220 rannych znajduje się w DPM w m. NOWA HUTA /8038/.

W oddziałach znajduje się:

- 8 pz - 74 rannych;
- 12 pz - 48 rannych;
- 44 pz - 34 rannych;
- 5 pa - 24 rannych;
- pozostałych - 45 rannych.

Z tej liczby ok. 50% znajduje się w pułkowych punktach medycznych.

5. Sytuacja techniczna

W bzaop uszkodzono 10 samochodów ciężarowo-terenowych, które wymagają remontu średniego, a w bmed uszkodzono 3 samochody ciężarowe i 1 sam. sanitarny.

Dane dodatkowe:

1. Dowódca grupy rekonesansowej zameldował, że rejon zapasowy tyłów DZ m. BRZDZE, WALERCIN STARY, WÓLKA CZERMIŃSKA częściowo nadaje się do zajęcia, stwierdzono rejony dość znacznie zaminowane oraz pożary szczególnie wokół m. WALERCIN STARY.

2. Z armii - kwatermistrz dywizji otrzymał awizo o planowanej dostawie amunicji w wysokości ok. 80% przyznanego limitu do godz. 19.00. Wskazać punkt spotkania.

3. Kwatermistrz armii nakazał kwatermistrzowi dywizji do godz. 17.00 opracować i przekazać na TSD armii meldunek o stanie tyłów.

4. Dowódca 1/81 mbw zameldował, że nie jest w stanie przyjmować do punktu medycznego w m. GOŚLAW rannych, ze względu na brak możliwości udzielenia im pomocy medycznej przez okres 3-4 godzin.

OPRACOWAŁ

/-/ ppłk dypl. inż. Mikołaj GIEGIEL

SPRAWDZIŁ

/-/ płk dr Czesław PORZUCZEK

SYTUACJA INŻYNIERYJNA O 15.30 29.11

I

Sytuacja ogólna w 17 DZ o 15.30 29.11, jak założenie nr 3 z taktyki ogólnej. Zadania zabezpieczenia inżynieryjnego obrony, realizowano zgodnie z planem zabezpieczenia inżynieryjnego.

II

Pododdziały inżynieryjne 17 DZ zabezpieczały walkę obronną:

- o 13.10 OZap dywizji ustawił 600 m ppanc pola minowego na rubieży: SKUPIE /7250/, PODCIERNE /7454/;

- OZR-2 i plsap z pododdziału wojsk inżynieryjnych pozostającego w odwodzie dywizji zabezpieczały pod względem inżynieryjnym uderzenie 44 pz.

III

Rozmieszczenie inżynieryjnych elementów ugrupowania bojowego dywizji i pododdziału wojsk inżynieryjnych pozostającego w odwodzie dywizji:

- OZR-1 17 DZ zatrzymany na drodze czołem KOŁBIEL /7032/. Naprawia uszkodzony most na ŚWIDRZE. Naprawa potrwa około 1 godzinę;

- OZR-2 17 DZ utrzymuje rökadę dywizyjną na odcinku: MIENIA /8046/, CEGŁÓW /8050/, MROZY /8054/, RUDNIK /8050/;

- OZap 17 DZ ześrodkowany w rejonie płd. RUDNIK /8050/ - przeładowuje jednostkę minowania. Za około 30 minut będzie w gotowości do minowania;

- 20 bsap i 1 k 2/8 BSap /bez wydzielonych sił/ - pododdział wojsk inżynieryjnych pozostający w odwodzie dywizji - kończy zajmowanie rejonu: GRĘBISZEW /7634/, KLUKI /7836/, ZAMIENIE /8034/.

Wiadomości dodatkowe:

- przewiduje się wykorzystanie pododdziałów wojsk inżynieryjnych 17 DZ do zabezpieczenia pod względem inżynieryjnym walki z desantem;

- OZap nr 2 8 A w rejonie: RYCZÓLEK /8450/, WOLA PAPROTNIA /8250/, OLSZEWICE /8452/ w gotowości do minowania wg decyzji dowódcy dywizji.

Praca do wykonania:

W roli szefa saperów dywizji być w gotowości do dowodzenia pododdziałami wojsk inżynieryjnych i kierowania zabezpieczeniem inżynieryjnym podczas prowadzenia walki z desantem.

OPRACOWAŁ
STARSZY WYKŁADOWCA KTWinż.

SPRAWDZIŁ
KIER. ZAKŁADU TAKTYCZNEGO KTWinż.

/-/ ppłk dypl. Józef LEWANDOWSKI

/-/ płk dr Marian BEDNARZ

Wydrukowano w 200 egz.

Egz. nr 1-20-opr.metodyczne

Egz. nr 21-200-Bibl.Nauk.DZS

Wyk. mjr Kóska

Druk. JD, dnia 6.8.1990

Druk. AON nr pf-222/pf-1011/WW

Kor. J.G.

